National Library
Bibliothèque Nationale
Aug 25 1977.
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

R103/A/40-5

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 32 SESTDIENA, 1977. GADA 20. AUGUSTS 27. GADS

SATURDAY, AUGUST 20, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

DV delegātu sapulce Kanadā 1. un 2. aprīlī

DV KANADAS VALDES SĒDE 13. AUGUSTĀ

Tā notika DV Druvas nodaļas valdes priekšsēža A. Kalniņa mājā „Latviešu pagastā". Namatēvs arī sēdi atklāja. Vispirms ar klusuma brīdi godināja DV Montrealas nodaļas biedru Voldemāru Janitenu, kas miris šī gada 8. jūnijā. DV KV valde un vanadžu priekšniece visas Kanadas vamagu saimes vārdā Montrealas nodaļai un piederīgajiem izteica savu līdzjūtību.

Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša ziņoja par DV centrālās valdes sēdi 24. un 25. jūlijā Anglijā, kurā viņa piedalījusies. Cita starpā viņa ziņoja, ka DVF pārziņā atrodas bijušo kaŗavīru pases, kaŗa klausības apliecības un citi dokumenti. DV ģenerālsekretāram ir to pilnīgs saraksts. Tie saņemami pēc pieprasījuma. CV sēdē principā atzīts, ka 4. DV gobālās dienas būtu rīkojamas Austrālijā. Nākošā CV sēde notiks Bostonā ASV latviešu dziesmu svētku laikā nākošajā vasarā, kad paredzēts arī plašs vanadžu salidojums.

DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons ziņoja par Kanadas valdes aktīvitātēm. Priekšsēdis kopā ar P. Vasariņu piedalījies arī 10. augustā LNAK politiskās informācijas nozares sasauktajā sēdē. Ar saviem ziņojumiem nāca arī priekšs. vietnieks E. Pulciņš un citu daļu vadītāji.

Finanču daaļs vadītājs R. Britāls informēja, ka jaunatnes daļas vad. Dr. V. Gulēns iemaksājis „Daugava" Ņujorkā 35 dol., Mičigenas valodas kursiem 35 dol. un DV KV informācijas darbam 35 dol. V. Cinim informācijas darbam izmaksāts 216 dol., ko valde apstiprināja.

Līdz valdes sēdes dienai, kā to ziņoja biedrzinis un kartotēkas vadītājs .V. Kārkliņš, DV organizācijā Kanadā bija jau 1412 biedru, to vidū 450 vanadzes, arī jaunieši un jauniešes. Ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš plašāk ziņoja par gatavošanos Belgradas konferencei. Vairākas DV nodaļas paziņojušas savus informācijas nozaŗu vadītājus. Pārējās nodaļas, kas to vēl nav darījušas, aicinātas līdz šī mēneša beigām savus pārstāvjus paziņot ārējās informācijas daļai. Augustā paredzēta arī pirmā Ārējās informācijas centra sanāksme. Dr. L. Lukss sagatavojis plašu memorandu Kanadas valdībai, parlamentāriešiem un presei, ko papildinās ar DV KV ārējās informācijas daļas izstrādātiem punktiem. Šinī darbā būs jāiesaistās arī DV KV ārējās informācijas centram un DV nodaļu pārstāvjiem.

Toronto 17. un 18. septembrī LNAK rīko politisko darbinieku semināru, kur iepazīstinās ar Belgradas akcijas plāniem, kā arī pārrunās pašreizējās politiskās problēmas. Loti vēlams, lai šajā seminārā kuplā skaitā piedalītos arī DV ārējās informācijas centra un DV nodaļu ārējās informāc. darbinieki, tāpat citi aktīvie DV darbinieki. Ārējās informācijas daļas vadītājam vai viņa vietniekam svarīgi zināt iespējamais dalībnieku skaits, nekavējoties saņemot pieteikumus. Semināra galīgai noorganizēšanai 24. augustā paredzēta nākamā LNAK politiskās nozares sanāksme. DV Kanadas valde memorandu sagatavošanu un izdošanu atbalsta, izdevumos daloties ar LNAK.

Plašāks ziņojums bija arī DV KV sporta daļas vadītājam J. Treijam. Viņš piedalījies LSAK 21. jūlija valdes sēdē, kuŗā uzsverta labā sadarbība ar DV Kanadā, kuŗas rezultātā labi izdevušies Sidabenē rīkotie Sporta un jaunatnes svētki. DV Kanadā šaušanas sacensībās piedalījušies 27 dalībnieki. DV meistara nosaukumu Kanadā 1977. g. izcīnījis S. Dambergs no DV Toronto nodaļas, bet vanadžu meistares nosaukumu ieguvusi I. Grīnberga no Sv. Katrīnām. Jauniešu grupā sevišķi labus rezultātus uzrādījusi Dagmāra Pļaviņa no DV Sadberijas nodaļas.

DV KV ārējās informācijas daļas vadītāja vietn. V. Cinis ziņoja, ka aktīvi piedalās Ārējās informācijas centra organizēšanas darbā Toronto. Nākošā gadā Vašingtonā paredzēts pretkomūnisma seminārs, kur ieteica sūtīt pārstāvjus.

Par DV grāmatnīcas darbu ziņoja DV KV saimniecības daļas vadītājs A. Šterns, atzīmējot, ka darbs bijis sekmīgs un strādāts ar peļņu, lai gan vasaras laikā apgrozījums bijis mazāks. Viņa ierosmē valdes sēdē pārrunāja kultūras dzīves veicināšanas iespējas. Valde vienojās sazināties ar kultūras daļas vadītāju par kopēja darba plānas izstrādāšanu un iedzīvināšanu.

DV Kanadā 28. delegātu sapulci nolēma sasaukt 1. un 2. aprīlī DV namā Toronto. 1. aprīlī notiks arī Toronto vanadžu Zīle gadskārtējais koncerts, kuŗā būs iespējams piedalīties arī tiem DV delegātiem, kas ieradīsies Toronto no tālākām vietām.

No organizācijas Amnesty International saņemta informācija, ka spaidu darbu nometnē Pad. savienībā atrodas mūsu tautietis Ivars Grabāns. Valde ieteic biedriem un pārējiem latviešiem sūtīt viņam vēstules, lai tas zinātu, ka tautiēši brīvajā pasaulē nav to aizmirsuši. I. Grabāna adrese: SSSR, RSFSR, Moskva, uchr. 5110/1, p/ya VS 389/35, Gabrans Ivars.

Nākošā DV Kanadas valdes sēde 17. septembrī pl. 1 pēcp. DV Kičeneras nodaļas valdes priekšsēža A. Simsona mājā, 96 Elmwood Ave., Cambridge, Galt, Ont. N1R 4Y6, tālrunis (519) 621-2823. A. K.

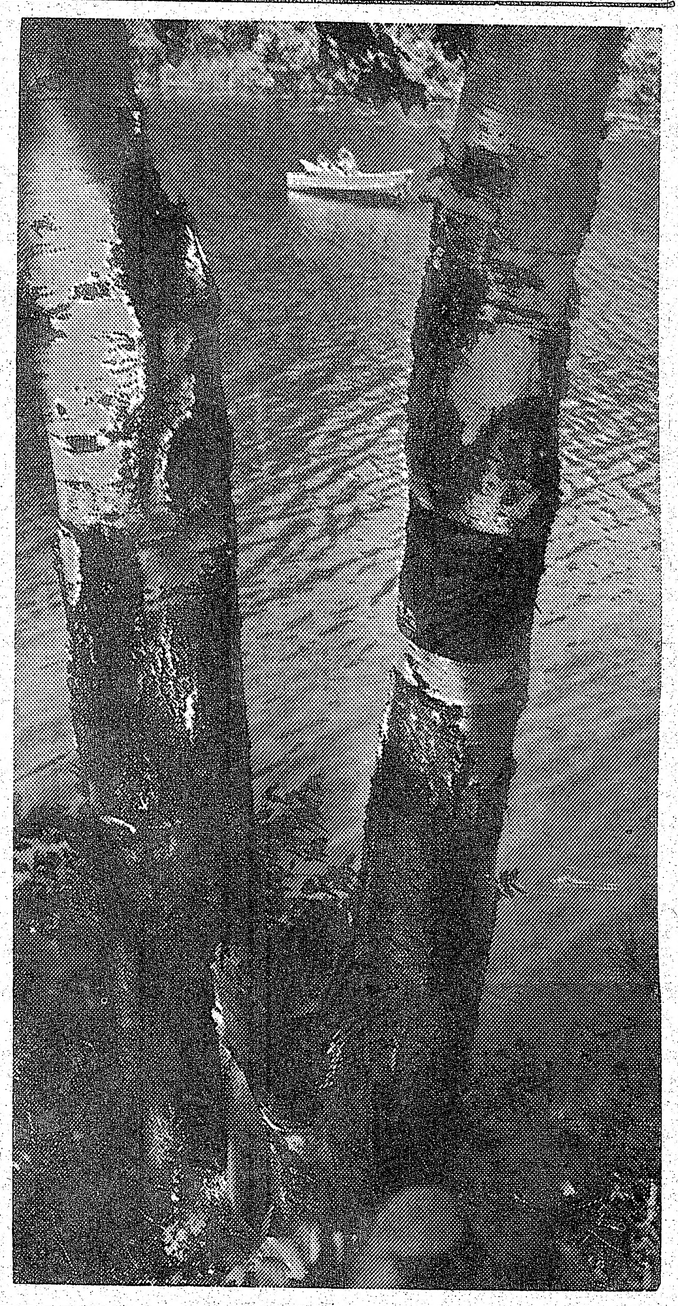

EZERU ROMANTIKA

Ernesta Šulca uzņēmums

Chruščova pareģojums

Vērtējot aizgājušo gadu politiskos un militāros notikumus Amerikas kontinentā, daudzu mūsu patvēruma zemju valstsvīri līdz šim nav pareizi izpratuši Chruščova kādreiz teikto brīdinājumu, ka trešais pasaules kaŗš risināsiem uz ASV zemes. Maldās arī tie, kas iedomājas, ka šis fantastiskais pareģojums varētu piepildīties tiešā sarkanarmijas, padomju flotes vai atomraķešu uzbrukuma veidā.

Lai sasniegtu Leņina iecerēto pasaules revolūcijas mērķi, ienaidnieks jau labi sen ir ielauzies brīvās pasaules cietoksnī un visiem spēkiem pūlas to sagraut no iekšpuses. Līdz šim pirmo drošo priekštilta pozīciju Amerikas kontinentā sarkanā valsts kapitālisma imperiālistiskai varai izdevies iegūt vienīgi Kubas salā. Ar melu propagandu, neierobežotiem naudas līdzekļiem un gadu desmitiem jau iepriekš izplānotu partizānu kaŗa taktiku mēģināts „sociālistiskās darbalaužu diktatūras paradīzē" iekļaut arī Nikaragme, Kolumbiju, Venecuēlu, Urugvaju, Bolīviju, Peru, Čīli un citas brīvās Latīņamerikas valstis.

Arī Arģentīnas kaŗaspēks jau vairākus gadus sekmīgi cīnās pret meistarīgi organizētām „revolūcionārās tautas armijas", „montoneros" un citām sarkano terroristu un cilvēku nolaupītāju bandām. Civīliedzīvotājiem aktīvi palīdzot, ir atklātas un iznīcinātas sarkano partizāņu slēptuves, ieroču noliktavas, marksisma literātūras spiestuves un „tautas cietumi", un tādā veidā atklātibai kļūst zināmi daudzu šo nelegālo pagrīdes šūniņu organizācijas noslēpumi. Izrādās, ka pēdējo divdesmit gadu tecējumā par galveno komūnistu aktīvistu vervēšanas centrāli ir izveidojušās dažādās Latīnamerikas universitātes „progresīvo" studentu organizāciju padomju kultūras aomainas tuvināšanās un draudzības biedrības. Arī Kordovas, Baiablankas un Buenosairesas akadēmiskā jaunatne daļēji bija sekojusi un pa-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIEŠU DRAUDŽU DIENAS
SAULAINĒ 8/21–28

Visi aicināti. „Tu seko man!" *(JĒZUS.)*

Svētdien, 21. augustā, DIEVKALPOJUMS 11 rītā; 2.30 LITERĀRI MŪZIKĀLA PĒCPUSDIENA.
Katru rītu, sākot ar 9.15 BĪBELES STUNDAS UN REFERĀTI; 3.00 pēcp.
TICĪBAS DZĪVES SEMINĀRI; VAKARA PROGRAMMA plkst. 7.30.
Sestdien, 27. augustā,— BAZNĪCA DZIMTENĒ ar māc. M. Grīvāna piedalīšanos, plkst. 4.30 pēcp., KONCERTS, plkst. 7.30.
Svētdien, 28. augustā, — SVĒTKU DIEVKALPOJUMS — MŪZIKĀLĀ IZSKAŅA plkst. 11 no rīta.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 20. AUGUSTS, 32. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 26 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Ilmārs Bergmanis
ALA iekšējās inf. biroja vad.

Mums visiem jānāk talkā

Lietuvju jaunatnes pasaules apvienības ierosmē un izkārtojumā šī gada 24. septembrī Vašingtonā pie Linkolna pieminekļa rīko sanāksmi, lai pievērstu pasaules preses uzmanību Baltijas valstu cilvēku tiesību aizstāvjiem un cīnītājiem kā Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, tā arī ārpus tām — padomju cietumos un ieslodzījuma vietās, lai prasītu pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu visām trim Baltijas valstīm. Šai sanāksmei atbalstu devusi arī Amerikas Latviešu Apvienības valde.

Linkolna piemineklis Vašingtonā ir simbols brīvības centieniem. Laiks, 24. septembris, izvēlēts tādēļ, ka oktobra sākumā paredzēta konference Belgradā, lai vērtētu, kā ievērota Helsinku konferences klauzula un noklaušinātu lieciniekus par tās pārkāpumiem.

Pirms sanāksmes Vašingtonā, kas sāksies pl. 12 dienā, pl. 11 paredzēta preses konference, kurā aicinās preses pārstāvjus, reportierus, kongresa loceklus, viesus no dažādām aprindām un arī valdības pārstāvjus. Šeit visu savu atbalstu apsolījis Mičigenas 18. iec. kongresa loceklis Džēms I. Blenčards, kas apsolījis kontaktēt arī visus ASV kongresa pārstāvjus, presi, kā arī rakstīt vēstuli ASV prezidentam Kārteram. Ar viņa gādību ceturtdien, 22. septembrī, paredzēta pieņemšana, pieaicinot divus ASV-senātorus un vienu ASV Tautas vietnieku nama locekli. Ielūgumus izsūtīs visiem ASV kongresa locekļiem, baltiešu organizāciju vadītājiem, preses pārstāvjiem un šīs sanāksmes rīkotājai komitejai.

Līdz šim organizācijas eksekutīvā komiteja, kuŗu vada Lietuvju pasaules jaunatnes apvienības vicepriekšsēdis Viktors Nakas, jau sanākusi uz četrām sēdēm, kurās pieņemtas vadlīnijas šīs sanāksmes organizēšanai. Šai komitejā no latviešiem ieiet ALJA priekšsēdis Uldis Sīpols un Latviešu apvienības Detroitā priekšsēdis Sigurds Rudzītis. Sēdēs galvenokārt pārrunāta dalībnieku piesaistīšana sanāksmē, lokālo organizāciju atbalsts un līdzdalība no dažādām pilsētām, preses uzmanības pievēršana un līdzekļu sagāde.

Aicināts organizēt lokālās organizācijas, kas kārtotu 24. septembrī braucienu uz Vašingtonu un apmešanās iespējas. Lokālās organizācijas un individuālās personas aicinātas organizēt līdzekļu vākšanas talkas, nepieciešamās darbības izvēršanai. Sākuma periodam līdzekļu visvairāk nepieciešams. Organizācijas eksekutīvā komiteja cer, ka sākotnēji plānotais budžets 15.000 dol. reālizēsies, lai gan sākuma līdzekļu ir pamaz. Savu atbalstu, kā morāli, tā arī financiāli, apsolījušas visas lielākās baltiešu centrālās organizācijas no krasta līdz krastam ASV un Kanadā. Lokālo organizāciju pienākums būt pastāvīgā kontaktā ar eksekutīvo komiteju Detroitā, kuŗas adrese ir: Mr. Victor Nakas, Chairman (Executive Committee, 1668 Bowers Avenue, Birmingham, Michigan 48008, tālr. (313) 645-5926. Līdzekļu vākšanas akciju izved katra nacionālitāte atsevišķi. Visi naudas pārvedumi (čeki vai money order) jāadresē uz Baltic Human Rights Relly, Inc. un jāsūta uz adresi: Chicago Captive Nations Committee c/o Mr. Viktors Vīksniņš, 4146 No. Elston Ave., Chicago, Illinois, 60618.

Nodibināta speciāla revīzijas komiteja, kas pārbaudīs visus norēķinus ar ienākušajiem ziedojumiem vai maksājumiem no latviešu puses. Komitejā ietelp: V. Vīksniņš, I. Bergmanis un A. Birkens.

Mūsu katra pienākums atbalstīt šo sanāksmi gan morāli, gan financiāli, visiem nākot talkā. Šai sanāksmei jābūt iespaidīgai, mūsu prasībām jābūt drošām! Katra prasība pēc brīvības un pašnoteikšanās mūsu tautai un tās verdzībā turētiem brāļiem un māsām ir mūsu pašu tautas balss, kas sauc pēc palīdzības. Šeit mūsu atbalsts nedrīkstētu pietrūkt vai būt mazs. Šīs sanāksmes sekmes atkarāsies no mums pašiem, ne tikai no organizācijas komitejas vien, kas savu darbu varēs veikt tikai tik daudz, par cik mēs to atbalstīsim.

Šo aicinājumu šī laikraksta slejās vairs neatkārtosim, bet mēs turpināsim informēt par priekšdarbiem un sanāksmes organizācijas gaitu. Visa informācija un zziņa par lokālo organizāciju darbību iegūstama uz augšminēto adresi Detroitā, bet līdzekļus, kā jau minēts, vāc katra nacionālitāte atsevišķi. Būsim atsaucīgi!

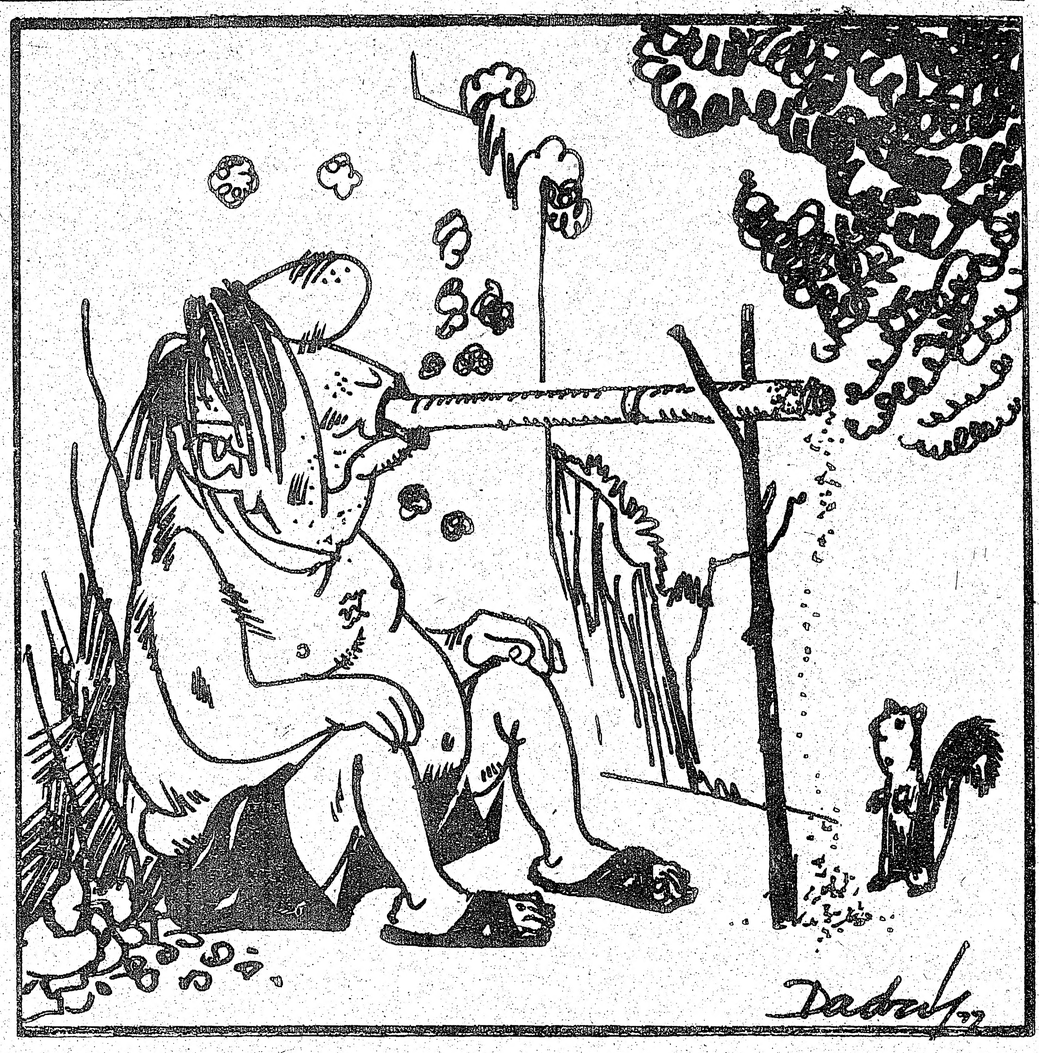

Lai pasargātu pīpmaņus no daudzām ļaunām slimībām, cigaretes tagad kļūst vienmēr gaŗākas, „vieglākas' un dārgākas. Augšējā zīmējumā — jaunākais smēķēšanas veids.

Lasītāju vēstules

KREMLIS PROT MALDINĀT

ASV pašreizējā liberālā valdība un vairums žurnālistu nekad nav vēl īsti izpratuši krievu imperiālismu, kas izpaužas kombinācijā ar komūnismu. Arī mūsu pašu vidū atrodas cilvēki, kaut nedaudz, kas it kā nespēj izprast Maskavas mērķus un nodomus. Neizprast to, ka čekists vai no Rīgas sūtītais mākslinieks, ko Maskava atalgo un kas kalpo tās pavēlēm, ierodoties starp brīvās pasaules latviešiem, īstenībā nav vairs uzskatāms par mums draudzīgu tautieti, bet gan vienīgi svešas, mums naidīgas varas kalpu, ir liela naivitāte. Atrunāties ar nevēlēšanos veicināt trimdas sabiedrībā „šķelšanos", nenozīmē, ka mums tūdaļ būtu mīļi jāapkampj katrs no Rīgas „kultūras sakaros" sūtīts Maskavas dienderis!

Ka šādas „šķelšanās" būtībā nemaz nav, tas pierādījies jau pagājušā gada Kanadas latviešu centrālās organizācijas (LNAK) vēlēšanās. Bijusi tikai neliela grupiņa, kas nav vēl iemācījusies atzīt demokratisko pamatprincipu, ka jārespektē vairākumu un jāprot zaudēt ar godu. Tas, protams, neaizliedz izteikt zaudētāju uzskatus, bet tas jādara bez demagoģijas un personiskiem uzbrukumiem, mēģinot izprovocēt debates par jautājumiem, kas mums jau sen ir skaidri.

Atgriežoties pie ASV ārlietu politikas, amerikāņu liberāļi, kā, piemēram, prezidenta Kārtera ieceltais atbruņošanās sarunu vedējs Pauls Varnke, nevar atbrīvoties no domas, ka Kremlī valda kaut kas līdzīgs brīvo valstu valdībām un ka amerikāņiem atbruņojoties. — krievi darītu to pašu... Ja redzot Maskavas nepārtraukto bruņošanos uzbrukuma karam, varmācīgo iespiešanos Afrikā, jebkādu cilvēka tiesību ignorēšanu, Baltijas valstu pārkrievināšanu, rodas atziņums, ka sadarbība ar Kremlii (detante) ir vienpusīgs sapnis, kā to uzsvēris demokratu senātors Henrijs Džeksons, tad to apzīmē par „aukstā kara" turpināšanu.

Palasot tagad tik ļoti pieprasīto Henrika Smita grāmatu „The Russians" (Krievi), būtu viegli saprotama krievu lielākāre aprīt arvien jaunas kaimiņtautas un ko nozīmē līdztiesības, līgumu ievērošana, vienošanās par principiem un citi civilizētā pasaulē pieņemtie godīgas sadarbības veidi. Visu to Kremļa diktātori kvalificē kā „naivu cilvēku iekrišanu viņiem izliktajos slazdos". Šaubu nedrīkstētu būt par to, ka Kremlis vēlas iegūt militāri nozīmīgu pārsvaru par ASV. Kremlis respektē tikai spēku. Runāšana par cilvēka tiesībām, ja aiz runātāja nestāv spēks, krievu uzskatos ir sentimentāla muļķība. Ja Kārters būtu izraudzījis par atbruņošanās sarunu vadītāju, piemēram, senātoru Džeksonu, krievi to respektētu un ASV delegācija būtu bijusi spējīga sākt patiesas sarunas kā atbruņošanās, tā cilvēka tiesību laukā.

Valstsvīra nozīmi nenosaka vis runas, bet gan vienīgi darbi un nelokāma stāja ASV dibināšanas pamatprincipu izpratnē, ka katram cilvēkam un katrai valstij ir tiesības pašai noteikt savu dzīves veidu un valsts iekārtu.

Voldemars Korsts Čikagā

DAŽI VĀRDI PAR PENSIONĀRU NAMIEM

Mūsu presē bieži parādās ziņas par latviešu pensionāru namiem. Kādas atsevišķas tautības pensionāru nama celšanai būs grūti dabūt valdības vai pilsētas pabalstu. Kas vainas dzīvot namos, kas paredzēti visu tautību pensionāriem ar mazākiem ienākumiem? Šādi nami tiek celti lielākos centros, lielu pārtikas veikalu, ēdnīcu, pilsētu autobusu līniju u.c. vietu tuvumā. Pensionāriem šādās mītnēs ir arī savu automašīnu novietošanas iespējas. Atpūtai nelieli zāļu laukumi. Kam interesē ģimenes dārziņš, vietējo apstākļu iespējās piešķir zemi. Par brīvu dod arī dārzāju sēklas un stādus, tāpat darba rīkus lietošanai. Ja nama iedzīvotāji vēlas saņemt lētas pusdienas, tās pieved klāt. Pensionāru namos ierīkotas arī sabiedriskas atpūtas telpas ar televīziju. Pieejamas visas labierīcības — dušas, silts un auksts ūdens. Var piedalīties arī dažādās nodarbībās, tāpat kopējos izbraukumos. Iemītnieki jūtas kā liela ģimene, vienmuļība nemāc. Nedrīkst turēt tikai suņus un kaķus.

Valentīne Auguste Čikagā

KAS KAVĒ DEMOKRATU AKTĪVITĀTI?

Pēdējās ASV prezidenta vēlēšanās republikāņu partijas noslieces latvieši izgāja organizētā veidā. Lai par to pateicība republikāņu aktīvistiem V. Korstam, Dr. D. Hāzneram, A. Mangulim, Regīnai Reķei u.c. Latviešu republikāņi organizēti trijos aspektos. — Kolonijās izveidoja latviešu republikāņu komitejas ar pašu latviešu izbīdītām personām. Latviešu republikāņiem bija labs kontakts ar pavalstu amerikāņu komitejām un vēlētām amatpersonām. — Pēdējās prezidenta vēlēšanās latviešu republikāņi puslīdz organizētā veidā piedalījās ar līdzekļiem. Laikrakstos lasījām, ka latviešu republikāņu kongress notikšos š.g. oktobrī. Tas tikai apsveicams — par aktīvitāti politiskā laukā.

(Turpinājums 12. lp.)

Melnā komēdija

ANŠLAVA EGLĪŠA 3 CĒLIENU SPĒLE KAS DĀRZĀ, KAS DĀRZĀ . . .

Rietumkrasta dziesmu svetkos šo komēdiju Losandželosā noskatījās ap. 1500 apmekletāju. Savu jauno spēli autors dēvē par "melno komēdiju". Šis nosaukums ir jau starptautisks termins. Joki melnajā komēdijā ir drūmi, pārāk nopietni. Modernajai amerikānu drāmai raksturīgs fābulas trūkums; variē tikai situācijas. Situāciju variācijās iztirzā problēmas; viltīgajā un neizprotamajā pasaules mechanismā problēmas ir grūtas pārdomas par pasaules negaitām un iedomu slimnieku ērmībām.

„Iedomas, tikai iedomas valda pār mums un visu pasauli. Iedomas un vairāk nekas. Cilvēks iedomājas, ka viņam jāmīl vai jānīst, ka tam jābūt par vergu, nelgu vai glēvuli, vai par kungu, gudro un varoni; dažs pat nolemj, ka tam jākļūst par cilvēku. Kas tic sev, tam tic visi. Nekas šai pasaulē nav bīstamāks par iedomu apsēsto, un vienīgais veids to uzvarēt ir — nosaukt vārdā," saka skeptiķis Kurcums Anšlava Eglīša stāstu ciklā Kazanovas metelis.

No vecajām drāmas tradicijām uz jauno, neparasto spēli ir drosmīgs lēciens it kā pāri aizai. "Tilta" trūkumam starp veco un jauno sekas nu ir tādas, ka ar vecajām reālisma tradicijām apradušais skatītājs moderno drāmu nesaprot vai pārprot. Un notika tā, ka melnās komēdijas skatītaji sadalījās pilnīgi pretēju spriedumu galējībās: melnās komēdijas atzinējos un noliedzējos.

Anšlava Eglīša spēle sākas ar pārsteiguma momentu — ar kāda Režisora iedomu sagatavot ASV skatītājiem izrādi, kuŗā Senātors, bruņojies ar pistolēm abās rokās, nošauj duci sava viesu. Pret Režisora ideju protestē dabas un daiļuma cienītājs Mindaugs.

Melnā komēdija, pamatodamās īstenībā — absurdā reālisma gaisotnē, noris tagadnē ar pārlaicīgu izjūtu noskaņām. Melnā komēdija ir šī draudīgā laika Amerikas dīzves šķērsgriezums. Blakus "rītdienas brīnumzemei" (Disneyland) Anaheimā Anšlavs Eglītis savā melnajā komēdijā zīlē Amerikas resp. pasaules bēdīgī drūmo rītdienu. Pasaules iespaidu daudzums un dažādība ir nospiedīgi baiga. Šaušanas un duršanas, kas nostiprina saimnieciskos pamatus, valsts augsto namu amatpersonu "sekretāres", sauktas īstā vārdā, seksa piles, laužu nomirdināšana sīmnieku mītnēs utt. iztirzātas filmās, televīzija, presē.

Lolita Lejiņa-Balla, režisores pienākumus uzņemdamās melnajai komēdijai, žēlojusies par paškritikas bailēm, bet strādājusi ar lielu zūdīšanos un gaušanos, jau mēnešiem pirms izrādes vingrinājusies saņemt stoiskā mierā pēc izrādes gaidāmos apvainojumus, lāstus un arī uzslavas. Režisores veikums apbrīnojams.

Četriem galvenajiem aktieŗiem, pieredzēm bagātiem skatuves veterāniem, lomas lieliski atbilst viņu varēšanai, jo Anšlavs Eglītis lomas rakstīj.s tieši Losandzelosa aktieŗiem, dodams ļoti dažādas iespējas savas lomas tulkošanā. Ilze Tauriņa — Barona tēlo meiteni Izabellu, Ilga Jankovska — skolotāju Humperdinka jaunkundzi, Ansis Tipāns — Režisoru Olafs Stumbrs — Izabellas tēvu Mindaugu. Lieliskā saspēlē spēles smagumu nes un iznes uz saviem pleciem meitenīgā Ilze Tauriņa — Bella un resnīgais Olafs Stumbrs ar apaļīgo punciti, ienesdams melnajā komēdijā ari komismu.

Mazākas, bet raksturīgas lomas ir Senātoram (Ādolfs Ābele) un viņa attapīgajam Mazdēlam (Juris Zinbergs), kas solās klusēt, lai iegūtu dolaru, bet, kad dolars rokā, tad strikti pastāv, ka tomēr esot redzējis viesu nošaušanu. Viesu lomās Losandželosas latviešu aktīvisti Ilmārs Bastjānis, Maija Caune, Daira Cilne, Juris Cilnis, Kārlis Kalējs, Igors Ločenīcins, Māŗa Rozentāle, Mārtiņš Šmits, Sallija Šmite, Daira Stumbra, Dzintra Švarca, Dace Taube,Jānis Taube, no kuŗiem Zelmai Ābelei un Andrejam Zinbergam nelielas runas lomas.

Zēni Anšlava Eglīša darbos ir raksturīgi tēli viņu attapības un rosības dēl: Imaliņs (Imants Sturģenieks) Līgavu medniekos, Kurts Roberts Daģis romānā Homo novus, Šķinītis romānā Laimīgie, Džeks Oboiš (Jēkabs Amats) romānā Cilvēks no mēness. Šai zēnu galerijai tiek piepulcināta meitene Izabella.

Kā Režisoram, tā Senātoram un viņa Mazdēlam nav vārdu. Tie jāsaprot ne tikai tiešā, bet arī pārnestā nozīmē kā valdonīgi šī laika tipi. Senātors var atļauties visu. Kā rūdīts gangsteris nopļaut savs viesus kā lakstus. Tā nav Anšlava Eglīša izdoma: Svētā Valentina dienā svētie gangsteŗi nošauj veselu grupu. Režisors, tērpies pārspīlētās galifē biksēs, brūnā kreklā un brūnos gumijas stulmeņos atgādina īstu"paradīzes" čekistu, kas, vareni trompetēdams, triumfē par vareno nošaušanu, bargi kritizēdams dažu aktieŗu nemākulības nokrišanā.

Vairāk nekā ducis bērnu — "pazīstamu vecāku vēl nepazīstami pēcnācēji" (Kristaps Balls, Justins Barons, Katrīna Cilns, Claire Sidler, Marc Sidler, Linards Stumbrs, Kristīne Švarca, Jānis Taube) — simboliski iedzīvina lugas nosaukumu Kas dārzā, kas dārzā" . . . dziedot aicinādami ik cēliena beigās Mindaugu atgriezties bērnībā.

Gaismas un tumsas, melnā un baltā sadursme sasniedz kulmināciju 2. cēlienā. Mindaugam,kas tērpies baltā uzvalkā (2. un 3. cēlienā īsās biksēs), briesmīgi nepatīk Izabellas skolotājas melnais tērps, kaut ļoti glīts ar baltu apkaklīti. Mindaugs grib nogērbt skolotājai melno tērpu, prasīdams, ka skolotājam skolā vajadzētu tērpties gaišā tērpā, lai bērnos rosinātu gaišas, priecīgas domas un centienus. Arī Izabellas uztverē skolotāja ir briesmonis.

(Turpinājums 18. lp.)

Žurnāls ar īpatnēju seju

Latviešu literātūras žurnālus rietumos var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Daļa no tiem iznāk nerēgulāri, daži tikai ar dubultnumuriem, daži iespiežamo vielu „aizņemas" no okupētās Latvijas autoriem. Ne katrreiz lasītājs žurnālu var sagaidīt solītā laikā, dažkārt šādu solījumu nav. Vairākkārt ir cilāts jautājums, ka žurnāliem vajadzētu apvienoties, bet tas nav noticis, nav pat notikušas sarunas par šādām iespējām

Pēdējos 16 mēnešos lasītāju uzmanību saistījis žurnāls „Treji Vārti", kas iznāk ik pārmēnešus. Nosaukums rāda, ka žurnālā iespiež triju Baltijas zemju autoru darbus, parasti kādu prozas darbu, dažkārt arī kādu dzejoli. Lasītāju rokās nesen nonācis 58., jūnija numurs. Te ievietota lietuviešu rakstnieces Birutes Pūkelēvičūtes godalgotā novēle turpinājumos un šīs rakstnieces veltījums Zariņu Jāņa 70. dzimšanas dienā. Zariņu Jānis tulkojis rakstnieces noveli latviski. Igauņu literātūra pārstāvēta ar Friedeberta Tuglasa stāstu Vilks.

Autoru skaits latviešu literātūrā ir liels, tie dzīvo dažādos kontinentos un zemēs. Savus darbus žurnālā pēdējā gadā publicējuši Andrejs Eglītis no Zviedrijas, Gunars Janovskis no Anglijas, Irānas Brēdrichs un Osvalds Lācis no Austrālijas, literāti no Vācijas, Dānijas, Kanadas un ASV. Arī vairāki jaunie literāti sākuši publicēt savus darbus Trejos Vārtos. Tā 58. numurā publicēts Austrālijas autores Marijas Strodas stāsts. Ir patīkami vērot, ka mums radušies jauni autori īsajā prozā, kaut vairums jauno rakstītāju mēģina savus pirmos soļus dzejā.

Atmiņas ir iecienīta nodaļa kā lasītājiem, tā rakstītājiem. Dažkārt tās ir atmiņas par savu mūža notikumiem vai atsevišķiem dzīves posmiem. Liekas, ka viens no labākiem atmiņu stāstiem bija kāda tagad jau miruša tautieša atmiņas par 1905. gada notikumiem. Daudz rakstītas atmiņas par atsevišķiem Latvijas novadiem vai pilsētām. Pēdējā numurā lasāma Latvijas pēdējā valdības locekļa Alfreda Bērziņa atbilde A. Klīvem, kas parādās turpinājumos.

Latviešu literātūras vēstures nodaļā 58. numurā lasāms V. Irbes raksts par Tautas atmodu. Citos numuros apskatīti latviešu avīžniecības pirmsākumi, grāmatniecības attīstība un citi temati, pie tam ar daudz illustrācijām.

Žurnālam izdevies sagādāt krietni daudz illustrātīvā materiāla no agrākiem laikiem, dažkārt pat nepublicētas fotografijas, kas uzņemtas gandrīz pirms simt gadiem. Arī dažādiem rakstiem par vēstures jautājumiem pievienotas illustrācijas. Prof. E. Andersons raksta turpinājumos par latviešu pirmajiem iecelotājiem dažādās pasaules zemēs. Par Latvijas saimniecisko politiku rakstījis N. Balabkins. 58. numurā ir arī raksts par latviešu koraļļu pili Floridā ar astoņiem uzņēmumiem.

Jautrajai stundai katrā numurā ir Ed. Keiša rediģētais humors un satira uz divām lappusēm. Feletonus rakstījuši vairāki autori. Galvenais redaktors Viktors Irbe norāda, ka žurnāla augusta numurā darbus atsūtījuši Lucija Bērziņa no Austrālijas, kādreizējais kara ziņotājs Arnis Akmentiņš no Argentinas, kāds no Latvijas atsūtīts nepublicēts manuskripts par A. Dombrovski un Ziemeļblāzmu, kāda Bostonas latvieša dzīves stāsts par ierašanos Amerikā pirms vairāk nekā 50 gadiem un citi darbi. Žurnālā paredzēts Alfreda Bērziņa raksts par Ulmani, atceroties prezidenta 100. g. dzimšanas dienu Ar jauno numuru žurnālam par mākslas redaktrisi būs B. Kalniņa no Čikagas, kas rūpēsies par mākslinieciško apdari. Par žurnāla redaktoriem vēl darbojas prof. E. Andersons un literāte Ella Andersone.

Par žurnāla saturu atsauksmes ir labas, bet, kā visiem literāriem žurnāliem, lasītāju skaits varētu būt lielāks, kaut arī abonēšanas maksa ir mērena.

Leo Lūsis

Rasma Apine-Čersona
Mičigenas universitātē Ann Arborā ieguvusi doktora (Ph. D.) gradu farmacijas ķimijā. Rasma ir registrēta farmaceite. Viņa strādā par palīgprofesori (Assistant Professor) Ohio Northern universitātes farmacijas kolledžā.

Anna Ingrīda Pētersone
beigusi Gvelfas universitāti, iegūstot bakalaura gradu tirdzniecībā (B. of Comm. in Hotel and Food Administration). Saistījusies darbā Royal York viesnīcā Toronto. Ir korporācijas Gundega locekle.

Jānis Apinis
ieguvis Ph. D. gradu elektroinženieŗu zinībās Ohaijo valsts universitātē Kolumbusā. Viņš ir korporācijas Lettonia saimes un vairāku profesionālu organizāciju loceklis. Saistījies federālās valdības darbā Vašingtonā.

BIBLIOGRAFIJA

Mag. phil. Alekša Kalniņa papildinājumi pārskatam "Par latviešu valodas pareizrakstību",28 lp.

Technikas Apskats, 80. nr., Latviešu inženieŗu apvienības izdevums, vāku un titullapu zīmējis A. Langmanis, galvenais redaktors A. Spurmanis, 28 lp.

Kristīgā Balss, 7/8. nr., Amerikas latviešu baptistu apvienības izdevums, redaktors U. Ukstiņš, titullapu zīmējis Viestarts Aistars, 16 lp.

Gaisma, 2/77. nr., Latviešu katoļu garigās aprūpes izdevums, vāku zīmējis Benjāmiņš Ancāns, redaktori Dr. J. Trizna, J. Babre un V. Krauklis, 48 lp.

Labietis, 53. nr., Latvju dievturu sadraudzes izdevums, redaktors A. Brastiņš, 48 lp.

ELJA informācija, 83. nr., Eiropas latviešu jaunatnes apvienības izdevums, atbildīgie redaktori Andris Zemītis un Karlis Kangeris, 22 lp.

Toronto Latviešu biedrības apkārtraksts, 38. nr., TLB . izdevums, 12 lp.

Informators, 6/289. nr., Vinipegas Latviešu biedrības izdevums, redaktrise M. Rutule, 14 lp.

Detroitas latviešu informācijas biļetēns, 6/500. nr., Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudzes un Latviešu apvienības Detroitā izdevums, redaktors māc. V. Liventāls, 25 lp.

Zeitschrift fuer Kulturaustausch Institut fuer Auslandsbeziehungen, Stutgart izdevums, redaktors Ernst J. Tetsch, 88 lp.

Brīvība, 6/279. nr., Latvijas soc. dem./strādnieku partijas mēnešraksts, redaktori B. Kalniņš un J. Ritums, 16 lp.

Dziesma aicina un vieno

CETURTO EIROPAS
LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU SARĪKOJUMI

Ceturto Eiropas latviešu dziesmu svētku sarīkojumu virkni Londonā ievadīja Jura un Nikolaja Soikanu gleznu izstādes atklāšana, kas sākās 18. jūlijā un turpinājās līdz 6. augustam. Izstādi atklāja dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēde M.A. Zariņa. Juris Soikans reprezentējās ar 13 krāsu, līniju, ģeometrisko formu veidu un variāciju gleznām. Šie kubi, lenķi un apļi dažādajās kombinācijās un krāsu noskaņās rada kustības un izjūtu dažādību. Nikolajs Soikans rādīja 12 darbus, starp tiem 7 veltītus plašām ainavām, bet 5 — pilsētas celtņu saspiestībai. Viņa gleznās jūtams nemiers, arī lauku ainavās. Izstāde bija iekļauta oficiālajā karalienes sidraba jubilejas sarīkojumu programmā, tā gūstot plašāku ievērību arī britu mākslas pasaulē.

Par dziesmu svētku atklāšanu jau īsumā ziņojām mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Atklāšanā Vestminsteres centrālajā aulā bija pulcējušās 2700 personas. Atklāšanas runā rīcības komitejas priekšsēde M.A. Zariņa apsveica tuvos un tālos viesus un izteica sirsnīgu pateicību dziesmu svētku programmas dalībniekiem — koriem, diriģentiem, solistiem un visiem svētku atbalstītājiem. Rīcības komitejas priekšs. vietn. A. Andrups plašākā runā pakavējās pie tagadējiem apstākļiem Latvijā, kad, tautai nonākot apspiestībā, vairojas noziedzības, netiklība un labie spēki apgurst. Par mūsu „slepenajiem ieročiem" viņš minēja brīvības alkas, labestību un darbu. Šo vārdu pirmie burti — BLD — bija redzami speciāli sagatavotajos svētku žetonos.

Apsveikumu daļu ievadīja Latvijas lietvedis T.V. Ozoliņš. Igaunijas diplomātiskais pārstāvis Jāksons sveica kā mūsu tautas draugs un kaimiņš, uzrunu nobeidzot latviešu valodā: „Labas sekmes un panākumus jūsu dziesmu svētkiem!" LAK EC priekšsēdis L. Apkalns nolasīja LAK EC prezidija sēdē pieņemto deklarāciju, kas atzīst, ka 4. Eiropas latviešu dziesmu svētki ir nozīmīgs solis ceļā uz Latvijas tiesību atjaunošanu. DV priekšnieks J. Frišvalds aicināja apliecināt uzticību un ticību savai tēvzemei. Lidija Āboliņa sveicināja no 6. Latviešu dziesmu svētku Bostonā rīcības komitejas, Amerikas latviešu apvienības (ALA) un tautas deju kopas apvienības. Baltijas vāciešu kopības vārdā sirsnīgus sveicienus nodeva mācītājs Klauss fon Aderkass.

Ar rakstu bija sveicinājuši: princese Aleksandra, britu premjēra sekretārs, bijušais Austrumeiropas un padomju departmenta vadītājs ārlietu ministrijā B. Kartledžs, lords Osvalds, parlamenta loceklis Dž. Biggs—Dēvisons, baronese Agnese Paika, Francijas latviešu vārdā K. Bērends, no PBLA I. Spilners, LCP un LCK priekšsēdis A. Cipulis, ZLCP priekšsēdis Z. Blumbergs, vanadžu priekšniece M. Ķeņģe un DV Rietumvācijas valdes priekšsēdis J. Leitītis. Atklāšanas akta beigās atskaņoja J. Vītola Gaismas pils, kas bija jāatkārto.

Pēc atklāšanas akta svētku saime pulcējās Sv. Paula katedrālē oikūmeniskam dievkalpojumam, kur to sagaidīja visu konfesiju latviešu garīdznieki ar archibīskapu A. Lūsi, monsiņoru K. Ruču un virspiesteri A. Černeju. Līdz ar gājienu katedrālē ienesa arī Latvijas karogu. Dievkalpojumā klāt bija latviešu garīdznieki no Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, ASV, Kanadas, Venecuēlas, Francijas un Austrālijas. Svētrunu teica archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumā ieradās arī Kenterberijas archibīskaps Dr. D. Kogans, Londonas bīskaps Dr. G. Ellisons un katedrāles prāvests M.G. Sallivans. Saņemot archibīskapa A. Lūsa pasniegto dzintara krustu, Kenterberijas archibīskaps teica, ka to ar lepnumu valkāšot kā Latvijas simbolu.

Vestminsteres centrālajā aulā bija rīkots arī jaunatnes rīts, kurā piedalījās 140 jaunieši un bērni: 61 korists un solists un 79 orķestranti, spēlējot turpat 40 dažādus instrumentus. Apvienoto Rietumeiropas jauniešu un bērnu kori ar orķestri vadīja Andris Vītoliņš un Lilija Zobena. Administrācijā darbojās Andris un Baiba Vītoliņi, Biruta Heistere un Andris Ozoliņš.

Imperiālās kolledžas zālē notikai pirmais koncerts, ko iesāka jaunie mākslinieki un komponisti, bet turpināja tie, kuŗu mākslas gaitas jau droši ievadītas. Piedalījās Dace Štauvere—Aperāne, Jāna Grīnberga, Melita Mičule, Arturs Ozoliņš, Olafs Alnis, Ruta Gerke un Ileāna Pētersone. Otrs koncerts bija veltīts tautas likteņa zīmē radītai mūzikai Sv. Paula baznīcā. Kārļa Bauera — Zemgaļa skandējumā un dziedājumā dzirdējām Četras liktenīgās dziesmas Andŗa Vītoliņa komponējumā. Divām vārdus bija devis Andrejs Eglītis, otrām divām Veronika Strēlerte. Anita Rundāne atskaņoja ērģeļu solo, Variācijas par Sv. Andreja korāli, radot dziļu pārdzīvojumu, kas savu spēcīgāko izpausmi guva sekojošā Lūcijas Garutas kantātē Dievs, Tava zeme deg! ar Melitas Mičules dzidro dziedājumu.

Nozīmīgākais instrumentālais sarīkojums bija simfoniskais koncerts jaunajā, ļoti lielajā Vemblejas centra aulā. Šis koncerts bija nozīmīgs ar to, ka tajā bija divi pirmatskaņojumi Eiropā: Longina Apkalna simfonija Gauja un Tālivalža Ķeniņa Slavas un pateicības dziesmas. Gauju diriģēja autors L. Apkalns, bet pārējā programma bija poļu diriģenta rokās. T. Ķeniņa kantātē solo dziedāja Ruta Gerke, Ileāna Pētersone, Kārlis Bauers—Zemgalis un tenors Ians Kenedijs. Arturs Ozoliņš atskaņoja Jāņa Mediņa klavieru koncertu. Koncertā bija pieaicināts angļu simfoniskais orķestris, kas atskaņoja arī J. Vītola Drāmatisko uvertīru un H. Pavasara Idili. Pēc koncerta viens otrs jautāja, vai tiešām dziesmu svētku sarīkojumos mums nepieciešams tik liels svešo mūziķu atbalsts?

Paldies Dievam, jauniešu sakārtotais un izpildītais tautas deju uzvedums liecināja, ka mums ir un vēl aug jauni mūziķi — mūsu pašu latviešu jaunieši. Šī uzveduma sirds un dvēsele bija Māra Ezerkalne, kas ne tikai vadīja orķestri, bet bija arī aranžējusi vairākus orķestŗa mūzikas gabalus, iestudējusi dziesmas un dejas. Visu uzvedumu vadīja Viktors Grigulis, un tas bija iedalīts trīs daļās: Daba, darbs, dzīve, katru rakstūrojot ar attiecīgām dejām un dziesmām. Uzvedumā ar atsevišķām dejām un kopdejās piedalījās 10 tautas deju kopas no Eiropas zemēm un Kanadas (Daugaviņa), dziedātāju un kokļētāju ansambļi, kā arī instrumentāls ansamblis — 15 mūziķu, kas spēlēja 9 dažādus instrumentus. Deju pavadījums bija interesantākais un labākais, kāds jebkad Eiropas latviešu dziesmu svētkos dzirdēts.

Uzveduma pārtraukumā JKS sekretārs Arturs Ludriksons paziņoja, ka pirmo reizi piešķirta Veras Rulliņas balva un to saņems tautas deju kopa Sakta, ko nelaikā pati bija apmācījusi.

A.L.

Cieši sadarbojas ne tikvien baltiešu organizācijas, bet arī visu triju Baltijas tautu trimdas prese. Attēlā baltiešu preses darbinieki pie parlamenta ēkas Otavā. No kreisās: lietuviešu laikraksta Teviškes Žiburiai pārstāve R. Draugela, Latvija Amerikā — V. Sidare un igauņu laikraksta Vabe Estlane — H. Oja.

Lielo svētku gaišās un ēnas puses

TEĀTŖA IZRĀDES, LARISAS ŠARMS, KOPKOŖA KONCERTS, SANĀKSMES UN BALLE DZIESMU SVĒTKOS LONDONĀ

Londonas dziesmu svētku viesiem bija retā izdevība noskatīties divas teātŗa izrādes. Alfreda Dziļuma lugu Rītausma rādīja Stokholmas teātŗa ansamblis Jāņa Gulbīša režijā ar Mārtiņa Štrovalda dekorācijām. Lugas pamatā — Pirmie vispārīgie dziesmu svētki 1873. gadā Rīgā, un tajā attēloti tautas atmodas laikmeta darbinieki un notikumi svētku laikā. Lai gan var būt iebildumi pret lugas saturu un gaitu, tā tomēr skatītājiem patika, tāpat vīru ansambļa dziedātā Dievs, svētī Baltiju izsauca jo dziļu aizkustinājumu. Lugu izrādīja divas reizes.

Otrā teātŗa izrādē redzējām vecveco Blaumaņa lugu No saldenās pudeles Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansambļa spēlē. Tas, ka tur Taukšķa lomā skatāms Reinis Birzgalis, Mariju tēlo Rasma Birzgale un dūšīgo krustmāti Lavīzi Elza Pūce, jau ir pietiekama drošība, ka labāku Blaumaņa lugas izrādi diezin vai trimdā kādreiz skatīsim. Arī šo lugu izrādīja divas reizes.

Sestdienas vakarā notika dziedātājas Larisas koncerts. Liekas, ka rīkotāji šoreiz nodarīja pāri kā dziedātājai, tā klausītājiem. Larisas māksla nav domāta nopietnai koncertzālei (šinī gadījumā vēl tādā, kur notiek metodistu baznīcas dievkalpojumi). Viņa ir izteikta vieglā žanra dziedātāja, ar sava veida pievilcību, kam priekšnesuma laikā ir nepieciešama saskare ar klausītājiem. Svinīgajā un plašajā telpā ar ērģeļu stabulēm aizmugurē Larisa nespēja „iesildīt" klausītājus; citos apstākļos tas būtu noticis. Klaustītāji latviešu dziesmu svētku programmas ietvaros cerēja dzirdēt latviešu mūziku un dziesmas, un ne ziņģes, padomju mākslinieku ne sevišķi gaumīgos ražojumus vai dažādu filmu dziesmiņas. Viens otrs jautāja, kāpēc rīcības komiteja bija izvēlējusies tieši šajos latviskajos svētkos to autoru tekstus un mūziku, kas vēl nesen sacēla uztraukumu un „vainīgo meklēšanu" ASV un Austrālijas latviešu saimē? Vai tiešām bez tiem nevarējām iztikt? Egils Švarcs centās izpildīt savu „konferansjē" uzdevumu ar taktu un humoru.

Svētku kulminācija, kā aizvien, bija lielais koŗu koncerts Karaliskajā Alberta aulā. Ja atklāšanas aktā rīkotāji bija skopojušies ar puķu un karogu dekorācijām, tad lielā koncertu aula bija ļoti gaumīgi greznota. Programmā bija vairums „dzelzs inventāra" dziesmu. Kad apvienotais koris ap 400 dziedātāju sastāvā, tautas tērpu krāšņumā, nostājās daudzo tūkstošu klausītāju priekšā un atskanēja Latvijas himna, dziļš saviļņojums pārņēma visu aulu. To juta jau baznīcas himnas Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils laikā, kas pēc senās tradicijas ievadīja svētku koncertu, un pieauga vēl vairāk koncerta beidzamā dziesmā Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Pēc himnām kā pirmo A. Jērums diriģēja J. Mediņa/H. Pavasaŗa Latvijas balādi ar Akurātera vārdiem; solo dziedāja Rūta Gerke un Ksenija Bidiņa. Tad koŗu priekšā stājās viesis diriģents A. Purvs no Kanadas, vadot Alfreda Kalniņa Ūdens rožu vainags un sieviešu koŗa dziedāto Jāņa Cīrula Saules laivā. A. Jērums diriģēja E. Melngaila Svešā zemē un paša komponēto Ej, saulīte, drīz pie Dieva, ar Lilijas Zobenas un Ksenijas Bidiņas solo. Priecīgi skanēja A. Jurjāna „Aiz azara augsti kalni un T. Ķeniņa Ganiņš biju, ganos gāju A. Purva vadībā. Jaunākais diriģents Marks Opeskins apliecināja labas diriģenta spējas Helmera Pavasara dziesmā Kur tu augi, daiļa meita un J. Norviļa Lai liec dziesma mežu galus; pirmajā dziesmā solo dziedāja Gaida Trēziņa un Ksenija Bidiņa.

Koncerta otru daļu ievadīja vīru koru dziesmas — J. Vītola Uguns Milna, J. Kalniņa Jūras soožums, V. Baštika Jātnieciņa dēliņš biju ar solistes Jānas

(Turpinājums 9. lp.)

Tautiete,

ja esi vientuļa kā es, raksti, mūsu vientulība beigsies. Esmu 55 g. v., nesmēķētājs un nedzērājs, gaŗa auguma, labas dabas.

Lūdzu raksti šai avīzei ar norādi „Vientulim".

Šoko

ETNISKĀS

Skaistajā
ezera raj
Falls pilsēt
tājiem. Va
plūdums, j
tālumā ir
ūdensceļš
ties, buŗāt,
doties dau
nodarbībām
das arī He
rika. Galve
ASV, Herš
nijā. Tās d
Miltons He
saukta šī
Tajā uzbūv
šokolādes fa
doja sekmīg
Heršī sāka
nīcas, viņa
priecas par
120.000 da
Fabrikantam
bija, kādēļ
pējās par
viņš nodibi
zēnu skolu,
1500 zēnu.

Daudz se
shey šokolā
vēsturei, kas
du, kad spāņ
sikas iekaroj
tezu acteku
garšīgo kak
tezs atceļā
līdz kakao
rienes kako
Eiropu. Sā
luksa dzēriens
karaliskajos

Kakao ieg
kaokoka, kas
vidos un zie
Tas zied
diem starp
koka lapām
loba no pāk
lē, vienmēr
tot tīkamo
kakaopupiņā
vas unces šo

Hershey
piņas iegūst
gerijas Afrik
Ekvadoras,
sikas, Trinid
kas.

Hershey šok
šokolādes u

Šokolāde un māksla

ETNISKĀS PRESES IZBRAUKUMS PA ONTARIO PROVINCI

Skaistajā Otavas ielejā, Rido ezera rajonā, atrodas Smith Falls pilsētiņa ar 9400 iedzīvotājiem. Vasarā šeit tūristu pieplūdums, jo tikai 35 jūdžu attālumā ir Sv. Lorenča upes ūdensceļš ar iecpējām peldēties, burāt, zvejot, medīt un nodoties daudzām citām vasaras nodarbībām. Šinī pilsētiņā atrodas arī Hershey šokolādes fabrika. Galvenā fabrika atrodas ASV, Heršeja pilsētā Pensilvēnijā. Tās dibinātājs ir šveicietis Miltons Heršī, kuŗa vārdā nosaukta šī amerikāņu pilsēta. Tajā uzbūvēta pirmā Hershey šokolādes fabrika. Kad tā izveidoja sekmīgu darbību, īpašnieks Heršī sāka izbūvēt pilsētā viesnīcas, viņa vārdā nosaukto izpriecas parku, rožu dārzu ar 120.000 dažādu šķirņu rozēm. Fabrikantam pašam bērnu nebija, kādēļ visu savu mūžu rūpējās par bāreņiem. 1909. g. viņš nodibināja Miltona Heršī zēnu skolu, kuŗā tagad mācās 1500 zēnu.

Daudz senāks stāsts par Hershey šokolādes fabriku ir kakoa vēsturei, kas sākās ar 1519. gadu, kad spāņu pētnieku un Meksikas iekaŗotāju Bernando Kortezu acteku indiāņi pacienāja ar garšīgo kakoa dzērienu. Kortezs atceļā uz Spāniju paņēma līdz kakao pupiņas, no kurienes kakoa izplatījās pa visu Eiropu. Sākumā kakao bija luksa dzēriens, ko baudīja tikai karaliskajos galmos.

Kakao iegūst no tropiskā kakaokoka, kas aug 20 gradu dienvidos un ziemeļos no ekvatora. Tas zied skaistiem rozā ziediem starp vienmēr zaļojošā koka lapām. Kakao pupiņas izloba no pākstīm un kaltē saulē, vienmēr apmaisot, tā iegūstot tīkamo aromatu. No 400 kakaopupiņām var izgatavot divas unces šokolādes.

Hershey fabrika kakao pupiņas iegūst no Ganas un Nigerijas Afrikā, Bahijas Brazilijā, Ekvadoras, Venecuēlas, Meksikas, Trinidadas un Jamaikas.

No visām šīm tropiskajām zemēm kakoa pupiņas Smith Falls fabrikā pienāk lielos vairumos. Tās pa lenti ceļo uz tīrītavu, tad tiek grauzdētas, strauji atvēsinātas. Pēc tam tās samaļ un atdala no miziņām. Kakao pupiņās ir ap 55 proc. kakao sviesta. Tā ir galvenā izejviela visu šķiru šokolādēm — rūgtai un piena šokolādei, vārāmai šokolādei un kakoa pulverim. Pienu saņem no Otavas ielejas pienu ražotājām farmām. Lielajās mašīnās šokolādei sagatavoto šķidrumu sapilda formās, atvēsina, iesaiņo un izsūta tirgū. Paraugus rūpīgi pārbauda laboratorijā.

Pēc filmas izrādes par kakao un šokolādes sagatavošanas procesu notika fabrikas apskate. Vēlāk fabrikas veikalā varēja nogaršot dažādus šokolādes paraugus, kā arī iepirkties ražotos produktus līdzņemšanai.

Darbīgo dienas plānu nobeidzot, vakarā bija izbraukums kuģī Rideau Ferry pa Rido ezeru, no kuŗa vienas dienas braucienā pa ūdensceļu vai sasniegt Kingstonu, šķērsojot vairākas slūzas. Ezerā atrodas arī vairākas lielākas un mazākas saliņas. Vakara vēsums spieda atstāt kuģa klāju un sapulcēties pašažieŗu telpās. Laiku īsinot, skanēja dziesmas dažādās valodās, tāpat atceļā autobusā uz viesnīcu.

Netālu no Kingstonas atrodas lietuviešu mākslas centrs, ko savā lauku īpašumā iekārtojis lietuviešu laulāts pāris — mākslinieki Anastastija un Antanas Tomošaitis. Vienā no abām ēkām iekārtota mākslas galerija un studija ar daiļamatniecības audumiem un gleznām. Otra ir dzīvojamā māja. Ēkas un zemes gabalu, kur agrāk atradusies siernīca, Tomasaiši iepirkuši 1950. gadā, pārvēršot to par lietuviešu sētu, ar lietuviešu izstādītiem kokgriezumiem, krucifiksiem, dzīvžogiem. Arī ēku durvis veidotas pēc lietuviešu lauku sētas parauga, jumta dzegās — sakrustotas zirgu galvas kokgriezumā.

Lietuviešu mākslas centrā Kingstonā mākslinieks A. Tomašaitis (pirmais pa labi) pastāsta par savām gleznām un gobelēniem.

Mākslas galerijas telpās izstādīti mākslas audumi, tautas tērpi un to daļas, kas atvesti no dzimtenes, daļa darināta arī šeit. Augšējā stāvā iekārtota bibliotēka ar mākslas un daiļamatniecības grāmatām. Pirms otrā pasaules kaŗa Antanas Tomašaitis izstādījies Kaunā, kultūras mūzejā. Par saviem darbiem viņš ieguvis zelta medaļu internacionālās izstādēs Parīzē (1937.g.) Berlīnē (1938) un Ņujorkā (1939). Pēc ierašanās 1949. gadā Kanadā viņš vadījis YMCA mākslas un daiļamatniecības nozari Montrealā. A. Tomašaitis visu savu laiku veltījis mākslai, rīkojot savu darbu izstādes Kanadā un ASV. Viņš sarakstījis arī 13 zinātnisku darbu par lietuviešu tautas mākslu.

Anastasija Tomašaite ir pazīstama ne tikai lietuviešu, bet arī citu nāciju un kanadiešu sabiedrībā. Viņas intereses izpaužas tautas tērpu aušanā, gobelēnu audumos un gleznošanā. Viņa studējusi gobelēnu aušanu Zviedrijā — skandinavu techniku un citas tēchnikas Zalcburgā. Mākslinieciskā apdare gobelēniem ri dažāda: lietuviešu pasaku temati, leģendas, reliģiskas un etnografiskas temas. Daudzi viņas audumi atrodas mūzejos un klosteŗos. Vatikāna mūzejā glabājas gobelēns „The Cementery of Samogitia". Daudzi darbi atrodas privātās kollekcijās. Kingstonas pilsēras valdes sēžu zālē novietots Anasijas Tomošaites gobelēns, kas austs Kanadas simtgades atcerei. Viņa ir arī Kingstonas audēju kluba biedre. Ieguvusi arī Kanadas valdības 4500 dol. piešķīrumu par grāmatu — Lietuviešu nacionālie tērpi.

Abu mākslinieku gleznu galeriju un viņu lietuviešu sētu apmeklējuši televīzijas raidītāju pārstāvji, intervējot un uzņemot filmu, kas vēlāk parādījusies televīzijas raidījumos. Viesmīlīgie mākslinieki bija klājuši etniskās preses pārstāvjiem kafijas galdu ar tautiskiem galdautiem, lietuviešu keramikas kafijas servīzi un lietuviešu nacionāliem cepumiem. Bija sajūta, ka atrastos lietuviešu lauku mājā, kādas atceramies arī no mūsu dzimtenes — ar svītrotām gultas segām un grīdas celiņiem, izrakstītiem dvieļiem pie sienām un citiem tautiskiem piederumiem. Pateicībai Ontario etniskās preses apvienības prezidents V. Mauko pasniedza lietuviešu māksliniekiem velti, grāmatu par etniskās preses 20 gadiem Kanadā.

Vera Sidare

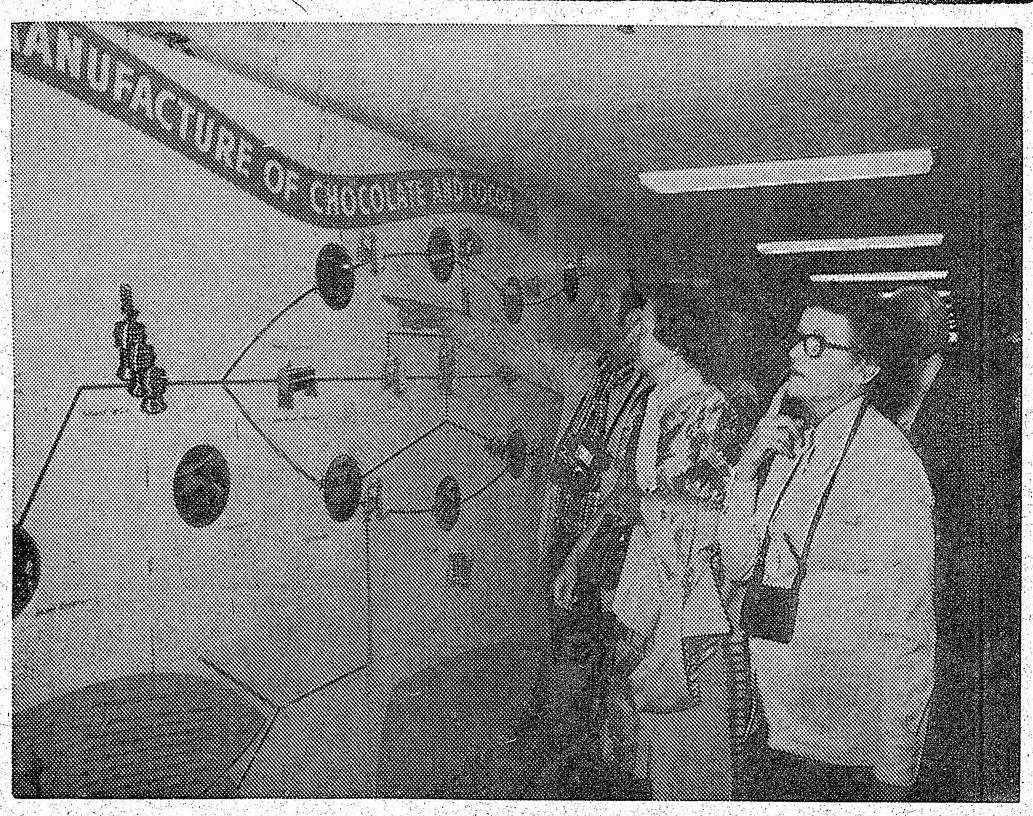

Hershey šokolādes fabrikas apskatē Smith Falls, Ont., ekskursanti iepazinās ar diagrammām, šokolādes un kakao ražošanu.

Skolotāju seminārs Rietummičigenas universitātē

Šogad, tāpat kā pagājušā gadā, latviešu skolotāju semināru vadīja Dr. Solveiga Miezīte. Uz semināru pa lielākai daļai bija pieteikušās bērnudārza un jaunāko klašu skolotājas. Dr. V. Muižnieks runāja par skolotāju nozīmi skolā, Lalita Muižniece par valodas līmeņiem un to attīstīšanu, bet skolot. M. Paudrupe — par motīvāciju latviešu valodas mācībā maziem bērniem, referātu illustrējot ar paraugstundām. Māc. Juris Cālītis apskatīja, kas ir nacionālpolītiskā audzināšana un latvietība. Dr. S. Miezīte savukārt iepazīstināja ar dažādām pārbaudītām un atzītām metodēm skolas darbā, kā tās pielāgojamas mūsu bērniem latviešu valodas mācīšanai no 5 - 8 g.v., pieskaŗoties fonētikai, vārdu krājuma palielināšanai, konceptuālai un radošai domāšanai, latviskiem elementiem audzināšanā un kā tos ietilpināt skolu programmā.

Dr. Velta Rūķe-Draviņa referēja par lasīt mācīšanas principiem un iepazīstināja ar savu saliekamo ābeci, bet Dr. Laimonis Streips — kā mācīt vesturi dažāda vecuma bērniem. Vērtīga izveidojās stunda, kuŗā skolotājas apmainījās ar pieredzi un atzinumiem skolas darbā, rādot savu mācības vielu materiālu krājumus. Tie būtu derīgi pavairošanai, lai kļutu visiem pieejami. S. Miezīte izstrādāja projektu, kuŗa rezultātā radās plašs klāsts - mācību materiāli maziem bērniem. Materiālu sagatavošanā piedalījās: Rasa Bābelniece, Edīte Franklīna, Dace Galēna, Dzintra Lejiņa, Anda Libere, Anita Liepiņa, Solveiga Miezīte, Mirdza Paudrupe, Dzidra Rodiņa, Jūlija Rumberga, Sarma Spure, Aija Vikmane, Aiva Vintere un Aivars Vinters. Pirmo uzmetumu izmēģinājuma vajadzībam ilustrējušas Inese Jansone un Dzintra Lejiņa.

Semināra dalībnieces atzina, ka šādi kursi rīkojami arī turpmāk, jo tie dod vajadzīgās zināšanas par pieejamiem mācības vielu materiāliem, iepazīstina ar dažādām metodēm, kā tikt galā ar disciplīnas problēmām, kā interesantāku padarīt mā-

(Turpinājums 16. lp.)

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Rīgā nav mute „jātur kabatā"

LATVIEŠU SOCIĀLDEMOKRATU PADOMI RĪGAS APMEKLĒTĀJIEM

Latviešu sociāldemokratu izdevums Brīvība, kas iznāk Stokholmā, savā jaunākajā numurā, rakstā Tūristu iebaidīšana, sakopojis padomu virkni, kas būtu ievērojami okupētās Latvijas apmeklētājiem no rietumiem. Mēnešraksts Brīvība raksta:

„Tā sauktajai tūristu un arī visu citu iebraucēju kontrolei Padomju savienībā ir daudzi veidi: muitas kontrole iebraucot un izbaucot, izsekošana Rīgā tās dažādajos veidos, tā saucamā „draudzīgā aprunāšanās" ar varas organu pārstāvjiem (te ietilpst arī devīgi dotā „palīdzība" no kultūras sakaru komitejas puses), stingrāka kvērkšķināšana, ja tas liekas vajadzīgs un gadījumam piemērots. Bet viens ir kopējs visiem veidiem — mēģinājums iebaidīt.

Visus muitā nekontrolē vienādi, dažu retu pat nemaz. Bet „organi" labi zina: netiks jau klusēts, izplatīsies ziņas, ka tam atņemts tas un tas, dažs pat izgērbts. Tāpēc labāk — neņemt līdz itin neko, kas varētu likties aizdomīgs vai tramīgai padomju varai nepatīkams.

Kas ir tie aizdomīgākie? Būtībā padomju varas sargi netic nevienam. Taču aizdomas pieņemas pret tādiem, kas dzimtcni apmeklē regulāri. Kāpēc tas te brauc tik bieži? Gribas redzēt radus, satikt draugus, pamīt dzimtenes zemi, pastaigāt pa teātriem, kopā saņemot — „pakopt" sentimentu? Funkcionāru acīs un vaigos ieplaukst smaids: „Nu ko jūs? Runāsim par lietu." Viņi paši jau brauc uz ārzemēm tikai divu iemeslu dēļ (galvenokārt): skriet pa veikaliem, lai par līdzi doto (un iespekulēto) knapo naudiņu mēģinātu iepirkt pēc iespējas daudz nozākāto kapitālistu lupatiņu, un amata pienākumu ietvaros. Rīgas apmeklētājiem pirmā iemesla nav, tātad atliek tikai otrs — spiegošana, informācijas vākšana u.t.t. Mēro pēc sava ģīmja.

Intensitāte aizdomu viļņos, kas veļas pret tūristiem, ir maiņīga. Pēdējos mēnešos tūristu braucieni dažkārt apgrūtināti. Sākot jau ar vīzu piešķiršanu, kas bieži tiek vilcināta līdz pēdējam brīdim un bieži noraidīta, neuzdodot iemeslu. Labi, ja izdodas iegūt atbildi: „Nav nekādas atbildes no Rīgas. Ne jā, ne nē. Nekā nevaram darīt."

Jau dažkārt atzīmēta režīma kārā snaikstīšanās ap trimdas jauniešiem, pēdējā laikā sevišķi orientējoties uz jaunākajiem. Tas ir „likumsakarīgi". Kādreiz krievu pops teica par saviem dievlūdzējiem — jo dumjāki, jo labāki! Bet robežkontroles, daudzreiz vai tīri provokātīvas, ķer arī tos.

PĀRDODAMS MANTOJUMS

12 istabu māja Rīgas Jūrmalā, Pumpuros. Gada ienākums 1000 rubļu. Iespēja pirkšanu radiem kārtot no šejienes vai Rīgas.
Tuvākai informācijai zvanīt 439-5061

Ko tad nu tūristi tādu tik briesmīgu varētu ievest, kas kaitē padomju varai? Arī iebraucējiem, protams, ir zināms, ka katrai valstij ir savi likumi, tie jāpilda. Nelaime tikai tā, ka nekas jau nenotiek pēc kāda likuma. Tad jau būtu vienkāršī! Tāpat kā nekur nav rakstīts, ka Padomju savienībā ir cenzūra, tāpat arī nav tāda muitas likuma, kas aizliedz ņemt līdz daiļliterātūras grāmatas un vēl daudz ko citu rakstītu. Bet pamēģini tik ievest kādu romanu, dzejoļu grāmatu latviešu valodā, izdotu trimdā! Un to, lūk, latviešu jaunieši nevar saprast, un to viņiem īstenībā arī nemaz nevajag saprast!

Mūsu tūristi nav vēl izpratuši, ka arī padomju robežkontrolieri nedrīkst izrīkoties gluži pēc savas patikas, bieži pārkāpjot pat viselementārākās pieklājības normas. Robežkontrolē jau nestrādā arī lielās dzimtenes dižākie dēli, mērojot ar inteliģences koeficientu. Tikai reti izdodas sastapties ar kaut cik inteliģentāku ierēdni, kas kaut nedaudz zina kaut ko no ierastākajām svešvalodām. Iebaidīšanas nolūkos izdarītās robežkontroles bieži savu nolūku arī sasniedz. Braucēji kļūst nevajadzīgi nervozi un bez iebildumiem pakļaujas aparačiku izdarībām. Braucēji taču ir citu zemju pilsoņi, un sarežģījumu gadījumos ieteicams nekavējoties sazināties ar attiecīgām sūtniecībām vai konsulātiem. Tāpat nevajag parakstīt kādus protokolus vai citus safantazējumus.

Tie parasti ir krievu valodā, un tūrists pat nezina, kādas muļķības parakstījis. Vienmēr var pieprasīt arī tulku. Gan jau tāds atradīsies. Bieži pietiek ar to, ka ierodas priekšnieks ar vairākām zvaigznēm un izrādās, ka cietais „likums" tomēr ir stiepjams.

Nepolītiskas grāmatas ir atļauts ievest, to nosaka arī pēdējā laikā tik daudz minētais Helsinku līguma gars (visi punkti jau nu formulēti pēc iespējas miglaini, un PSRS tad nu tos „tulko" atsperdamās pa savai vīzei!). Pret muitnieku pārestībām ieteicams protestēt tūlīt uz vietas savam ceļojuma grupas vadītājam, ja brauc grupā, vēlāk ceļojumu birojā un arī presē. Arī ārzemju prese labprāt ņem pretī dokumentētus gadījumus. Cerības, ka labāk pieliekt muguriņu un klusēt, varbūt tad nākamreiz ļaus, ir tīrā muļķība. Sistēma tā nefunkcionē.

Visas aizturētās mantas jāreģistrē, un jums ir tiesības tās saņemt atpakaļ, izbraucot no Padomju savienības.

Padomju varas bailes no rietumos iespiestiem rakstiem (tiem nebūt nav jābūt politiska rakstura) ir neiedomājamas. Jo var taču arī dzejā atrasties rindiņas, ko dažādi iespējams tulkot. Bet tā ir viņu problēma, ne mūsu.

Tikai retos gadījumos tā saucamās stingrās robežkontroles ir pēkšņas un -upuri izvēlēti uz labu laimi. Parasti tās „noformētas" jau labu laiku pirms iebraukšanas vai izbraukšanas. Izbraukšanas vietas muitā jau ir saraksts ar „grēcinieku" vārdiem, kuŗus (un līdz ar to arī citus, kas to redz un dabū zināt) jāmēģina iebaidīt. Mazliet pavingrinot smadzenes, var pa lielākai daļai jau iepriekš noteikt, kuŗu ķers „likteņa pirksts". Samērā droši ar kontrolēm agrāk vai vēlāk var rēķināties tie trimdinieki, kas kaut kādā veidā izrādījuši lielāku rosību sabiedriskā dzīvē. Un tā kā jau kopš Staļina tēva laimīgajiem laikiem ir spēkā arī kanoniskās normas, tad sods var ķert arī pēcnācējus.

Kā strādā izsekošanass dienests Rīgā, vai katram seko un novēro? — Cik daudz uzmana vienu un cik otru, to iepriekš nevar pateikt, bet bez uzraudzības neatstās nevienu. Mikrofoni hotelī visiem zināmi. Tehniskās ierīces „pilnveidojas", arī čukstus var uztvert un reģistrēt — ja vajadzīgs. Izsekotāji, kas nemitīgi kvern vestibila sēdekļos, arī nav nekāds jaunums. Tie cītīgi „apstrādā" jau iepriekš izraudzītos kumosus. Laiski pieceļas, iznāk līdz uz ielas. Sekošanu vēlāk pārņem citi.

Ar jauniešiem centīgi nodarbojas „vienaudži". Sevišķi bāros vienmēr pagadās pa pieklājīgam, labi, bet ne uzkrītoši ģērbtam jauneklim, kam kautkā izgadās iesākt sarunu, pastāstīt anekdotu. Tautiski, simpatiski, sentimentāli, ja vajag. Tikai nemēģiniet ar viņiem mainīt, piem., ārzemju naudu par reti labu kursu. Pēc tam var iznākt cita runāšana. Un ir vēl daudz citu pieņēmumu, kā iesaistīt jūs „dienestā".

Attiecībā uz Rīgas balzamu un krievu šampanieti — labāk vienu mazāk nekā vairāk. Visās sakarībās.

Rietumu jaunieši arī kursos un citādās tā saucamās „oficiālās reizēs satiks daudz viņiem piekomandētu, sirsnīgu izpalīgu. Dziedās skaisti tautas dziesmas, dancos, iedzers. To visu var darīt. Lai arī cik simpatisks būtu kāds atsevišķs jaunietis, uzdevuma devēji viņu nesūtīja augstāk minēto izdarību dēļ. Un ne tāpēc, lai trimdas jaunieti atgrieztu tautiskumā. Ja to zina, daudz kas kļūst vienkāršāks.

Nav tā, ka Rīgā tikai jāklusē. Tad nevajag uz turieni braukt. Ko, kam, kad un kā teikt — to noteiks jūsu prāts un pienākums. Pienākums pret savu sirdsapziņu un pret — savu tautu."

Čikagas un Milvoku vanagi un vanadzes atjaunojuši agrāk pasāktos kopējos vasaras izbraukumus. Šovasar viņi izbrauca uz latviešu Mariānu tēvu īpašumu pie Vandevege ezera Viskonsinā. Izbraukumā bija devušies ap 100 dalībnieku, vairums no Čikagas. Attēlā no kreisās: L. Peniķe, A. Kazakova, E. Liekna, A. Zaube, V. Dāboliņa un M. Cukura. Apakšējā attēlā: trīs vanadžu priekšnieces, no kreisās — Milvoku vanadžu kopas priekšniece M. Cukura, ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne un Čikagas vanadžu kopas priekšniece V. Dāboliņa.
Foto: V. Jaunkalnietis

Vai Rīgā būs pazemes dzelzceļš?

Rīga būšot pirmā pilsēta Baltijā, kur izplānota pazemes dzelzceļa būve. Šis Maskavā pieņemtais projekts liecina, ka Rīgas iedzīvotāju skaitu paredzēts palielināt līdz 1 miljonam, kas ir starptautiski pieņemtais minimālais skaits, lai attaisnotos pazemja būve.

Pirmais 17 kilometru garais pazemes līnijas posms iešot no Pleskodāles uz Zasulauku un Āgenskalnu, cauri Rīgas centram uz VEF fabriku un Oškalna staciju, kā tagad sauc Zemitānu staciju. Plānotāji apsvēruši, ka pazemja pieturas vietas Zasulaukā un Oškalna stacijā atslogos Rīgas galveno staciju, kā arī uzlabos satiksmi ar Rīgas Jurmalu un Vidzemes piekrasti.

Otra pazemes līnija sniegšoties no Sarkandaugavas gar elektromašīnu dīzelmotoru un "Bolševickas" fabrikām uz pilsētas centru, kur nobeigšoties pie galvenās stacijas. Pazemes līnija zem Daugavas gultnes vedīšot uz Lucavsalu un Zaķu salu, kur paredzēts izveidot sporta stadionu un studentu pilsētiņu. Abu Rīgas pazemes līniju kopgarums būšot 30 kilometru. Par grandiozo plānu īstenošanas laiku Rīgas laikraksti klusē.

Kanadiešu delegācija Belgradas konferencē

Kanadas federālā parlamenta loceklis Dr. S. Haidašs 4. augustā piedalījies Kanadas parlamentāriešu Helsinku grupas sanāksmē Otavā, kuŗā ziņots par Belgradas sagatavošanas konferences norisi jūlijā. Atskaites konference par Helsinku lēmumu īstenošanu Belgradā sāksies 4. oktobrī un turpināsies līdz 22. decembrim, piedaloties Helsinku līgumlīdzēju valstīm ministru līmenī. Atskaities konferencē sākuma un nobeiguma sesija būs publiska. Kanadas ārlietu ministrs D. Džemisons paziņojis Kanadas parlamentāriešu grupas sastāvu, kāds piedalīsies Belgradas atskaites konferencē par novērotājiem. Šīs grupas priekšsēdis ir agrākais liberāļu valdības kabineta ministrs R. Stenburijs, bet locekļi: senātori P. Juziks (kons.) un J. Marčants (lib.) un parlamentārieši G. Hervesers (kons.), M. Okonells (lib.) un A. Brevins (j. demokr.).

Delegāciju izraudzīja jau 14. julijā 50 parlamentāriešu un senātoru sanāksmē Otavā, izveidojot tā saukto Kanadas parlamentāriešu Helsiku grupu. Iniciātīvu uzņēmies R. Stenburijs (lib.). Parlamentāriešu grupas mērķis ir raudzīties, kā iedzīvināts Helsinku nolīgums, īpašu vērību veltījot ģimeņu apvienošanas jautājumā, cilvēka tiesībām, mieram un sadarbībai Eiropā, kā ari citās pasaules daļās un sadarbībai ar Ziemeļatlantijas aizsardzības organizāciju — NATO. Bez tam Kanadas parlamentāriešu Helsinku grupa kontaktējas ar līdzīgām ASV, Anglijas, Beļģijas, Holandes un citu demokratisko valstu grupām, kā arī atbalsta Helsinku grupas, kas darbojas Pad. savienībā, un Varšavas pakta valstīs, sevišķu uzmanību veltījot atskaites konferenci Belgradā.

VĒL NAV PAR VĒLU...

Vientuļš tautietis, 53 g. v., vēlas iepazities ar dāmām **kopīgam dzīves ceļam.**

Rakstīt Box 283, Station D, Toronto, Ont. M6P 3J9

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 9,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta
L A T V I J A
AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatulcā 491 College St. kā arī spiestuvē

(10. turpinājums)

Izrādēm katrreiz sekoja smalkas vakariņas Mazajā Vērmanī. Pārnakšņošanai krusttēvam bija allaž rezervēts glīti iekārtots divistabu numurs Rīgas viesnīcā, Dzirnavu ielā.

Premjēras sekoja viena otrai diezgan bieži, un tā pagāja ziema! Krēmers bija gan augstsirdīgs, bet arī praktisks. Viņš saprata, ka viņa gados ar laiku jābūt diezgan taupīgam. Rezultātu vajadzēja saskatīt ja ne pavasarī, tad vismaz rudenī, kad aptecēs gads no viņa cerēšanas sākuma. Jaunā pianiste, kā likas, nemaz nesteidzās izšķirties. Protams, viņai kā mūzikālai dvēselei operu izrāžu apmeklēšana patika, arī kavalieris nelikās nepatīkams, bet saistīties bija grūti. Bez tam gadu starpība. Viņam bija pirmās kundzes dāvāta meitene un dēlēns. Vēl nākamajā rudenī Paula aizbrauca aprunāties ar draudzeni uz Ventspili, kur dzīvoja viņas vecāki. Lielas, saldas ērkšķogas zaigoja septembŗa saulē. Mirdza tad pateica, ka laikam jau no viņiem pāris neiznākšot.

INTERMECO

Es tanī gadā biju sācis čaklāk studēt un biežāk aizstaigāt uz Rīgas Rātsnama lielo bibliotēku, kur pie sienas bija ķeizara Nikolaja I marmora biste ar šķēpu, par godu kādam ķeizara apmeklējumam. Krājumos bija tiešām daudz vērtīgu sējumu dažādās nozarēs, īpaši no 19. gadu simteņa. Toreiz apmeklētājiem bez vecajiem vācu laika kalpotājiem vēl bija laime redzēt pie izsniedzamā galda Misiņa tēvu, latviešu nodaļas vadītāju. Reizēm viņš mani nevarēja saprast, kad pasūtināju visdažādākās grāmatas vienā reizē, kas man bija vajadzīgas feļetoniem.

Tai posmā sāku arī biežāk ierasties uz lekcijām, varbūt vienkārši tāpēc, ka Paula vairs tikai reti pieteica tikšanos. No studentēm ievēroju madonieti Miezīšu Mildu, blondu jaunavu ar degunkniebi. Viņu un viņas draudzeni kādreiz uzaicināju uz Dūškupu vīnu, bet mūsu ceļi šķīrās. Viņa apprecēja Madonas fotografu Bērziņu, un viņas dēls ir redzams darbinieks tagadējā trimdas centrālajā organizācijā. Uz manu lielo jubileju Milda bija sūtījusi sveicienu no dzimtenes.

Ar kaut ko neparastu saistīja ļoti intelligentā pazīstamā nervu slimību speciālista docenta Vildes māsa Alīne, kas drīz kļuva mana divkāršā skolas biedra Madonā un Rīgā Oto Grīnberga kundze. Grīnbergs bija kļuvis kreiss, organizēja kopā ar Andreju Kurciju „neatkarīgo sociālistu" partiju. Alīne bija ceļojusi pa Franciju, stāstīja, kā kāpusi ar biedriem kalnos. Viņa bija ne visai skaista, bet mēs abi aizrāvāmies. Daudz tā stāstīja par kreisajām kustībām, ironizēdama par visu demokratisko, kas notika Latvijā. Oto diezgan rūpīgi studēja un palīdzēja izgatavot diplomdarbus tādiem, kam nebija laika. Baigajā gadā viņš bija Rīgas pilsētas izglītības valdes vadītājs, Alīne inspektrise Franču licējā, kur J. Kadilis bija par direktoru. Tagad O. Grīnbergs ir marksisma „profesors" universitātē, un kā ļoti uzticamam vīram viņam bija pat atļauts ceļot pa ASV.

*
* *

„Kas ir šī jaunā jaunkundze, mīlīgu, apaļu sejiņu, augšup pavērstām acīm, kas skatās manī kā pazīstamā?" tā pētīju pēc izrādes Dailes teātŗa garderobā. Tikko beigusies kāda „Sešu mazu bundzinieku" vai tamlīdzīga spēle ar latviešu skatuvē vēl nemanītiem ritmiem, un pacilātā publika vēsajā ziemas vakarā posās mājup, jautri čalodama.

Bija mazliet jāpadomā, jo es sejas visai labi neatceros, īsu laiku redzējis — toties iepazītus cilvēkus neaizmirstu ilgus gadus. — Tā taču Alma Līventāle, Latvja līdzstrādniece — tulkotāja, ko Jānis Grīns atveda manas māsas dzīvoklī uz manu literārās darbības viena gada jubileju 1923. gada rudenī. Viņš apvaicājās, kādi būs viesi. Varēju būt lepns — mākslinieki Ernests Brencēns un Artūrs Cimermanis no „Lapsenes", kur biju sācis strādāt, Felikss Krusa un pats Grīns no „Latvja", vēl kādi. Bet vajagot arī sievišķa, nosprieda Grīns, un pasauca līdz jauno darbinieci, kas prata vairākas valodas. No tā laika nebijām redzējušies, un tagad pats Grīns jau bija projām, pārgājis par direktoru Valtera un Rapas grāmatu apgādā.

Tā kā jaunkundzes bija viena pati, piedāvājos pavadīt viņu uz mājām. Toreiz bija tāda mode, un, kā Antons Austriņš kādā dzejolī atzīmēja, „nereti jāņem honorārs skūpsta veidā". Mums diezgan labi sakrita, pa ceļam pārrunājām aizvadīto jubileju un viņa ielūdza mani pie sevis ciemā, ko es ar prieku solījos izmantot.

Līventālu ģimene bija cēlusies no ļaudoniešiem, tātad varbūt rada senajam dziesminiekam Ansim Līventālam vai Rīgas pilsētas valdes loceklim Teodoram. Viņi bija diezgan mazturīgi: tēvs nopietns, kluss cilvēks, strādāja nelielā vietā, māte laipna, viesmīlīga, saimniekoja pa māju. Mani uzņēma ar garšīgām vakariņām, pēc tam sēdēju meitu istabā, bija vēl vecākā māsa Lidija, ne tik glīta, un runājāmies stundām. Daudz runājām par franču rakstniecību, taču Almu nesaistīja autori, bet 19. gadsimta mīlestības psiholoģija, galvenokārt Pols Buržē ar savu darbu „Audzēknis". Tā ir tāda kā analize par franču tikumu izlaidību un kas no tās tolaik draudēja. Man imponēja, ka Alma bija mākslinieces — studēja glezniecību Mākslas akadēmijā. Viņai toreiz bija 23 gadi — pirmā kritiskā robeža sievietes mūžā.

Manīju, ka laikam atstāju iespaidu, jo ar katru reizi atvadīties nācās grūtāk. Pats kļuvu pret jaunavu vēsāks — par maz gaisīguma viņā man likās. Alma rādīja savus zīmējumus, arī vīriešu plikņus pēc modeļiem, kluso dabu. Nezinu, kas bija viņas skolotājs, bet viņas māksla likās pārāk „godīgi" reālistiska. Pats biju tikko iegādājies no Niklava Strunkes gluži ekspresionistisku kompoziciju — tā arī tagad vēl ir manā krājumā. Alma mēģināja dot Latvim tulkojumus arī manā laikā, satina tos glītos rullīšos, bet viņas proza man likās bez ritma, stila, akcentiem. Kādreiz parādīju prozas rokrakstu Zentai Maurinai, pie kuŗas biju sācis staigāt. Tā vērīgi apskatīja un pateica: „Šī ir maza formāta sieviete." Viņa varētu būt, kā domāju, laba ģimenes māte, bet man vajadzēja ko spārnotāku, jo smaguma pašam sevī likās diezgan.

Alma akadēmiju beidza, bet ne ar ko neizcēlās. Viņa arī neapprecējās, nostrādāja ilgus gadus Izglītības ministrijā, laikam bibliotēku nodaļā, audzināja dzemdībās mirušās māsas mīlestības bērnu — meitenīti. Lielās bēgšanas laikā palika Latvijā.

PRĀVESTA BIRNBAUMA LIELĀ MĪLESTĪBA

Maliena, lēzenā zeme, kuŗai gaŗām un cauri slīd mierīgā Aiviekste, kur bērzi un priedes aug un rāvainos purvājos sarkanas un dzeltenas ogas, cienī savas puses cilvēkus, arī dūšīgo skolotāju Pēteri Dzeni no saikaviešiem, kas augumā nav liels, bet toties garā dižs. Viņam no seniem laikiem bija sakars ar presi — priekš pirmā kaŗa tas kā administrātors vadīja laikraksta Latvija saimniecību un bija izdevējos. Viņš arī organizēja mērnieku kursus.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu pensionāru apvienības 37 biedru grupa M. Prikuļa vadībā 10. augustā autobusā izbrauca ekskursijā uz Džordženbejas 30.000 salu rajonu, kur Perisaundas pilsētā apmainīja autobusu pret pasažieru kuģi Island Queen. Tas ir viens no lielākajiem luksa kuģiem, kas var uzņemt 400 pasažieru trīs kuģa stāvos. 45 jūdžu brauciens pa ezeru ilga trīs stundas, šķērsojot šaurus kanālus un plašus ūdensceļus ar vislielāko 30.000 salu koncentrāciju pasaulē. Ievērojamākās salas ir Hole-in-the-Wall, Big Sound, Sandy un Perry salas, kur atrodas indiāņu rezervāts. Pēc tam ekskursanti Kičeneras restorānā Perisaundā pusdienoja. Izbraukuma dalībnieki bija ļoti apmierināti ar jauki pavadīto dienu un skaisto braucienu pa 69. lielceļu, kas vijas gar klintīm un ezeriem. Ekskursijas vadītājs M. Prikulis paredzējis vēl vienu braucienu rudenī.

● Māc. Ā. Čops kristījis Artūru Jāni Raņķi, Austŗa un Solveigas dēlu un Larisu Andreju Roci, Jāņa un Gemmas meitu

● Māc. J. Cālītis Sidrabenē kristījis Mārtiņu Ojāru Šmitu, Edgara un Daces dēlu.

● Māc. I. Gaide salaulājis Andri Jāni Dzeni ar Pameļu Adu Kempbelu. Līgavainis ir mākslinieka Eduarda Dzeņa dēls.

● Sv. Maikela slimnīcā pēc vairākū gadu slimošanas 10. aug. 77 g. vecumā miris zobārsts Alberts Podnieks. Viņš strādāja par zobārstu Rīgā, bēgļu laikā Vircburgas nometnē, Vācijā un Zviedrijā par rajona zobārstu. Ieceļojis Kanadā, kādu laiku dzīvojis Ņujorkā un atkal atgriezies Toronto. Nelaiķi no Rosara bēru mājas uz Mount Pleasant kremātoriju 13. augustā izvadīja māc. I. Gaide. Nelaiķis atstāj dzīvesbiedri Emīliju Podnieci, meitu Ivonnu un znotu igauni Edgaru Vaaru, māsu Lidiju Pavloviču un māsasdēlu Uldi.

● Burtnieku sadraudze rīko latvisko zināšanu semināru „Latvju zintis" 23., 24. un 25. septembrī Eduarda Pērkona saimniecībā Pērkonos. Darbības pānā: priekšlasījumi, pārrunas un piemēri par latviskām tradicijām, ticējumiem, reliģisko ētiku, tikumiem, gadskārtām, mūža godiem un atjaunoto dievturību, kā arī etnisko materiālu — tērpu, rotu, rakstu, deju, dainu un mūzikas nozīmi latviskajā gara pasaulē un latviešu tautas nākotnes saglabāšanā. Latvisko semināru ietvaros 25. septembrī pl. 2 pēcp. notiks Jumja daudzinājums Pērkonos. Piedalīšanās maksa semināros 20 dol. uzturam un — sagatavošanas izdevumiem. Pieteikšanās līdz 17. sept. pie Ausekļa Pērkona tālr. 226-3792 vai 223-8727, vai Arvīda Memeņa, tālr. 461-2927.

● Sasniedzot 96 gadu un 5 mēnešu vecumu 3. augustā mirusi Jevdokija Čakstena. Aizgājēja atstāj meitu Ženiju Marinko Kanadā, bet Latvijā dēlu ar ģimeni. Nelaiķi pārpelnoja 6. augustā Mount Pleasant kremātorijā, izvadot pareizticīgo mācītājam.

● Uz Latviešu draudžu dienām Saulainē no 21.—28. augustam autobusu atiešanas laiki ir: 21. augustā pl. 9 no rīta no Toronto Sv. Andreja un pēc tam pl. 9.15 no Sv. Jāņa baznīcas ar atgriešanos tajās pašās vietās ap pl. 10 vak. Draudžu dienu beigu nedēļas nogalē 27. aug. pl. 8 no rīta autobuss ties no tām pašām vietām ar atgriešanos pl. 10.30 vak. un 28. aug. — 9 no rīta turpat ar atgriešanos Toronto pl. 4 pēcp. Svarīgi iepriekš pieteikties līdz 20. augustam pie Voldemara Pētersona, tālr. 769-3946 (arī dienā). Pieteikšanās draudžu dienām ir rosīga, un līdz 15. augustam jau bija reģistrēti 240 dalībnieku no Kanadas un ASV. Pieteikšanās vēl turpinās. Programma ir ļoti plaša, tā bija ievietota mūsu laikraksta 6. augusta numurā. Jaunums vēl ir paredzētā draudžu dienu koŗa izveidošana, par ko rūpēsies vairāki diriģenti — Jānis Baručs, māc. J. Cālītis un Vizma Maksiņa. Draudžu dienu laikā 27. augustā notiks LELBA Kanadas apgabala mācītāju un draudžu darbinieku konference Tālavā, Austrumu draudzes īpašumā. Tajā pašā laikā līdztekus turpināsies Draudžu dienu programma Saulainē.

● Toronto latviešu sestdienas skola šoruden uzsāk 28. mācības gadu. Skola atsāk mācības 10. septembrī līdzšinējās telpās. Jesse Ketchum pamatskolā, 61 Davenport Rd. Skolotājiem jāierodas pl. 8.30 no rīta, skolēniem pl. 8.45. Jaunu skolēnu reģistrēšana no pl. 9—9.45. Skola uzņem bērnu dārzā bērnus ar 4 gadiem un pirmskolā ar 5 gadiem. Pie skolas ir speciāla klase skolēniem, kas latviešu valodu neprot. Rīta lūgšana notiks pl. 10, pēc tam būs mācību stundas klasēs. Tuvāka informācija pie skolas pārziņa J. Ozola, tālr. 762-6572. Skolas pārzinis šovasar vadīja Saulaines bērnu un jauniešu vasaras nometni.

Draudžu dienās Saulainē apmeklētājiem laiku vēstīs lielais pulkstenis, kas atradīsies tur tikko uzbūvētā kioskā. Apkārt kioskam paredzētas 90 vietas reklāmām latviešu uzņēmumu u.c. vajadzībām. Reklāmas vietu par 50 dol, varēs noīrēt uz visu gadu. Vairākas vietas jau aizrunātas. Latviešu kreditsabiedrība reklāmējās ar moto: „Kas santīmu nekrāj, pie lata netiek." Vieta paredzēta arī latviešu laikrakstu izlikšanai zem stikla, Saulaines apmeklētāju lasīšanai, ja kāds vēl tos neabonētu. Foto: Norberts Sebris

Meistarsacīkstes golfā

Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes golfā notika 17. un 18. jūlijā Grand Rapidos, bet Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes 6. un 7. augustā Glen Cedars laukumā Toronto. Ziemeļamerikas meistarsacīkstēs piedalījās 67 dalībnieki — 16 sievietes un 51 vīrietis. Kanadas latviešus pārstāvēja 9 golfa spēlētāji. Ziemeļamerikas meistartitulu sievietēm otro gadu pēc kārtas izcīnīja Vija Grimba (Toronto) ar 196 sitieniem, iegūstot P. Švānberga dāvāto balvu. Otrā vietā palika Lelde Ore no Čikagas ar 213 sitieniem Ziemeļamerikas meistartitulu vīriešiem izcīnīja N. Tums no Čikagas ar 146 sitieniem. M. Grimba jr. no Toronto ar 159 sitieniem ierindojās 3. vietā B Grupa pā uzvarēja I. Melnbārdis no Toronto. Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstēs Glen Cedars laukumā 6. un 7. augustā piedalījās 35 golfa spēlētāji — 7 sievietes un 28 vīrieši. Bija liels prieks mūsu vidū redzēt golfa spēlētājus no Čikagas un Kolumbusas. Kanadas latviešu meistares titulu ieguva mūsu daudzkārtējā meistare Vija Grimba ar 183 sitieniem, atstājot otrā vietā čikagieti Leldi Ori ar 200 sitieniem. Handicap balvu ieguva Anne Antmane no Toronto. Vispārējā klasē uzvarēja Arnolds Dzilna ar 156 sitieniem, iegūstot WIX Filter dāvāto ceļojošo balvu, otrā vietā palika A. Lītaunieks ar 162 sitieniem. Ceļojošo balvu jauniešiem ieguva Trojs Priede ar 160 sitieniem, otrā vietā M. Grundmanis (177). A. Mikelsona „Broadview Delikatessen" dāvāto balvu senioriem ieguva Bruno Baumanis no Čikagas (165), otrā vietā A. Antmanis (170) Handicap balvas visvārejā klasē saņēma M. Grimba sr., otrā vietā M. Priede; jauniešiem M. Grimba jr., otrā vietā I. Melnbārdis. Visi spēlētāji saņēma Paula Švānberga dāvātās bumbas un seviškas balvas par tuvāko sitienu pie karodziņa: sievietēm — Marta Dalberga, vīriešiem — Gunārs Adītājs un Mārtiņš Grimba sr.

ASV latviešu meistarsacīkstes notiek 20. un 21. augustā Čikagā, 11. septembrī Glen Cedars laukumā paredzētas baltiešu vienību sacensības, kur latviešu vienībai nāksies aizstāvēt pagājušā gadā iegūto titulu. 17. septembrī Parkview laukumā pl. 10 no rīta paredzēts Toronto un apkārtnes latviešu golfa kluba sezonas noslēgšanas turnīrs, pieteikšanās pie Dzintara Melnbārža: 2435 Kipling Ave., Rexdale Ont. M9V 7A3, tālr. 741-4085 vai Austras Dzilnas: 4101 Sheppard Ave. E. Scarborough, Ont. M1S 3H3, tālr. 293-7482.

ASV Vidējo valstu latviešu golfa meistarsacīkstes un Arturs Zāģera piemiņas turnīrs notiks vienlaicīgi 24. un 25. septembrī Granville golfa laukumā Granville, Ohio. Sākums plk. 10 no rīta. Pieteikšanās pie Jāņa Zāģera 1058 Erickson Ave., Columbus, Ohio 43227, tālr. 1-614-236-5890 vai J. Dambrana, talr. 1-614-237-3469.

Lūgums golfa spēlētājiem nākt talkā sacīkšu rīkotājiem, piesakoties laikus uz turnīriem, kā arī paziņojot jaunās adreses, ja dzīves vieta mainīta.

Austra Dzilna

Brīvmākslinieku V. Griķi atceroties

Toronto 26. jūlijā no dzīves aizsauktais Vilis Griķis bija dzimis 1909. g. 11. maijā Rīgas Jūrmalā. Ar mūziku iepazinies jau ģimnazista gados. 1935. gadā viņš beidza Latvijas valsts konservātorijas trombas klasi ar brīvmākslinieka diplomu. Jau studiju laikā sāka spēlēt vairākos ansambļos, gan vieglās, gan arī nopietnās mūzikas novadā. Iegūtā prakse pavēra ceļu lielākiem mūzikas ansambļiem — Jelgavas teātrī, Jelgavas simfoniskajā orķestrī, Rīgas Dailes teātrī un Rīgas simfoniskajā orķestrī. Vālāk V. Griķi aicināja vadīt aizsargu aviācijas pūtēju orķestri, kas reizi nedēļā spēlēja Rīgas radiofonā. Vēlāk viņš spēlēja arī Rīgas radiofona simfoniskā orķestŗa sastāvā.

Kaŗa vētras ģimeni aizdzina no Eiropas uz Arģentīnu, kur V. Griķis papildinājās pie ievērojamā Buenosaires konservātorijas profesora Malordžio un kļuva par Buenosaires teātŗa simfoniskā orķestŗa mūziķi, papildus piepelnoties ar klavieŗu skaņošanu. Viņš nodibināja arī jaunatnes pūtēju orķestri un diriģēja vīru kori.

V. Griķis ar ģimeni 1955. g. pārcēlās uz Toronto. Arģentīnā iegūtā prakse klavieŗu skaņošanā lieti noderēja. Pēdējā laikā viņa klientu vidū bija arī daudz ievērojamu Kanadas mākslinieku. Viņš aktīvi darbojās arī latviešu sabiedriskajā dzīvē, strādāja Toronto latviešu ģimnazijā, kur apmācīja jauniešus, kam bija interese spēlēt pūtēju ansamblī. Mākslinieks bija arī aktīvs akadēmiskās vienības Līdums Toronto kopā, pie kuŗas pieder arī viņa dēls Andris, kas strādā Britu Kolumbijā par inženieri. Precētā meita Anda dzīvo Timinsā.

Vili Griķi 29. jūlijā Mount Pleasant kremātorijā izvadīja līdumietis māc. Ā. Čops. Goda sardzē bija līdumieši un latviešu ģimnazijas audzēkņi. Atvadvārdus teica līdumietis Ž. Zentiņš un no latviešu ģimnazijas direktrise V. Slavieša.

Ž. Zentiņš

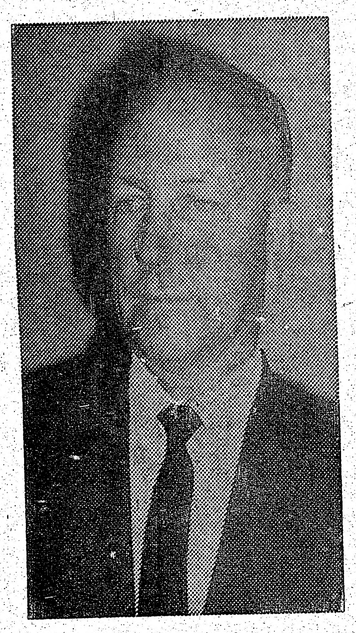

† Vilis Griķis

Rakstniecei

Elvīru Kociņu

pieminot.

Mirusi 1977. gada 24. jūlijā Sanfrancisko, Kalif., ASV

Mīļā Elvīriņ, skan klusi Bethovena sēru marš . . .
Tavs dzīves gājums šeit galā . . .
Tu pārcelies uz dievišķās gaismas dārziem.
Un manas sirds siltums Tevi pateicībā un mīlestībā pavada.

Tava „dārzniece" un lugas „Lidotājs" līdzspēlētāja

Milda Bērziņa, Ontario, Kanadā

Brīvmākslinieku — mūziķi

Vili Griķi,

miris 1977. gada 26. jūlijā Toronto, Ont., Kanadā,

pieminot:

Mīļais draugs, taures skaņas pateicībā stāsta, ka „Sirds bagātība nekad nesarūs."

Kārlis Skalbe.

Milda Bērziņa,

sirsnībā un draudzīgā pateicībā — mūžības ceļā ieejot.

Lielo s

(Pārnesums
Grīnbergas pieda
Apkalna Vilks, k
lestība, ko dirigē
ka. Vienu no ma
bet grūtākajām
zepa Vītola Dūkņ
Jēruma vadīb
skaisti, romantis
matiski. Vēlreiz
viešu kori, dzie
Dziedu koši locīd
ruma vadībā. M
diriģēja trausl
dziesmu Sapņu tā
koja visu dziesm
stā dziesma" —
jāna kantāte Tēv
Pētersones brī
lūgšanu, ko klau
kārtot. Koncerts
Jāņa Mediņa Te
vot, Latvija, kas
Vēlreiz dziedātā
na nobeidza 4. E
dziesmu svētku
programmu.

Vakarā notika
Vemblejas centr
vēlai nakts stun
ju mūzika un
tika izlozēti liel
meklēti veci dra
ni un šķiroties
jums — tikties
dziesmu svētkos

Visu svētku
kolledžā darbojā

Pirmie

Latviešu skau
šu gaidu 55. ga
ceres nometne n
līdz 4. septemb
kalnos. Losand
jau ieradušies
Austrālijas, to v
tājs, pārējie —
ji, jaunākās
Vēlāk vēl pievi
A. Plukšs. Šo b
zēja un vadīj
Sidnejas ar pal
ti (Adelaide) u
burna).

Atbraucējus
ja radi un drau
ja latviešu gai
tības goda bie
visu mūžu stā

Pensionā

vēlas iepaz
vieninieci, k
patika pied
izbraukumo
ziemas pav
Rakstīt šai
norādi Pe

Lielo svētku gaišās un ēnas puses

(Pārnesums no 4. lp.)

Grīnbergas piedalīšanos un L. Apkalna Vilks, kumeļš un mīlestība, ko diriģēja Roberts Zuika. Vienu no mazāk dzirdē ām, bet grūtākajām dziesmām, Jāzepa Vītola Dūkņu silu, koris A. Jēruma vadībā nodziedāja skaisti, romantiski un reizē drāmatiski. Vēlreiz dzirdējām sieviešu kori, dziedot E. Dārziņa Dziedu koši locīdama, arī A. Jēruma vadībā. Marks Opeskins diriģēja trauslo E. Dārziņa dziesmu Sapņu tālumā, kam sekoja visu dziesmu svētku „augstā dziesma" — Andreja Jurjāna kantāte Tēvijai ar Ileānas Pētersones brīnišķi dziedāto lūgšanu, ko klausītāji lūdza atkārtot. Koncerts izskanēja ar Jāņa Mediņa Tev mūžam dzīvot, Latvija, kas bija jāatkārto. Vēlreiz dziedātā Latvijas himna nobeidza 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku māksliniecisko programmu.

Vakarā notika svētku balle Vemblejas centra zālē, kur līdz vēlai nakts stundai skanēja deju mūzika un priecīgas čalas, tika izlozēti lielie laimesti, sameklēti veci draugi, iegūti jauni un šķiroties skanēja solījums — tikties atkal nākamos dziesmu svētkos!

Visu svētku laikā Imperial kolledžā darbojās informācijas galds, dažādi stendi un izstādes. Interesanta bija skulptora Z. Sapieša darbu izstāde ar kokā grieztajām skulptūrām. Dziesmu svētku vēstures izstādi R. un A. Legzdiņi bija papildinājuši ar pēdējo dziesmu svētku skatiem un diriģenta Teodora Reitera piemiņas stendu. Ar sevišķu bagātību nevarēja lepoties daiļamatniecības galds, turpretī bagātīgs bija piemiņas lietu un skaņu plašu stends.

Bez oficiālajiem svētku sarīkojumiem notika daudzi citi: Latviešu ārstu un zobārstu apvienība bija rīkojusi savu kongresu jau pirms svētku sākuma un tajā piedalījās ap 60 tālu un tuvu zemju ārsti un zobārsti. Savas sanāksmes bija izkārtojušas akadēmiskās organizācijas; sēdes un apspriedes noturēja gan PBLA, gan LAK EC prezidijs, gan arī atsevišķo nozaru darbinieki. Uz kopējām pusdienām pēc rakstnieku rīta literātus un preses darbiniekus bija aicinājusi LPB Anglijas kopa. Ierobežotais laiks neatļāva garas runas, bet toties teiktās bija „īsas un kodolīgas". Savu sakāmo teica redaktori E. Grīns un J. Ritums, LPB Vācijā „prezidents" J. Sudrabiņš, J. Jaunsudrabiņa fonda priekšsēdis K. Zvejnieks, kam grāmatu kooperātīva dibināšanas jautājumā izcēlās dzīvas pārrunas ar filologu Draviņu un daudziem citiem, ko izbeidza LPB Anglijas kopas priekšsēdes Austras Liepiņas aicinājums par interesanto jautājumu rakstīt rakstus, pretrakstus un lasītāju vēstules visās latviešu avīzēs.

Cik ciemiņu bija svētkos, grūti pateikt, bet visas aizrunātās naktsmājas bija aizņemtas, un vēl svētku laikā viens otrs izmisis meklēja, kur „galvu nolikt". Londonā šajā vasarā pie jau esošiem 8½ miljoniem iedzīvotāju esot piepulcējušies vēl 5 miljoni ciemiņu. Tas nozīmēja, ka ietikt autobusā bija problēma, sameklēt taksametru — vēl lielāka, bet tikt pie kārtīgas maltītes sarīkojumu starplaikā bija gandrīz neiespējami. Lielie attālumi, satiksmes sastrēgumi un pilsētas nepazīšana vienam otram ciemiņam lika atzīt, ka Londona, nudien, ir milzu pilsēta, kur vieglāk apmaldīties kā mūža mežā! Diemžēl, Dziesmu svētku vadonis sagādāja vilšanos daudzo kļūdu dēļ. Daudzi uzņēmumi atkārtojas, citi novecojušies. Tekstam būtu derējusi krietna korektūra, bet visam iekārtojumam — liepratīgāka pieeja.

A. L.

Grand Rapidu latviešu skolas absolventu klases audzēkņi. No kreisās: Ingrīda Zirne, Laura Dāve, Monika Vanuška, Daina Pastara, Zinta Āruma, Hugo Auziņš, Korina Felkere, Pēteris Siliņš un Dāvids Zadvinskis. Priekšā klases audzinātāja Biruta Taube, kas kādreiz dzīvoja Toronto. Absolventi ieradās Vudlona kapsētā, kur nolika ziedus uz savu bijušo audzinātāju atdusas vietām. Attēlā viņi redzami pie jaunatnes audzinātāja, skolotāja un mācību grāmatu autora Mārtiņa Gaides kapa. (V. Z.)

Pirmie ciemiņi jau ieradušies

Latviešu skautu 60 un latviešu gaidu 55. gadu darbības atceres nometne notiks no 27. aug. līdz 4. septembrim Katskiļu kalnos. Losandželosas lidlaukā jau ieradušies 45 dalībnieki no Austrālijas, to vidū 31 nometņotājs, pārējie — vecāki, labvēļi, jaunākās māsas un brāļi. Vēlāk vēl pievienosies vadītājs A. Plukšs. Šo braucienu organizēja un vadīja S. Rekūns no Sidnejas ar palīgiem S. Kroniti (Adelaide) un Z. Leiti (Melburna).

Atbraucējus lidlaukā sagaidīja radi un draugi. Viņu vidū bija latviešu gaidu un skautu kustības goda biedrs A. Lūks, kas visu mūžu stāvējis sardzē par latviešu skautiem un gaidām, tāpat arī pārējo jaunatni, Austrālijas gaidu jendas priekšniece R. Ruza, vietniece B. Leite, jendas ģuntiņu vecākā R. Celma, vadītāji S. Āboliņa un R. Cabulis.

Austrālijas skautu jendu pārstāv vadītājs A. Liepiņš (priekšnieks), J. Baumanis, A. Celms, A. Kronīte, A. Stendze, S. Vīksne un N. Viljams. Bez tam nometņotāju vidū ir 1 guntiņa, 4 gaidas, 1 lielgaida, 2 mazskauti, 1 skauts, 1 dižskauts un 2 vecskauti.

Pirms nometnes atklāšanas visi nometņotāji, daļēji arī vecāki, iepazīsies ar ASV un Kanadu, apmeklējot Losandželosu, Sanfrancisko, Vankuveru, Kalgariju, Čikagu, Kalamazū, Detroitu un no 21. — 25. aug. Toronto, pēc tam Niagaru un Sirakūzas. Toronto tālie ciemiņi izvietosies pa tautiešu ģimenēm. Austrālijas viesi nometnē uzturēsies visu paredzēto laiku.

„Mūsu mērķis ir satikties ar veciem skautu un gaidu gaitu līdzgājējiem, iegūt jaunas draudzības, apmainīties ar pieredzi darbā un sirsnībā satikties ar ikvienu tautieti, kā arī iespēju robežās redzēt ASV un Kanadu," izteicās Austrālijas skautu jendas priekšnieks vad. J. Liepiņš.

Nometņotāju ceļa somās ir skautu un gaidu dzīves liecinieki — albūmi, piemiņlietas no nometnēm Anglijā, Francijā, agrāk Latvijā, Vācijā un Austrālijā. Tāpat ir materiāli no skautu darba Cēdelgemas gūsta nometnē Beļģijā, kur vad. V. Hāznera, J. Liepiņa, G. Eglāja u. c. vadībā darbojās 16 latviešu skautu vienības.

„Kuplais dalībnieku skaits no Austrālijā esošām gaidām un skautiem jāuzskata, ka mēs esam modras un gribam pasaules tālēs vienotas augt Latvijai," saka vad. R. Ruza, Austrālijas gaidu jendas priekšniece.

L. J.

Pensionārs

vēlas iepazīties ar vieninieci, kurai būtu patīka piedalīties izbraukumos un varbūtēji ziemas pavadīt dienvidos. Rakstīt šai avīzei ar norādi Pensionārs.

Miris mežkopis G. Cepurītis

Grand Rapidos 16. jūlijā miris mežkopis Gustavs Cepurītis, piedzīvodams 80 mūža gadus. Viņš bija dzimis Jaungulbenē, uzsācis lauksaimniecības studijas Maskavā, bet pēc Latvijas atbrīvošanas cīņām, kuŗu dalībnieks bijis, studijas turpinājis Latvijas universitātē, kur piedalījies mežkopju biedrības Šalkone dibināšanā, būdams arī tās vadībā. Dzimtenē strādājis par virsmežzini Kalsnavā un Burtniekos. Trimdā ilgi darbojies Latviešu mežu darbinieku biedrībā, būdams arī tās vadībā. Pēc sēru konventa aizlūgumu vadīja prāv. J. Turks. Dziedāja tenors P. Lielzuika, ērģeles spēlējot V. Grinbergam. Goda sardzi veidoja Patria un Meža darbinieku biedrības locekļi. Prāv. J. Turks vadīja ari izvadīšanas dievkalpojumu, atvadoties no aizgājēja arī Sv. Jāņa draudzes vārdā. Pēdējos sveicienus nodeva Patria sen. ASV A. Brože Čikagas uncitu patriešu vārdā atvadījās A. Gaiķis, Mežu darbinieku biedrības - Dr. R. Markus, Šalkones - G. Kalējs. Nelaika pelnu urnu pārsūtīs uz dzimteni. Bez dzīvesbiedres aizgājējs atstāj arī dēlu un meitu ar gimenēm un citus piederīgos.

V. Z.

Latvju raksti svešumā

ILGAS REKES-ANDERSONES GLEZNU UN AUDUMU SKATE GAŖEZERĀ JŪLIJĀ

Skati Valdemāra zālē atklāja ALA Kultūras fonda priekšsēdis A. Bolšteins, piedaloties arī pašai māksliniecei. Šī bija Ilgas Rekes trešā gleznu izstāde Gaŗezerā. Viņa pārsteidza mākslas cienītājus ar izteikti dekorātīvu mākslu, pierādot, ka mūsu senču raksti labi iederas tautiešu modernajos dzīvokļos. Ilga Reke kombinē tautisko rakstu elementus, paturot prātā to simbolisko nozīmi mūsu senču ticējumos — mēness zīme, ko valkājis senlatviešu kaŗavīrs, grafiskās kombinēta kopā ar Laimas zīmi. Visumā ievērotas arī senlatviešiem iemīļotās krāsu kombinācijas, tikai plaukām klūstot smilgtākām pēc mākslinieces vēlēšanās.

Vēl nav aizmirsušies Ilgas Rekes virpuļojošie ziedi, kas bija viens no viņas gleznošanas motīviem pirms apmēram desmit gadiem. Tikpat spēcīgu iespaidu māksliniece atstāja arī ar saviem plākšņu gleznojumiem, kas organizēti tā, lai radītu skatītājos illūziju par ainavu, pilsētu vai vienkārši ekspresīvu abstrakciju, kas priecina ari ar harmonisku krāsu niansēm, gaismas un ēnu rotaļām. Nākotnē sagaidāms, ka Ilga Reke-Andersone iepriecinās savas mākslas cienītājus ar darbiem, kas radušies, sudraba un zelta stanioļu iestrādājot finierī. Viens šāds Ilgas Rekes darbs redzēts jau Rietumkrasta dziesmu svētku laikā, par kuru Arturs Damroze izsakās, ka tas varbūt ir bijis izstādes visievērojamākais darbs. Šī tehnika šķiet īsti piemērota mākslinieces izvēlētajam motīvam, proti: Sakta (Senlatvieša sakta svešā vidē). Jāatzīst, ka Ilga Reke - Andersone ir pašlaik viena no spēcīgākām un vitālākām māksliniecēm, kas vēl arvien meklē izteiksmes veidus gleznicībā.

Julieta Rumberga

Atbalsts latviešu raidījumiem

Šīgada raidītāju vadītāju sanāksmē latviešu mūzikas raidījumiem „The Sound of Latvian Music" bija labvēlīgs lēmums. Tos vēlas noraidīt regulāri katru nedēļu 11 SDA (Septītās dienas adventistu) universitātes un kolledžas savos FM raidītājos, kam katram ir ap 100 jūdžu radija dzirdamības loks. Trīs raidītāji atrodas Kalifornijā, 1 Vašingtonas pavalstī, 1 Nebraskā, 1 Mičigenā, 2 Tenesijā, 1 Vašingtonā D.C., 1 Kanadā un 1 Filipīnās. Bez tam ieinteresēti ir arī vēl citi universitāšu un kolledžu raidītāji.

Sirsnīga pateicība visiem, kas atbalstījuši šo pasākumu gan ar līdzekļiem, gan mūzikālo materiālu, gan padomu. Taču līdzekļi neienāca pietiekami, lai nodrošinātu programmu sagatavošanu Andrūs (Andrews) universitātē, kā tas bija sākotnēji paredzēts. Bet minētie 11 raidītāji, Andrūs universitāti ieskaitot, tomēr apņēmās latviešu mūziku noraidīt bez atlīdzības, ja viņa saņemtu pilnīgi sagatavotas programmas, kas būtu viņiem piemērotas.

Sanāksmē klāt bija SDA vispasaules vadības raidījumu lietu kārtotājs H. L. Reiners (H. L. Reiner), kas iestājās par latviešu mūzikas raidījumu vēlamību. Viņš savu kompetenču robežās varēja solīt atbalstu programmu pavairošanai un izplatīšanai. H. L. Reiners dzimis Kanadā. Pēc universitātes beigšanas darbojies par mācītāju dažādās SDA draudzēs un pēc tālākās speciālizglītības izvirzījies par SDA televīzijas un radio raidījumu vadītāju Savienotajās Valstīs, līdz ar to klūstot par SDA vispasaules raidījumu vadītāja palīgu. Savos pienākumos viņš apceļojis vairāk nekā 50 valstis visā pasaulē, kur SDA raidījumi notiek 75 valodās.

Tā kā SDA universitāšu un kolledžu raidītāji neprasa atlī-

(Turpinājums 17. lp.)

Iespaidiga parāde Čikagā

Gadskārtējo apspiesto tautu nedēļas parādi Čikagā ievadīja Čikagas policijas motociklisti un jātnieki, amerikāņu kara veterānu goda sardze un kara flotes orķestris. Viesu vidū bija arī mācītājs M. Grīvāns un amerikānis Džons Noble, kuŗu padomju vara 1945. gadā apcietināja Vācijā un nosūtīja uz Vorkutu. Piedalījās arī T. Zieriņš ar savu plakātu. Šogad uz tā bija dzeloņstieplēm apvīts Kristus attēls. Latviešu grupu vadīja A. Kandrovics. Uz kādas automašīnas divi latviešu jaunieši sadedzināja sarkano karogu. Iespaidīgākās grupas bija lietuviešiem un ukraiņiem. Šogad sevišķu ievērību izpelnījās serbu grupa, jo pirms četrām nedēļām Čikagā tika zvēriski nogalināts serbu pretkomūnistiskā laikraksta vadītājs D. Kasokovics un deviņus gadus veca meitene. Abu līķi tika atrasti laikraksta telpās, bet vainīgie nav atklāti. Nogalināto ģimetnes nesa parādes dalībnieki. Pēc parādes notika Apspiesto tautu nedēļai veltīts sarīkojums, ko atklāja Čikagas Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis V. Vīksniņš. Džons Noble par savu pieredzi padomju soda nometnēs sarakstījis grāmatu — Es biju vergs Krievijā; viņš norādīja, ka komūnisms ir vislielākais ļaunums zemes virsū, un aicināja nepagurt cīņā pret to. Ilinojas vietnieku nama locekle P. Pullena uzsvēra, ka nepieciešama stingra stāja pret komūnismu. Arī ASV kongresa loceklis F. Anunzio izteicās, ka nepieciešams stiprs ASV militārs spēks, lai varētu pasargāt brīvo pasauli. Klātesošie pieņēma Apspiesto tautu komitejas rezolūciju, kuŗā prasīts pārtraukt diplomātiskās attieksmes ar valstīm, kas neievēro cilvēku tiesības. Īsu uzrunu teica arī mācītājs M. Grīvāns, ko angliski tulkoja māc. V. Vārsbergs.

V. Jaunkalnietis

Apspiesto tautu nedēļas parādē Čikagā. Augšējā attēlā latviešu grupa, apakšā — trīs bijušie Gulaga archipelāgā ieslodzītie pirmo reizi satiekas brīvajā pasaulē, no kreisās: amerikānis Džons Noble, mācītājs Maksimilians Grīvāns un agrākais igauņu virsnieks un partizāns Olafs Tamarks.

Foto: V. Jaunkalnietis

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

20. — 28. augustam Saulainē Latviešu draudžu dienas 77.

17. septembrī Latviešu namā sidrabeniešu vakars groziņu veidā ar interesantu programmu. Spēlēs Runči.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

4. nov. DV teātŗa pirmizrāde, Neila Simona komēdija — Trīs dienas Plazas viesnīcā.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Dirigents — Andrejs Jansons.

26. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alļe no Filadelfijas, ASV

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

ŠELBURNA

24. septembrī pl. 7.30 vak. Leģiona lielajā zālē Latviešu lauksaimniecības b-ba rīko pļaujas svētkus. Svētbrīdis. Vīru koŗa Viesturs koncerts. Deja — spēlēs Runči. Loterija un atspirdzinājumi. Vakariņas.

5. novembrī Šelburnā Leģionā zālē DV Druvas nod. rīko Varoņu piemiņu un nodaļas 15 gadu darbības atceri.

KIČENERA — VOTERLŪ

17. septembrī pl. 7 vak., Jugoslavu zālē, Mill St., Breslau, Kičeneras—Voterlū DV nod. 25. g. darbības atceres sarīkojums ar prezidenta K. Ulmaņa 100 g. jubilejas atceri. Programmā DV vīru koris Kanadā. Saviesīgs vakars, Hamiltonas Runči.

Volterdingeniešu salidojums Katskiļos

Viena no 2. Pasaules kaŗa bēgļu nometnēm Vācijā bija Volterdingena pie Soltavas, Lineburgā. Tā bija baltiešu nometne; latviešu bija ap 800, starp tiem prāvs skaits no gūsta atbrīvoto bijušo leģionāru. Nometnē ritēja spraiga dzīve: darbojās pamatskola un ģimnazija, koris, teātŗa kopa, ļoti aktīva un vispusīga sporta kopa. Tika rīkotas izstādes, amatniecības kursi un lasīti referāti. Daļa jauniešu turpināja izglītību baltiešu universitātē Pinebergā, bet citi mācījās dārzniecības un pienotavas kursos.

Kad 1947. gadā sākās darba spēka vervēšana citām zemēm, daudz volterdingeniešu aizbrauca uz Beļģiju, Austrāliju, Angliju, Kanadu un ASV. Kas nevarēja vai negribēja Vāciju atstāt, Volterdingenas nometni likvidējot, iesaistījās vācu saimniecībā.

Apmetoties svešajās zemēs, esam uzcēluši savas baznīcas, uzturam latviešu skolas un bērnu nometnes, iegādāti mūsu kaŗa invalidu nami. Viens tāds LKIA nams Rota atrodas Katskiļu kalnos. Kaimiņos tam atrodas Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Elka parka vasaras nometne bērniem, bet pāris kilometru tālāk LKIA iekārtotie un izveidotie Brāļu kapi, kur mūža atdusā gul gan latviešu strēlnieki, gan Latvijas brīvības cīnītāji, gan leģionāri un citi latviešu tautas piederīgie, kuŗi miruši pēc Otrā pasaules kaŗa.

Latvija Amerikā bija ievietots sludinājums bijušajiem Volterdingenas nometnes iedzīvotājiem pulcēties Rotā un tur pavadīt kopēju atvaļinājuma nedēļu no 17. — 23. jūlijam.

Pēc ceļā pavadītām 11 stundām Rotas pagalmā mūs sagaidīja volterdingeniešu salidojuma dalībnieki, kas bija iebraukuši pirms mums un Rotas saimnieks Jānis Briģis. Džūkstes un Pienavas rajonā smagi ievainots, viņš zaudējis abas rokas zem elkoņiem, bet saglabājis dzīvesprieku, kā arī iemācījies tikt galā ar visādiem darbiem, ieskaitot auto vadīšanu un rakstīšanu. Rotā viņš kārto un pārzina telpu īrēšanu apmeklētājiem, vienmēr smaidīgs, laipns, izpalīdzīgs.

Biroja un grāmatvedības darbus kārto Otto Leiverts. Klubu, kuŗā var dabūt visādus vieglos un stipros dzērienus, pārzina Augusts Ozoliņš, bet kā izpalīgs ar amputētu kreiso roku darbojas gleznotājs Konstantīns Černoks, kuŗa gleznas daiļo Rotas telpas. Daudz gleznu viņš ziedojis izlozēm, kas devušas prāvus līdzekļus mītnes iekārtošanai un uzturēšanai. Par labu un bagātīgu uzturu rūpējas un gādā virtuves saimniece Marta Apele ar palīdzi Janīnu Briģi. Ēdienu reizes stingri noteiktā laikā. Rotas saimniecību pārzina Ernests Lācis, bet Brāļu kapus L. Apelis.

Šogad Rotā izdara plašākus darbus. Jau izbūvēta jauna kanālizācija, kas izmaksājusi — 15.000 dol. Tiek paplašināts auto novietošanas laukums, lielajai mājai vēl jāuzliek jauns jumts un jāieliek jauni priekšlogi, kas izmaksās ap 4000 dol.

Rotā pastāvīgi dzīvo astoņi invalīdi, starp tiem 93. g.v. žirgtais un vienmēr smaidīgais plkv. Gustavs Grīnbergs un 89 g.v. plkv. ltn. Pēteris Lācis. Bez tam Rotā savas brīvdienas un nedēļu nogales pavada tautieši no ASV un Kanadas. Volterdingeniešu salidojuma nedēļā ēdienu reizēs piedalījās ap 50 personu. Mūsu grupa bija samērā maza: no Kanadas 12, torontieši Ernests un Gaida Ozoliņi, Teodors Miezītis, Kārlis un Anete Benconi, Ernests un Biruta Skujiņi; londonieši Verners un Gaļina Rudzīši un Janīna Jumāra-Saara; sadberieši — Vitolds un Valija Biruta Kārkliņi; no ASV 7 klīvlandieši — Eduards un Rita Kauguri, viņu paziņas Kārlis un Mirdza Ozoliņi, Ojārs Nāgelis ar māsu Gunu Muižnieci un rēgulārais Rotas viesis nedēļu nogalēs, bijušais volterdingenietis Grīnvalds.

Šī nelielā grupa pēc 30 gadiem pavadīja skaistu nedēļu. Tie bija atveduši līdz plašus foto klāstus no Volterdingenas nometnes dzīves un darbības, kā arī vecas sludinājumu afišas un protokolus par sporta sacensībām starp angļu armijas, vācu, ungāru, igauņu un lietuviešu vienībām — futbolā, volejbolā un galda tenisā, par saņemtām uzvaras balvām un atzinības rakstiem.

Sirsnīgi pateicamies Mārai Kaugurai-Rusmanei, Arvīdam un Īdai Trapāniem ASV un Pēterim un Augustei Grāvīšiem un viņu meitai Dr. med. Ilgai Rubīnai Vācijā par atsūtītajiem draudzīgajiem apsveikumiem salidojuma dalībniekiem.

K. Bencons

Volterdingenieši salidojumā Rotā. 1. r. no kreisās: V. Kārkliņš, G. Ozoliņa, R. Kaugure un B. Skujiņa, 2. r. E. Skujiņš, K. Bencons, G. Rudzīte, V. Rudzītis, V. B. Kārkliņa, E. Ozoliņš, E. Kaugurs, J. Jumāra-Saara un A. Bencone.

Foto: V. Kārkliņš

Jaunumi literārā sarīkojumā

Šogad pieminam rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa simto dzimšanas dienu. Tādēļ arī Londonas dziesmu svētku rakstnieku rīts bija iecerēts viņa zīmē. Jānis Jaunsudrabiņš ir tagadnei tāla laikmeta rakstnieks viņam arī svešas jaunās ievirzes literātūrā. Bet viņa darbos vēl aizvien skaidri redzam tās īpašības, kas nekad nedrīkstētu pazust nedz darba steigā, nedz dzīves rūpēs vai izpriecās nevienam latvietim. Tās ir: mīlestība pret savu tautu un zemi, dziļa dabas izjūta un jūtu patiesīgums.

Rakstnieku rīta vadītājs J. Andrups bija centies katram programmā paredzētajam autoram piemērot kādu no Jāņa Jaunsudrabiņa izteiktajām atziņām un pārdomām. Sarīkojumu ievadīja Jaunsudrabiņa dzejas prozā Piemini Latviju skandējums Aijas un Valža Aueru izpildījumā. Teksts bija sadalīts divās daļās, nobeigumu skandējot rakstnieku rīta beigās. Ērģeļniece Anita Rundāne atskaņoja improvizāciju par tautasdziesmu tēmu.

Tad sākās rakstnieku rīts vārda īstajā nozīmē. Kā pirmo dzirdējām Indru Gubiņu ar divu

(Turpinājums 11. lp.)

Māksla mežā

CIEMOS PIE AIZPUTINĀTĀS AIZPUTES MĀKSLINIEKA

Braucot no Toronto ap 150 jūdzes pa 400., 103. un 69. ceļu uz ziemeļiem, atrodas glīta pilsēta — Perry Sound, pie paša Džordzijas līča, kas slavens ar 30.000 salām. Nav daudz jājautā, lai atrastu ceļu pie latviešu mākslinieka Elmāra Damberga,, kuŗa zīmējumi regulāri parādās Latvija Amerika un kas illustrē laikraksta otro romānu Debesis nav tālu. "Misteru ELmeru" Perisaundā zina visi, kas lasa tur iznākošo laikrakstu North Star, kuŗā Dambergs bieži raksta par mākslas jautājumiem, zīmē arī karikatūras par aktuālajiem notikumiem. Perisaundā vasarā notiek arī mākslas izstāde brīvā dabā - Art in the Park. Šovasar tāda bija rīkota no 29. līdz 31. jūlijam. Tajā ar saviem darbiem piedalījās arī Elmārs Dambergs. Viņš arī piedalījies un uzvarējis izstādes emblēmas konkursā.

Elmārs Dambergs šeit dzīvo jau pāris gadu, pārceļ.ies no trokšņainās Toronto klusā dabas nostūrī, nododamies savai mākslai. Iegriežoties no 69. ceļa, 10 jūdzes šaipus Perisaundas, 141. ceļa un nobraucot austrumu virzienā vēl desmit jūdzes, ceļa malā redzami balti vārti un melna pasta kastīte ar mākslinieka vārdu. Vēl pus jūdzes brauciens pa ēnainu meža celiņu, kad dzirdamas suņu rejas un parādās glīta māja, kuŗu Dambergs uzcēlis, kad sācis šeit iekārtoties uz pastāvīgu dzīvi. Aizmugurē izkopts lapu koku mežs, bet mājas priekšā atveŗas plašs skats uz dziļu ieleju, kur Rosseau ezerā ietek rāma upe, kuŗā tumšas ēnas met pretējā augstā krasta koki, bet klusie līči piebārstīti ūdenszālēm, kas zied spilgtiem ziediem kā zils paklājs. Turpat šūpojas motorlaiva, kuŗā mākslinieks pa laikam mīl pabraukāties

Pie upes krasta iekopts dārzs, kuŗā aug zemenes, saknes un dažādi dārzāji. Ūdens augu apliešanai šeit netrūkst. Citādi ar sa'ņu un ogul'ju dārzu kalnā pie dzīvojamās ēkas. Tur ir gan aka ar dzidru ūdeni, bet tas jātaupa mājas vajadzībam. Kad augiem vajadzīgs ūdens, tad mākslinieks sēžas uz traktora, kas velk piekabi ar vairākām mucām, un brauc pa stāvo kalna nogāzi uz upi, kur piepilda mucas un pa to pašu ceļu dodas atkal kalnā, diviem mājas suņiem uztucīgi pavadot. Nogurums? Nē, to mākslinieks nepazīst. Ja jūt, ka vajadzīga atpūta, viņš pavada brīdi paša celtā mājiņā uz upes krasta, kuŗā iekārtota arī īpaša lasāmistaba ar laikrakstiem, grāmatām un žurnāliem. Šeit redzami arī daži zīmējumi, skices, uzmetumi.

Galvenais radošais mākslinieciskais darbs tomēr norit galvenajā dzīvojamā mājā kalnā. Tur augšas stāvā iekārtota īpaša darba istaba ar daudzām gleznām un gleznu un karikatūru mapēm. Nav šinī mājā vietas, kur neredzētu gleznas un zīmējumus. Līdztekus savai mākslai, E. Dambergs uzsācis arī Sadberijas Laurentian universitātes neklātienes vēstures kursu. Tā paiet darba dienas, strādājot un mācoties. Mākslinieks cilā un rāda daudzas mapes ar agrākajiem zīmējumiem no Anglijas dzīves posma, kur guvis savu māksliniecisko izglītību un daudzas skices no piecdesmitajiem gadiem Kanadā. Viņš no sava lielā arhīva izvelk arī kādus apdzeltējušus vākus ar sakrātiem laikrakstu izgriezumiem, arī iespiestās lasītāju vēstules. „Tās man dod bagātīgu vielu karikatūrām, jo lasītāju vēstules ir emocionālas, rakstītāji tās raksta, kad kļuvuši par kaut ko nikni," paskaidro mākslinieks. Viņš zīmēt jau sācis skolnieka gados Aizputes ģimnazijā, parādot spilgtu talantu, bet karš visas ieceres mākslas virzienā toreiz pārtraucis. Latvijas darbi viņam vēlāk pārsūtīti no dzimtenes, kuŗus glabā kā lielu retumu. Tajos ir arī skices no ģimnazijas gadiem un tādas, ko kaŗa laikā sūtījis vecākiem līdz ar vēstulēm uz Aizputi, kas ir viņa dzimtā pilsēta.

Aizpute ir nepadevīga Kurzemes mazpilsēta, Latvijas neatkarības laika apriņķa pilsēta. Tur cilvēki rūdīja savu raksturu smagā darbā un spītēja dzīves apstākļiem. Tur mācītājs Jānis Šmits pēdējos gadus cīnījās par tiesībām sludināt Dieva vārdu un nebija salaužams. Aizpute ir arī romantiska pilsēta. Tur klusos vasaras vakaros jaunieši satikās romantiskajā Misiņkalnā un sadevušies rokās turpināja savu jaunības sapni. Jaunatne šeit bija izsāpusi arī pēc izglītības. Pilsētā bija ģimnazija, netālajā Kazdangā-lauksaimniecības vidusskola, kuŗas direktors bija Fricis Grava, Ulža Gravas tēvocis, Cīravā — mežsaimniecības skola. Tām audzēkņu bija vairāk nekā spēja uzņemt. Šādu censoņu vidū uzaudzis ari Elmārs Dambergs — sīksts, neatlaidīgs, mērķtiecīgs.

Elmārs Dambergs Misiņkalnu tagad apmainījis pret kādu citu kalnu Ontario provincē, kur pats savā mājā labsirdīgi pasmaida par dzīves jautrajām norisēm. Izrāvies no Kanadas lielpilsētas trokšņiem un lielās cilvēku burzmas, viņš tagad mierīgi nododas savai mākslai un izglītībai, sākot sava mūža garo jūdzi no Boju ielas Kurzemes laukos aizputinātā Aizputē.

Guntis Salāts

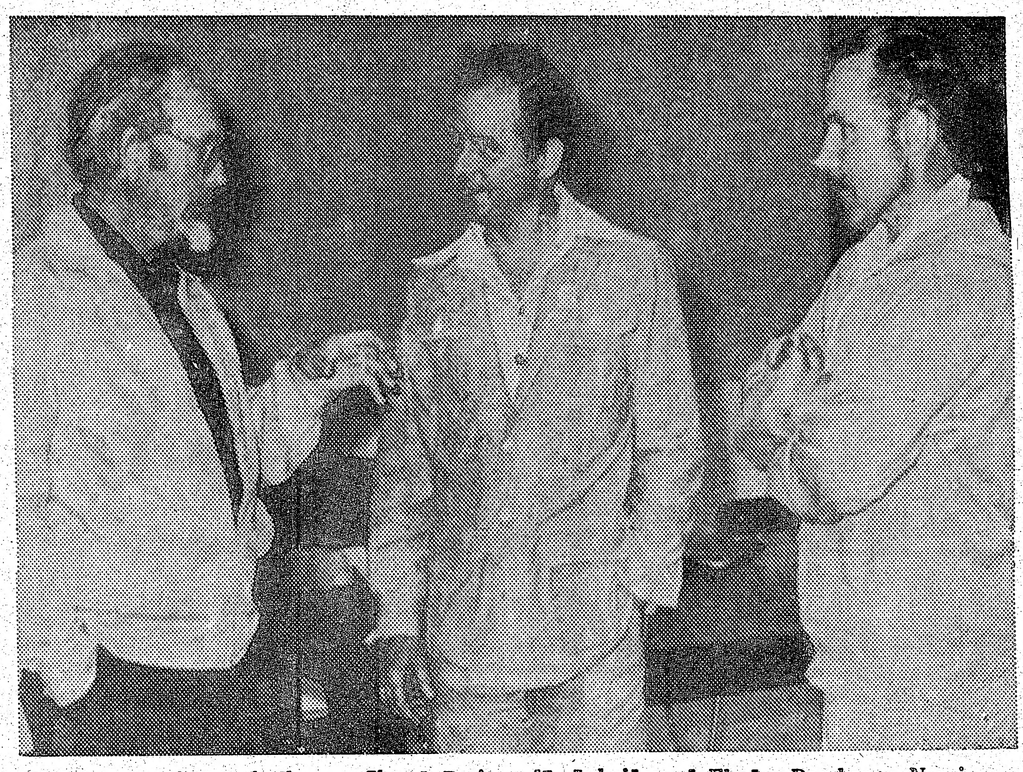

Mākslas un daiļamatniecības sanāksmē Perisaundā. Labajā pusē Elmārs Dambergs. No viņa pa kreisi viesis runātājs M. G. Blēss un otrs Perisaundas mākslinieks Berts Veirs.
Foto: The North Star

Stipendija studējošiem

Ziemeļkalifornijas latviešu ev. lut. draudze šogad jau vienpadsmito reizi piešķirs Arvida un Veras Zariņu stipendiju 1000 dol. apmērā. Stipendijas fonda nodibinātāju vēlēšanās bija, ka tik ilgi, kamēr fonda līdzekļi atļauj, draudzes valdei katru gadu jāizrauga kandidāts, kam jābūt latviešu izcelsmes, kuŗa dzīves vietai jāatrodas ārpus Pad. savienības pārvaldītās vai dominētās zemes — ikvienā vietā brīvajā pasaulē, kas var runāt latviski un kas studē kādu mākslas vai zinātnes nozari augstskolā, valsts atzītā kolledžā universitātes līmenī. Stipendijas piešķīrums pasniedzams katru gadu īsi pirms vai tieši 18. novembrī, tā godinot neatkarīgās Latvijas valsts piemiņu. Līdzšinējā kandidātu izvēlē draudzes valde bez jau augstāk minētiem noteikumiem ir vērtējusi arī jaunieša interesi un līdzdalību dažādās latviskās un kristīgās dzīves nodarbībās. Pie šī principa ir domāts pieturēties arī nākotnē. Jaunieši, kas atbilstu augstāk minētām kvalifikācijām un būtu ieinteresēti stipendijā, aicinā'i pieteikties, sniedzot īsu, paša sacerētu biografisku aprakstu savā rokrakstā, minot vecumu, dzīves vietu, intereses, aktivitātes un centienus, atsūtot arī savas draudzes mācītāja vai kāda redzama sabiedriska darbinieka atsauksmes. Pieteikumi adresējami draudzes priekšniekam A. Reinvaldam, 500 University Ave., Los Gatos, Calif. 95030, USA, un iesūtāmi līdz 1977. g. 15. septembrim. Saskaņā ar fonda noteikumiem, draudzes valde patur tiesības izvēlēties kandidātu vai ievākt papildu ziņas pēc saviem ieskatiem vai arī rīkot rakstveida sacensību, ja tas būtu vajadzīgs.

Toreiz Kemerēs

Šovasar apritēja 40 gadu kopš Latvijas pirmā starptautiskā šacha lielturnīra Ķemerēs. Turn'rs notika 1937. gadā no 15. jūnija līdz 10. jūlijam un tanī piedalījās Salo Flors (Čechoslovakija). Dr. Aleksandrs Aļēchins (Francija), Samuels Reševskis un Rūbens Fains (ASV), Dr. Savelijs Tartakovers (Polija), Pauls Keress (Igaunija), Andrejs Štoļners (Ungārija), Gideons Štālbergs (Zviedrija), Vladas Mikēnas (Lietuva), Ludvigs Rellštabs (Vācija), Salo Landaus (Holande), Ēvo Beks (Somija) un Latvijas pārstāvji Vladimirs Petrovs, Fricis Apšenieks, Teodors Bergs, Movša Feigins, Dr. Volfgangs Hāzenfüss un Pārlis Ozols.

Ar 12 punktiem uzvarēja trīs spēlētāji: Petrovs (Latvija), Flors (Čechoslovakija) un Reševskis (ASV). Pēc Otrā pasaules kaŗa vācu preses aģentūra (DPA) ziņoja, ka Latvijas šacha lielmeistars Petrovs nonāvēts Maskavas čekā. -i b-

Jaunumi literārā ....

(Pārnesums no 10. lp.)

dzejoļu lasījumu. Dzejolī par "jauno gaili" dzejniece bija izteikusi savus pārdzīvojumus Rīgā, vērojot sapostīto un tikai pa daļai atjaunoto Sv. Pēteŗa baznīcu, no kuŗas tagad izmesti visu svēto tēli, arī paša baznīcas vārda devēja — Svētā Pēteŗa.

Velta Sniķere ir pazīstama kā ļoti īpatnēja un dziļu domu dzejniece, kas skopa vārdos. Lai savu dzeju darītu vieglāk saprotamu, tad dzejniece šoreiz savus vārdus simboliski attēloja roku kustībām. Jāpiemetina, ka Sniķere pirms vairākiem gadiem dejoja arī indiešu Rama Vopala deju grupā, un dzejas illustrācijai piemēroja indiešu deju mākslas kustības. Klausītājī to uzņēma ļoti atsaucīgi.

Zeltītes Avotiņas dzejas lasījumi raksturīgi ar savu īsumu un izteiksmes skaidrību. Jānis Viesiens lasīja garāku dzejoli par aktuāliem jautājumiem; līdz šīm viņu pazina vairāk kā lugu un stāstu autoru. Jānis Sudrabiņš savu īso tēlojumu bija veltījis Jānim Jaunsudrabiņam. Margarita Ausala savus jūtu un pārdzīvojumu dzejoļus lasīja skaidri un izteiksmīgi. Gunāra Janovska romāna fragmentu-par notikumiem 1989. gada lasīja Jānis Andrups. Aina Kraujiete lasīja savus dzejoļus „divām balsīm" kopā ar Viktoru Neimani. Tie skāra gan patriotiskus, gan personiskas dabas pārdzivojumus.

Rakstnieku rīta pēdējais autors bija Kārlis Zvejnieks, kas raksta humoreskas ventiņu izloksnē. Arī šoreiz viņš klausītājus iepriecināja ar savu dzejoli par gatavošanos uz dziesmu svētkiem Pilteņē un "kā viss tur noticis". Nobeigumā Zvejnieks aicināja lasīt vairāk latviešu grāmatas, pirkt tās, dāvināt tās jauniem, jo grāmata, kas guļ veikala plauktā, nenes svētību nevienam. Viņš paziņoja arī Jāņa Jaunsudrabiņa balvas saņēmējus šajā gadā.

Rakstnieku rītā piedalījās arī dejotāja Vija Vētra ar divu Jaunsudrabiņa dzejoļu atveidojumu kustībās: Mūžība un Pusnakts dziesma ,V. Dārziņa un A. Šturma mūzikas pavadījumā. Deju iestarpināšana literārā sarīkojumā l dz šim nebija mēģināta. Vērojot pirmo gadījumu, liekas, ka šis veids negūs atsaucību nedz autoros, kas darbus lasa, nedz klausītājos, kas vēlas baudīt latviešu rakstnieku un dzejnieku sniegumus tieši un bez liekas uzmanības novēršanas. Katrai mākslai ir sava vieta.

Sarīkojumu beidza A. un V. Aueru Piemini Latviju beidzamās daļas skandējums un Anitas Rundānes ērģeļu improvizācija par tēvzemes temu. Jāpiezīmē, ka Dziesmu svētku vadonī minētie rakstnieki un dzejnieki — Margita Gūtmane, Pāvils Johansons, Eduards Silkalns. Rakstnieku rītā nemaz nepiedalījās. Žēl, ka netika aicināti tie literāti, kas bija viesu pulkā — Mārtiņš Zīverts, Eglons Spēks, Richards Ridzenieks, Irma Bērziņa, Eduards Salna, Mudīte Austriņa,u. c.

A. L.

Saulainei

meklējam enerģisku **saimnieku - pārvaldnieku,** ģimenes cilvēku, sākot ar 1. sept. Labs atalgojums, brīvs 3 istabu dzīvoklis u.c. labumi. Tuvākai informācijai zvanīt G. Tannim, (416) 225-8635, 6 Harnish Cres., Willowdale, Ont. M2M 2C1,

Širinu Jāni,

dzim. 1911. g., meklē māsa Tekla Širins Latvijā.

Rakstīt Tekla Širins,

124 Millwood Road,
Toronto, Ont. M4S 1J7

VIENTUĻA DĀMA

vidējos gados meklē domu biedru vai biedri pārrunām un event. kopējiem izbraukumiem. Raksīt šai avīzei ar oferti Vientuļniece.

Jauniešu iesvēte ev. lut. Kristus draudzē Mineapolē, no kreisās: Ingrīda Bergholca, Zaiga Robiņa, draudzes priekšnieks Dr. Jānis Robiņš, mācītājs M. K. Gulbis, Māra Vijuma un Judīte Plēsuma. Foto: V. Bergs

Pieņemts jaunais imigrācijas likums

Jaunais imigrācijas likums C-24 ir pagrieziena punkts visā Kanadas imigrācijas likumdošanā. Tajā pirmo reizi likuma formā izteikti tādi pamatprincipi kā diskriminācijas novēršana, ģimeņu apvienošana, humānitārā pieeja bēgļiem un Kanadas saimniecisko, sociālo, demografisko un kultūrālo mērķu sekmēšana," par jauno likumu paskaidroja darba spēka un imigrācijas ministrs Bads Kallens (Bud Cullen) pēc tam kad jaunais likumprojekts pieņemts parlamenta trešā lasījumā. Likumprojekts iesniegts senātā apstiprināšanai.

Likums satur vēl citas svarīgas mērauklas: tas aizsarga Kanadu pret terroristu un citu organizētu noziedznieku ieceļošanu. Pastāv arī iespēja deportēt tos ieceļotājus, kas sodīti par smagiem noziegumiem. Pēdējais punkts ir svarīgs tāpēc, ka Kanadā ieceļo noziedznieki no citām valstīm un izraisa ieceļotāju starpā politiskas aktivitātes, kas, izdevībai rodoties, var kļūt par terroristiem.

Sakarā ar āziātisko zemju, kā Ķīnas (Honkonga) un Indijas, tāpat arī Portugales protestiem, dažas priekšrocības baudīs arī attālie piederīgie (nominētā katēgorija), tomēr ievērojamas priekšrocības būs tuvākiem radiem, ieskaitot arī vecākus zem 60 gadiem. „Ieceļotāju plūdi" pēc jaunā likuma tomēr nav paredzēti. Imigrācijas ministrs katru gadu pēc konsultēšanās ar provincēm un citām ieinteresētām institūcijām noteiks vēlamo imigrantu skaitu, kas pērngad bija ievērojami samazināts un arī turpmāk būs samazināts, sakarā ar lielo bezdarbnieku skaitu. Tomēr Ķīnai un Indijai paredzētas samērā lielas ieceļošanas kvotas, bet imigrantiem no Eiropas zemēm, kuriem Kanadā nav ģimenes locekļu, kā arī nav pieprasīto amatu kvalifikācija, ieceļošanai īpaši atvieglinājumi nav paredzēti.

Jaunais likums īpašas priekšrocības paredz politisko bēgļu uzņemšanai, sakarā ar Apvienoto Nāciju konvenciju. „Likums aizsargās bēgļus un tādas personas, kam piemērojams bēgļa statuss," paskaidro ministrs Kallens. Kanada piemērosies Apv. Nāciju vadošajiem noteikumiem, kur zināmas katēgorijas bēgļus, tāpat kā līdz šim, Kanadā neielaidīs, izņemot gadījumus, ja tiem jābēg no komūnistiski noskaņotām Rodēzijas melno „atbrīvošanas" organizācijām. Tas pats attiecināms uz Dienvidafrikas un Dienvidrietumafrikas bēgļiem.

Atsevišķos punktos likums paredz dažādus drošības noteikumus. Personas, kas vēlas ieceļot Kanadā, var noraidīt, ja ir pierādījumi, ka tās pieder pie organizētas noziedznieku katēgorijas. Valsts drošības labad ieceļotāju var deportēt, kaut arī tas ilgāku laiku nodzīvojis Kanadā, nav ieguvis Kanadas pavalstniecību un izdarījis smagākus noziegumus. Personām, kas izdarījušas vardarbību vai piedalījušās vardarbīgās organizācijās, ieceļošanu var liegt. Tas paši attiecināms uz teroristiem un lidmašīnu laupītājiem.

Imigrāmijas ierēdnis var prasīt deponēt kādu nodrošinājumu Kanadas apmeklētājiem ar viesa vīzu, lai tie ievērotu noteikumus un vēlāk neuzpeldētu Kanadā kā illegāli iedzīvotāji. Ieceļotāju, kas devis maldinošas ziņas, var deportēt. Ieceļotāju, kas apzinīgi izvairās sevi apgādāt, var izraidīt ar visiem piederīgajiem. No ieceļotājiem var pieprasīt pirkstu nospiedumus un ļauties nofotografēt. Pēc jaunā likuma bēgli nevar deportēt uz valsti, kur apdraudēta viņa dzīvība. Ja izdarīts kriminālnoziegums, kam paredzēts vairāk nekā desmit gadu cietumsods, attiecīgo personu var nosūtīt atpakaļ uz izceļošanas zemi.

„Jaunais ieceļošanas likums ir progresīvs un elastīgs. Tanī sakopoti simtiem organizāciju, individu un daudzo etnisko grupu uzskati. Tas balstās uz skaidru, godīgu un bezdiskriminācijas pieeju imigrantiem. Ticu, ka nākamajos gados likums mums dos labas vadlīnijas," saka ministrs Kallens.

Pēdējais šīs vasaras sarīkojums

GAŖEZERA VIDUSSKOLAS KONCERTS

Sestdienas vakarā, 6. augustā, vidusskola demonstrēja tos mūziķas ieguvumus, kas sasniegti nevis privātā ceļā mājās, bet kas šovasar pienākuši klāt Gaŗezerā. Koncerta galvenais priekšnesums — dažādu kombināciju koŗi un mazāki ansambļi ar 15 dziesmām. Koncerta zāle galīgi pārpildīta: visi 175 audzēkņi dabūja novietoties blakus vestibilā, tāpēc tautas deju priekšnesumi bija jādejo pagalmā — aiz zāles stikla sienām. Tos lāga neredzēju, tāpēc par tiem nevaru izteikties.

Koncerta programmā vienīgi latviešu autoru mūzika — tautasdziesmu aranžējumi: Jēk. Poruks, Jēk. Graubiņš, A. Jansons, V. Vištelis, J. Mežaraups, L. Garuta, Jānis Kalniņš, V. Baštiks, V. Dārziņš, J. Norvilis. Pieminēto autoru mūzikai diezgan dažāda kvalitāte, tāpēc dziesmu izvēli nevar atzīt par visai veiksmīgu. Bija arī iepriekšējās vasaras absolventes Laurijas Vūdas sagatavotie kokļu ansambļa priekšnesumi. Koncerta smagumpunkts tomēr bija abu dziedāšanas skolotāju—Valdemāra Meļķa un Anitas Rubenes vadītie koŗi. Sākums ar trim Meļķa diriģētām dziesmām iznāca visai neveiksmīgs, jo no zēnu balsīm neatskanēja neviens attiecīgai dziesmai derīgs tonis. Nelīdzēja arī diriģenta dīvainais paņēmiens—balsu uzdošanu izvērst gandrīz vai par mērenu klavieŗu prelūdi. Koncerta otrā daļā dziesmas atskanēja jau itin noturīgā intonācijā un dzīvākos ritmos, kaut arī bez cerētām niansēm, tempu elastības vai ausij tīkamākiem vokālu veidojumiem. Skolas koŗu balsu sastāvs ir tik lielisks, ka labs diriģents tur sasniegtu brīnumus. To jau pagājušā vasarā tik pārliecinoši nodemostrēja jaunā diriģente Vizma Maksiņa, kuŗa, diemžēl, šovasar nevarēja Gaŗezerā ierasties. Nav šaubu, ka arī Anita Rubene sāk uzrādīt zināmas sekmes diriģēšanā: iepriecināja daži viņas sasniegumi ar „izlases" kori, bet sevišķi — ar mazākām vienībām. Koncerts beidzās ar Meļķa diriģēto „Svēts mantojums".

J. Kalnietis

KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE

Tā sākās 17. augustā un turpināsies līdz 5. septembrim Toronto, agrikultūras paviljonā notiks arī koktēlniecības darbu izstāde ar dalībnieku godalgošanu. Tajā no Britu Kolumbijas piedalās latviešu koktēlnieks Arnolds Miķelsons. (ls)

Kā Rigā „skoloja" 19 jauniešus

KULTŪRAS SAKARU KOMITEJAS VASARAS KURSI TRIMDAS JAUNIEŠIEM

Okupētās Latvijas tā saucamā komiteja kultūras sakariem ar ārzemēs dzīvojošiem latviešiem arī šovasar rīkoja kursus trimdas jauniešiem. Kursos bija paredzēts uzņemt 20 jauniešus, bet piedalījās 19, tātad viens mazāk nekā paredzēts. Šie kursi bija veltīti latviešu valodai, bet pērnā gada kursi arī mūzikai un tautas dejām.

Kursi norisinājās no 12. līdz 24. jūlijam nevis Rīgā, bet Rīgas Jūrmalā Pumpuros, Upes ielā 2, 4, vidusskolas telpās. Kursanti bija sadalīti divās grupās pēc latviešu valodas zināšanām. Lekcijas lasīja vairāki universitātes mācībspēki: L. Kārkliņš, J. Kārkliņš, A. Blinkere, M. Briģe, R. Bērtulis, R. Veidemane, E. Soida, M. Michailovskis un T. Porīte. Gandrīz visiem viņiem iznākušas grāmatas par dažādiem latviešu valodas jautājumiem.

Citu noskaņu radīja vēsturnieka Ērika Žagara referāts par „revolūciju" Latvijā 1940. gadā. Viņš pūlējās jauniešiem pierādīt, ka 1940. g. „strādnieku revolūcija" gāzusi Ulmaņa valdību, bet nevis krievu tanki. Protams, ka viņš neiztika bez prezidenta Ulmaņa nemelnošanas un citu tagad trimdā dzīvojošo veco latviešu nopelšanas, arī garīdznieku un protams, arī bijušo Latvijas karavīru.

Pēcpusdienās kursantus veda uz Rīgu, kur tiem bija jāpiedalās dažādos sarīkojumos un jāklausās citas „lekcijas", jāapmeklē mūzeji vai jānoklausās kāds koncerts. Jaunieši tikās ar rakstnieku A. Belu un Z. Skujiņu, bet rakstnieks Imanta Ziedoņa mājā noklausījās vairāku dzejnieku darbu lasījumus. Rakstnieku savienības namā (bij. Benjamiņa mājā) kursantiem bija rīkots īpašs jauno mūziķu vakars.

Īsi pirms kursu beigām, 20. jūlijā, īpašā sanāksmē kursanti varēja izteikties par kursos gūto, saviem iespaidiem un arī vēlmēm. Kursanti izturējās diezgan kautrīgi, tā ka nekādas gaŗākas pārrunas neizraisījās. Sanāksmē nerunāja arī par kursiem rudenī vai nākamajā gadā. Tā vien likās, ka rīkotāji bija sagaidījuši lielāku kursantu sajūsmu.

Valsts mākslas mūzeja telpās kursu nobeigumam rīkots liels koncerts, uz kuru aicināti arī citi tūristi. Šajā sarīkojumā vecais pagrīdnieks rakstnieks Arvīds Grigulis nu palaidis vaļā visus propagandas reģistrus.

Kursantiem bija izdevība piedalīties arī okupētās Latvijas dziesmu, deju un mūzikas svētkos jūlija beigās. Tas arī bija viens no iemesliem, kāpēc šinī laikā jauniešus aicināja uz Rīgu.

Uz kursiem pieteikties aicinātāja Dzimtenes Balss, arī raidītājs Dzintarkraksts, bet atsevišķus jauniešus arī ar vēstulēm. Kursus organizējot, jau tūlīt pateica, ka vispirms ņemšot jaunāka gada gājuma jauniešus. Cik īsti bijis pieteicies, to neviens nezina, iepriekš ganmīnēja, ka trīsreiz vairāk nekā paredzēto vietu, esot pieteikušās pat ģimenes. Šinī sakarībā laikam notikusi arī izlase, un daži kandidāti noraidīti. Daži paši beidzot atteikušies, un tā piedalījās viens kursants mazāk nekā paredzēts.

Visvairāk jauniešu kursos piedalījās no Zviedrijas: Anita Kancāne, Māra Krēsliņa, Lilita Puķīte, Sarma Draviņa, Juris Kronbergs un Vilnis Zaļkalns. Otra lielākā grupa bija no ASV: Ilze Sprūdža, Nora Dundure, Sniedze Ruņģe un Miķelis Grants. No Kanadas: Liene Ozola, Egils Matīss un Ģirts Sīpoliņš. No Austrālijas tikai viena jauniete — Silvija Stroda. No Rietumvācijas uz kursiem bija devušies trīs. Jānis Vilciņš, Andris Zemītis un Agris Eberliņš.

No Rietumvācijas kursos nav uzņemti Austris Grasis un Mārtiņš Zandbergs. Abi gan jau kursos bija piedalījušies — Grasis pērn Rīgā, bet Zand-

(Turpinājums 13. lp.)

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

Pagājušā gada 4. maijā 25. ALA kongresā latviešu demokrats Gunārs Ozols informēja kongresa dalībniekus — delegātus par demokratu partijas platformu. Kāda latviešu demokratu aktīvitāte parādījusies Kārtera vēlēšanu kampaņā, informācija neparādījās. Šī gada pavasarī intervijā lasījām, ka demokratu partija aizstāvēs visu latviešu intereses un vienos ap sevi visus politiski aktīvos tautiešus, bet A. Ozols bija iesaistījies nominācijas komisijā. Demokratu sanāksme nenoorganizējās, bet kongresa laikā republikāņu saiets notika.

Latviešu kolonijās būtu jāatrod demokratu partijas noslieces latviešu pārstāvji, lai uz vietām izveidotu latviešu demokratu kopas, uzdodot tām rast kontaktu ar amerikāņu demokratu partijas komitejām pavalstīs un demokratu partijas vēlētām amatpersonām. Vai šinī virzienā kas darīts? Lai darbs sekmētos, latviešu demokratiem, pēc latviešu republikāņu parauga, būtu izraugāma sava latviešu komiteja ASV mērogā. Būtu meklējamas un atrodamas personas, kas ASV pavalstīs organizētu demokratu partijas kopas. Iekām pavalstīs tās nebūs izveidotas, nekāda politiska aktīvitāte nav sagaidāma. Vai demokati negul?

J. Dimants sen., demokrats
Aijovā

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Bez viena šāviena

AGRĀKAIS LATVIJAS SAEIMAS DEPUTĀTS ATCERAS

Alfreds Gailītis, Latvijas zemnieku savienības frakcijas loceklis pēdējā saeimā no 1931. — 1934. gada 15. maijam, savā dzīvoklī Grand Rapidos izteicās, ka saeima nekad nebūtu piekļāvusi Maskavai okupēt Latviju „bez latviešu karaspēka pretestības, bez šāviena". Viņš pēdējā saeimā darbojās arī tās budžeta komisijā.

A. Gailītis nekad nevarēšot samierināties ar to, ka mēs neizrādījām bruņotu pretestību Pad. savienības agresijai 1939./40. gadā. Savām acīm viņš redzējis latviešu virsniekus, kas, uzzinādami, ka Latvija necīnīsies, lielā sašutumā norāvuši savas goda zīmes,

Jautāts par saeimas trūkumiem, A. Gailītis atsaka: „Mums saeimā galvenokart trūka labu vadītāju." Kā apdāvinātākos Latvijas politiķus, tautas vadītājus viņš min Zigfrīdu A. Meierovicu, Ādolfu Klīvi un Hugo Celmiņu. Pēdējais bija Zemnieku savienības mērenā spārna vadītājs. Atzinīgi 77 gadus vecais Gailītis izsakās par Meierovicu, kas mira auto katastrofā 1925. gadā. Viņam ausīs vēl šodien skanot Meierovica vārdi: „Nekad neaizmirstiet, ka esat dzimuši Latvijā un ka jūsu mīļākā mēle ir latviešu valoda!"

Ļoti labs un iecienīts politiķis bijis arī Ādolfs Klīve. „Kad saeimā runāja Klīve, tad pat sociāldemokratu Fricis Menders turēja muti ciet," atceras Gailītis. No ģenerāļiem viņam tuvi bijuši Jānis Balodis, Krišjānis Berķis un Rūdolfs Bangerskis.

Pieminēdams bij. ministru Alfreda Bērziņa, Ādolfa Klīves, Feliksa Cielēna un Jaunāko Ziņu redaktora Jāņa Kārkliņa atmiņu grāmatas, Gailītis nožēlo, ka sējumos daudz svarīga un interesanta esot noklusēts un izlaists, piemēram, arī tas, „kā Maskava un Berlīne varēja iepludināt latviešu studentu organizācijās savus cilvēkus".

„Ir traki, cik daudz bijis jāizcieš latviešu tautai," saka Gailītis, vidzemnieks, viens no nedaudzajiem pēdējās saeimas deputātiem, kas vēl dzīvi. Latvijas ceturto un pēdējo saeimu vēlēja 1931. gadā, piedaloties 80 proc. no vēlētājiem. No šīs saeimas deputātiem 18 deportēja, divus komūnisti nošāva, bet 16 devās trimdā. Baigo gadu Gailītis pavadījis mežos. Arī viņš bijis izsūtāmo sarakstos.

Vaicāts, kas šodien būtu darāms, lai mūsu jaunatne brīvajā pasaulē nezaudētu latviešu valodu un stiprinātu latvisko pašapziņu, piederību latviešu tautai, Alfreds Gailītis atbild: „Mūsu jaunatne glābjama latviešu ģimenēs, latviešu skolās un papildskolās, latviešu draudzēs un latviešu organizācijās. Tas ir mūsu svēts pienākums!"

—ib—

Kā Rigā . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

bergs ziemā Somijā. Taču kursos pielaists Andris Zemītis, kas piedalījās kursos jau pērn. Zviedrijā noraidīta Laine Lasmane, bet aizlaists uz kursiem Zaļkalns, kurš tāpat kursos piedalījās pagājušā gadā. Zaļkalns, mūsu vērtējumā, nav vairs nekāds jaunietis, tāpat viens otrs cits. Grūti zināt, pēc kāda mēra šī sijāšana notikusi.

Cik lieli panākumi bijuši šiem kultūras sakaru komitejas rīkotajiem kursiem? Ko tie devuši mūsu jauniešiem un ko ieguvuši rīkotāji? Liekas gan, ka tie cerēto nav devuši ne vieniem, ne otriem. Sakaru komiteja gan kursus izkliedz par lieliem panākumiem, tomēr dalībnieku skaits niecīgs un laiks par īsu, lai varētu runāt par kaut kādiem panākumiem.

P. B.

Emils Mazutis aizsaulē

Montrealas latviešu sabiedrību 19. jūlijā piemeklēja liels zaudējums — no šejienes latviešu vidus šķīrās ilggadējs sabiedrisks darbnieks Emīls Mazutis. Viņu pārsteidza sirdslēkme pie darba gada. Sēru dievkalpojumu vadīja prāvests V. Šēfers.

Emīls Mazutis bija kurzemnieks, dzimis 1907. g. Ezeres pagastā. Beidzis Rīgas skolotāju institūtu, arī fiziskās audzināšanas kursus, kas viņu pievērsa aktīvam sportam. Blakus skolotāja darbam sāka studēt Latvijas universitātē dabas zinības un matēmātiku. Bija korporācijas Patria loceklis.

Vācu laikā bija Ludzas apriņķa tautskolu inspekt. Bēgļu gados Vācijā darbojās par skolotāju, mācot bēglu bērnus. Kanadā ieceļoja 1948. g., darbojoties Montr. Trīsvienības draudze valdē, bijis Montrealas latviešu biedrības priekšnieks, Montrealas latv. skolas vadītājs, vadījis arī latviešu bērnu vasaras nometnes, darbojies Montrealas latviešu teātrī, bijis sporta (Soccer) tiesnesis.

Bijis arī Montrealas Sv.Pāvila draudzes valdes loceklis un dziedājis vīru korī Junda. Bez tam darbojies daudz un dažādās komitejās, sakarā ar plašākiem latviešu sarīkojumiem Montrealā. Emīls Mazutis atstāj dzīvesbiedri Veltu, dēlu Juri, meitu Māru un četrus mazbērnus.

K. Ozols

† Emīls Mazutis

Alberts Podnieks

dzimis 1900 gada 16. aprīlī Elejas pagasta Brūveros,
miris 1977. gada 10. augustā Toronto

Laiks jums, acis, atvērties,
Nakts jau projām steigusies,
Dienas gaisma redzama
Jaunā, jaukā spožumā.

Mīļā piemiņā paturēs
māsa Lida un radi Kanadā un Latvijā

Mūžībā aizsaukts mans mīļais dzīves draugs

Reinholds Biskaps

dzimis 1908. gada 5. aprīlī Rīgā,
miris 1977. gada 7. augustā Adelaidē, Austrālijā

Dziļās sērās
sieva

Gaŗezera vidusskolas 13. vasara

Gaŗezera vasaras vidusskolas izlaiduma aktā 7. augustā 37 abitūrienti saņēma skolas beigšanas apliecības. Šis bija lielākais beidzēju skaits visos 13 vidusskolas pastāvēsanas gados. Tāpat šogad skolā mācijās vislielākais skolēnu kop. skaits — 175.

„Rudens ir ražas laiks. No Gaŗezera jūs paņemsit līdz visam savam mūžam gara ražu," teica Gaŗezera vidusskolas izlaiduma akta vadītājs Ojārs Jēgens, uzrunajot sapulcējušos viduskolēnus un pāri par 500 viesu Gaŗezera brīvdabas baznīcā pēc tikko notikušā dievkalpojuma, kuŗu vadīja māc. U. Ukstiņš. Pirms viņa uzrunas pēdejo klašu skolēnu koris V. Meļķa vadībā dziedāja garīgas dziesmas. Skolas direktors A. Bolšteins savā atvadu runā cildināja vidusskolēnu nopelnus latviskās izglītības vairošanā: „Jūs esat soli priekšā visiem citiem latviešu jauniešiem, un mēs ceram, ka soli priekšā arī paliksit," teica direktors.

Pēc Latvijas himnas abitūrients Kārlis Streips deklamēja Andreja Egliša dzejoli. Skolas direktors liecības izsniedzot cildināja sekmīgākos audzēkņus. Pēdejās klases labākie skolēni saņēma grāmatu veltes: I. Zeidaka, E. Petrovskis, J. Vekme, A. Grinbergs, A. Zirnis, E. Puriņš, A. Brasiņa, L. Robiņa, A. Kļaviņš un S. Kalniņa. Labākais latviešu valodas zināšanās — Arnis Ansons saņēma viduskolas mākslas skolotāja dāvināto gleznu. Prof. K. Dzelzīša un viņa dzīvesbiedres dāvinātās naudas balvas literātūrā saņēma trīs pirmās vietas ieguvēji: M. Grundmanis, J. Jūrmala un I. Tupuriņa un divi otrās vietas — K. Friša un P. Krūmiņš. Žurnalista Evalda Freivalda piemiņas balvu žurnālistikas ievirzē saņēma S. Strazdiņa, V. Zušmanis, M. Sīmane un K. Streips. Šīs naudas balvas pasniedza E. Freivalda fonda pārst. P. Austriņš. Iesalniece ieguva gleznotājas H. Zemjānes dāvināto gleznu par visaktīvāko līdzdarbību skolas pašdarbību grupās.

Vidusskolu beidza: Arnis Ansons (Filadelfija), Aivars Apsīte (Grand Rapidi), Pauls Bērzkalns (Detroita), Rita Bērzkalne (Det.), Anita Brastiņa (Pitsburga), Roberts Briedis (Milvoki), Katrīna Brunovska (Či.), Ingrida Cīrule (Či.), Kristīna Friša (Či.), Arvīds Grinbergs (Či.), Mārcis Grundmanis (Mineapole), Ieva Jūrmala (Vilmingtona), Sandra Kalniņa (Medisona), Andis Kļaviņš (Grand Rapidi), Pauls Krūmiņš (Či.), Aldis Kubuliņš (Klīvlande), Karīna Ozoliņa (Milvoki) Edvīns Melbārdis (Indianapole), Sandra Ozoliņa (Či.), Svens Pavlovičs (Či.), Ēriks Petrovskis (Džonesville—Visk.), Martis Pone (Kalamazū), Katrīna Puķīte (Milv.) Ēriks Puriņš (Grand Rapidi), Laila Robiņa (Min.), Valdis Ronis (Linkolna), Māra Sīmane (Či.), Anita Strautmane (Vokoša — Visk.), Sabīne Strazdiņa (Pitsb.), Kārlis Streips (Či.), Irisa Tupuriņa (Ņubransvika), Juris Velkme (Či.), Ingrida Vitrunga (Či.), Indra Zeidaka (Vankuvera), Aivars Zirnis (Gr. Rapidi), Dace Zoltnere (Min.) un Valdis Zušmanis (Gr. Rap.). Visi saņēma Gaŗezera padomes dāvināto grāmatu Kārlis Ulmanis. Grāmatas vēl bija ziedojuši apgāds Grāmatu Draugs un A. Smukulis no Saginavas.

Grāmatu veltes par izcilu spēju parādīšanu visas skolas apmērā saņēma: I. Spals, M. Grundmanis, T. Hildebrante, M. Sīmane, M. Abuls, K. Streips, P. Bērzkalns un Mirdza Lejiņa. Vidusskolas balvu — skolas nozīmi zeltā — saņēma Gaŗezera prezidents A. Tīdemanis.

Pēc daudzajiem apsveikumiem absolventu vārdā runāja S. Strazdiņa. Absolv. V. Zušmanis skolai par piemiņu atstāja darbu — gleznu. Ar dziesmu Daugavs abas malas, kuŗu visi klātesošie dziedāja rokās sadevušies, izskanēja Gaŗezera vidusskolas 13. vasara.

V. Bokis

(42. turpinājums)

„Kas tevi tik agri attriecis?" Spogulis brīnījās.

„Nedrīkstēšu tev nekā ieliet, jo vēl nav laiks un noteikumi stingri."

„Nekas, varu pagaidīt," Priedulis bija pieticīgs.

„Ja kāds aptiekā iegriezies, tad zāles jādod tūliņ," Spogulis bija labā omā un atnesa lielo mēru, otru tādu ieliedams sev un nosēzdamies Priedulim blakus. „Kad sievas strādā, vīri dauzās pa krogiem," viņš turpināja, zinādams, ka Mirdza strādā pie Pastalnieka.

„Brīžiem māc gaŗlaicība, domāju, atkāpšu pie tevis," Priedulis izlikās vienaldzīgs.

„Raugies, ka Pastalnieks tev sievu nenoņem, ko tad tu iesāksi? Viņš jau liels sieviešu medinieks."

„Ne jau katrs medījums krīt uz pirmo šāvienu," Priedulis centās būt atjautīgs, apspiezdams nelāgās bažas, kas to visu laiku māca. Melnais tagad likās pārvērties Spoguļa ģīmī un sēdēja turpat pretim.

Drīz vien sāka ierasties pirmie viesi, kuŗus Spogulis steidzās apkalpot. Priedulis palika pie sava galda viens. Spogulis vēl atnesa viņam vienu lielo mēru. „Samaksāsi visu uzreiz, kad man būs vaļas. Tas jau nebūs pēdējais," viņš teica, noprazdams, ka Priedulim slāpst, droši vien, šoreiz vairāk nekā citreiz.

Pirmie svešie vies bija pilsētas pastnieki, kas sēdēja pie alus pudelēm apkrautā galda un stīvi blenza televīzijas aparātā, kas atradās augstu pie sienas, gandrīz pie pašiem griestiem, lai visi varētu redzēt. Pastnieki bija izstiepuši kaklus un brīžiem likās tik aizņemti, ka pat aizmirsa pacilāt savas alus pudeles, nenolaizdami acis no ņirbošā četrstūŗa. Trokšņu kaste nemitīgi dārdēja un pārspēja pat visstiprāko dzērāja balsi, tā ka nebija vērts sarunas uzsākt. Piebāztās pasta somas gulēja iznēsātājiem turpat pie kājām un pacietīgi gaidīja, kad tās atkal pacels.

Drīz klubā ieradās citi uniformēti vīri. Tie bija cietumsargi no tuvējā cietuma, kas savu maiņu bija vai nu beiguši, vai uz brīdi izrāvušies no atbildīgā dienesta, jo apsargājamie jau drošībā atradās. Priedulis savā mūžā cietumā nekad vēl nebija bijis un nezināja, kāda kārtība tur īsti valda.

Daudz iznesīgākas formas bija apsargāšanas sabiedrību naktssargiem. Salīdzinājumā ar viņiem, policistu pieticīgie formas tērpi nebija nekas. Arī naktssargi pa laikam iegriezās klubā pēc savām apnicīgajām nakts gaitām. Daudziem no viņiem sievas strādāja, tāpēc nebija nozīmes nekur steigties. Šim dienestam parasti meklēja liela auguma vīrus, ko Priedulis zināja no paša piedzīvojumiem, kad tīkoja uzģērbt tādu pašu formas tērpu, ar lielu bleķi pie cepures un siksnu pāri plecam. Darī inieku pieņemšanas birojā viņu tūliņ pastūma zem auguma mērītāja un lika uzkāpt plikam uz svariem: augums par mazu, bet svars par lielu! Tā nu naktssarga k. ŗjēru neizdevās uzsākt.

Pilsētā bija pamodusies arī lielā dīkdieņu armija. Pilsētas tēvi par tiem rūpējās kā par kusliem bērniņiem, lai visiem vēlēšanās būtu labs prāts un viņu balsis netiktu konkurentiem. Spogulis bija kā labs ārsts, kas zināja, kādas zāles katram vajadzīgas. Viņam pašā priekšā uz letes īpašā turētājā rindā bija iestiprinātas vairākas pudeles ar kakliem uz leju. Pietika tikai ciešāk piespieda glāzi, lai tajā ietecētu vajadzīgais mērs, tieši viena unce. Ja kāds vēlējās dubulto, to pašu glāzi piespieda vēlreiz. Spogulis spēlēja kā brīvmākslinieks uz stabuļu ērģelēm bez notīm.

Pamazām klubs sāka arvien vairāk atdzīvoties. Drīz tajā iegruva bars trokšņainu jauniešu un nosēdās Prieduļa tuvumā, sabīdīdami vairākus galdus kopā. Tur nu cieši, viens pie otra, sasēdās nenosakāma dzimuma agrās dzīves sācēju. Priedulis gaŗlaikodamies mēģināja izdibināt, cik no sēdētājiem ir zēnu un meiteņu, bet matiem un salāpītajām biksēmvisi ar saviem gaŗajiem izskatījās līdzīgi, izņemot pāris bārdaiņu, kas jauniešu vidū izskatījās kā vectēvi, lai gan paši nebija vecāki.

Tikko jaunieši bija sasēdušies ap galdu, tie visi reizē dauzīja ar abām rokām galdu un korī sauca:

Juri Spogul, atnes alu,
jo ceļš ir tāls un putekļains
un neredzam tam galu!

Spogulis tālā ceļa sācējiem atnesa alu, tūliņ pieprasīdams arī samaksu. Jaunieši ilgi grābstījās pa savu nodriskāto bikšu kabatām un uzmeta uz galda sīknaudu. Kluba ekonoms to ātri saskaitīja un norausa ar plato plaukstu.

Drīz jaunieši atkal uzsāka: „Juri Spogul, atnes alu..."

Tās bija vienīgās latviskās skaņas, ko no putekļainā ceļa gājējiem dzirdēja. Jaunieši skaloja ceļa putekļus un brīžiem sadūra kopā lūpas, liekas, bez kādas sevišķas intereses un jūtām, kā zināmu manieri, jo tāpat jau darīja arī citi citās publiskās vietās.

Klubā ienāca arī jocīgi vientuļnieki, kas nemeklēja nekādu sabiedrību, bet, paņēmuši savu dzeŗamo, klusi nolīda pie atsevišķa galdiņa un nekustīgi raudzījās tālumā. Varbūt viņi redzēja Daugavu plūstam vai Gaujas līčus. Kāds no šādiem vientuļniekiem viens pats pie sava galdiņa pa laikam žestikulēja rokām, it kā sarunādamies ar neredzamo pretimsēdētāju. Viņš pat pacēla tam pretim savu glāzi un bez skaņas kustināja lūpas. Laikam strīdējās par braukšanu uz dzimteni vai kādas centrālās organizācijas vēlēšanām. Brīžiem vientuļais runātājs ar roku ko gaisā mēģināja noķert, tad paskatījās savā tukšajā saujā un skumji pasmaidīja.

(Turpinājums sekos)

Kārlis Dzelzītis

VECMODĪGAIS

No laika šī, kam
bezgaumības vārds,
Ar sievām biķšainām,
kas gūžo ielās,
Ar dzejniekiem, ar
tukšumu kas lielās,
Ar mūziku, kas dārd
kā dauzīts skārds

Es glābjos pagātnē,
kur liesmās lielās
Deg Renesanses
dailes sārts,
Vai tornī gotiskā,
kas Dieva pirksta skarts,
Aug debesīs no zemes
rupjās vielas —

Vai klausos mūžībā,
ko veŗ mums Bēthovens,
Kas dzīvos vēl, kad viss būs
sen jau sens —

Vai vientulīgu taku uzmeklēju,
Kas beidzas dziļumā,
kur sākas bezdibens —

Vai tālā naktī sevi meklēt eju,
Lai sniegtu kādam
vecmodīgu dzeju.

Edvarts Tūters

KOPSAPNI SAPŅOJOT
KOPSOLĪ EJOT

Tālu tālu
Aiz jūŗām un kalniem
Tēvzeme mana,
Ielenkta tumsas
Rītausmu gaida.

Smagiem soļiem
Nebrīves tumsā,
Verdzības klaušās
Iet latvju dēli
Iet latvju meitas,
Klaušnieki citi,

Eālu, tālu
Svešajā trimdā
Cerīgi gaidām
To skaisto brīdi: —
Noriets nāks tumsai,
Ausma plauks jauna.

Gaidām, gaidām,
Sapņojam sapni:
Zudīs reiz klaušas
Tēvzemes ārēs;
Nebrīve zudīs —
Kā reiz tā zuda.

Sirdspuksti jūsu,
Sirdspuksti mūsu
Kopsapni sapņojot,
Kopsolī ejot —
Savzemes pagalmos
Satiksies brīvi.

Valdis Mežezers

MAZAS NAKTS DZIESMAS

Visnotaļ ezers spulgi spīd.
Peld mēness dzelmē zviļā.
Nakts vēsmām līdzi ilgas slīd
Pie Tevis, mana mīļā.

Es skatos — tālas zvaigznes
mirdz.
Un vizmains ūdens laistās.
Ir pilna gaismas mana sirds
Un Tevis — mūžam skaistās.
Rozes saldi tvan pēc
saules rieta.
Tev tās visas vēlos nosūtīt.
Vienai vien Tev manā sirdī
vieta.
Rožu smaržā tīkas Tevi tīt.

Vai Tu gaidi nama durvīs savās,
Kas tik vēlā stundā atnākt var?
Ilgās lieku savas rokas Tavās
Tā kā vakar, tā kā aizvakar.

Baznicas

Latvijas ev. lut.
valde savā plenār
latviešiem svešumā
Latvijā pieņēma
mu:

Mīļie tautieši
māsas!:

Apzinoties mū
tenīgo stāvokli, m
lut. Baznīcas vi
ļi, sapulcējušies
virsvaldes plenārs
Anglijā, nolēmā
svešumā un tēvze
mu šādu aicināju

Mēs lūdzam D
tu un baznīcu L
nām ikvienu latv
zemē atcerēties
evaņģeliju un
„Ja jūs paliksit
jūs patiesi būsit
un jūs atzīsit pa
tiesība jūs darīs
ev. 8,31-32)

Reliģiskā brīvī
tu brīvību avots
Mēs zinām, cik
ļigisko brīvību u
bību ierobežo
īpaši pēdējā lai
oktobrī izdotiem
par reliģisko org
bību Latvijā. Mē
cik lielu ietekmi u
natni atstājusi
poganda, kaut d
nieku delegācijā
zemēm iegriežas
tīts, ka baznīca
darbu varot tu
ti.

Tomēr mūsu
vienaldzības grē
ta sāk atsvešin
un no Kristus.
ir neapstrīdami,
statējam ar ba
sirdi, jo dzīve u
protami liecina,
vēki neseko Die
Kristus evangeli
rālisks sairums

Savās sird
Turēsim T

RELIĢISKĀ DZĪVE

Baznīcas virsvaldes aicinājums

Latvijas ev. lut. baznīcas virsvalde savā plenārsēdē Londonā latviešiem svešumā un tēvzemē Latvijā pieņēma šādu aicinājumu:

Mīļie tautieši — brāļi un māsas!:

Apzinoties mūsu tautas likteņīgo stāvokli, mēs, Latvijas ev. lut. Baznīcas virsvaldes locekļi, sapulcējušies uz Baznīcas virsvaldes plenārsēdi Londonā, Anglijā, nolēmām tautiešiem svešumā un tēvzemē darīt zināmu šādu aicinājumu:

Mēs lūdzam Dievu par tautu un baznīcu Latvijā un aicinām ikvienu latvieti mūsu tēvzemē atcerēties mūsu Pestītāja evaņģeliju un Viņa vārdus: „Ja jūs paliksit manos vārdos, jūs patiesi būsit mani mācekļi; un jūs atzīsit patiesību, un patiesība jūs darīs brīvus" (Jāņa ev. 8,31-32)

Reliģiskā brīvība ir visu citu brīvību avots un iesākums. Mēs zinām, cik lielā mērā reliģisko brīvību un baznīcas darbību ierobežo padomju vara, īpaši pēdējā laikā, ar 1976. g. oktobrī izdotiem noteikumiem par reliģisko organizācīju darbību Latvijā. Mēs zinām arī to, cik lielu ietekmi uz tautu un jaunatni atstājusi bezdievīgā propoganda, kaut dažādām garīdznieku delegācijām, kas no ārzemēm iegriežas Rīgā, tiek stāstīts, ka baznīca Latvijā savu darbu varot turpināt netraucēti.

Tomēr mūsu tautu apdraud vienaldzības grēks. Mūsu tauta sāk atsvešināties no Dieva un no Kristus. Šie secinājumi ir neapstrīdami, un mēs tos konstatējam ar bažām un skumju sirdi, jo dzīve un vēsture nepārprotami liecina, ka tur, kur cilvēki neseko Dieva likumiem un Kristus evangelijam, sākās morālisks sairums un bojā eja.

Tapēc mēs aicinām tautu tēvzemē: Atgriezieties pie Dieva. Pievienojieties Kristus draudzei, kristiešu garīgai kopībai. Atjaunojiet sagrautos dievnamus, centieties draudzēm paturēt tos, kas vēl atstāti jūsu lietošanā. Kļūstiet par Kristus apliecinātājiem, par Viņa krusta nesējiem bezdievīgā vidē un pasaulē. Mēs esam gatavi savai baznīcai tēvzemē palīdzēt, bet līdz šim to esam varējuši darīt samērā maz—daudz un dažādo Pad. savienības uzlikto ierobežojumu dēļ. Bet mūsu baznīcas vadība irizmantojusi katru izdevību, lai vērstu Pasaules baznīcu apvienības un Pasaules luterāņu federācijas uzmanību uz šiem netaisniem ierobežojumiem cerībā, ka pasaules un baznīcu sabiedriskā doma reiz panāks šo ierobežojumu atcelšanu. Lūgsim, lai Dievs šīm cerībām palīdz īstenoties.

Savā plenārsēdē mēs, Baznīcas virsvaldes locekļi, noklausījāmies arī ziņojumu par mūsu draudžu darbību dažādu zemju robežās. Mūsu visu atzinums bija, ka Dievs brīnišķīgi un bagātīgi svētījis mūsu darbu, ko esam darījuši Kristus vārdā. Tāpēc mēs visi jūtam vēlēšanos līdz ar psalmistu liecināt: „Teici to Kungu, mana dvēsele, un neaizmirsti, ko Viņš tev labu ir darījis" (PS. 103)

Mēs esam pateicīgi visiem, kas palīdzējuši mums svešumā veidot draudzes, kas strādājuši draudžu darba dažādās nozarēs, kas nesuši upuŗus draudžu darba sekmēšanai un palīdzējuši mums saglabāt piederības saites pie mūsu mīļās tēvu tēvu baznīcas.

Tomēr bažas mums sagādā lielais latviešu skaits, kas palikuši ārpus draudzēm un baznīcas. Šādās ģimenēs arī bērni paliek bez kristīgas audzināšanas, un mūsu pienākums ir atgādināt: neaplaupiet garīgi savus bērnus. Atcerieties Kristus vārdus: „Ko jūs vienam no šiem vismazākiem maniem draugiem esat darījuši, to jūs man esat darījuši."

Darīsim visu, ko varam darīt, lai saglabātu arī savu latviešu valodu. Valoda ir tautas dvēsele. Tauta bez savas valodas ir mirstoša tauta. Neatstumsim svešiniekus, kas ar etniski jauktām laulībām tagad samērā lielā skaitā ienāk mūsu ģimenēs. Meklēsim veidus un iespējas, kā ar latviešu valodu tos iesaistīt mūsu tautas kopībā. Daudzi vērojumi apliecina, ka tas ir iespējams.

Neviena baznīca ilgstoši nevar pastāvēt bez Dieva vārda un Kristus evaņģelija sludinātājiem — mācītājiem. Tapēc mēs aicinām latviešu jauniešus gatavoties šim svētīgam uzdevumam un teoloģijas studijām, atbalstu solot no Baznīcas Rītdienas Fonda, kas gaida ziedojumus un testamentārus novēlējumus no draudžu locekļiem.

Laikā, kad sāka grīļoties mūsu brīvās Latvijas pamati, mūsu pēdējais valsts prezidents Kārlis Ulmanis teicis: Latvijas valsts mums vairs nav, bet mums vēl ir Latvijas baznīca". Archibīskapam Dr. Teodoram Grīnbergam pieder vārdi. „Latvija svešumā mums ir Latvijas baznīca".

Lai Dievs mums visiem palīdz šo baznīcu pasargāt visos pārbaudījumos un lai „jūs būtu nevainojami un šķīsti, nepeļami Dieva bērni, sabojātas un samaitātas paaudzes vidū, tanī mirdzēdami kā spīdekļi pasaulē" (Pāvila vēstule filipiešiem 2,15)

Visiem Dieva palīgu novēlot

Latvijas ev. lut. baznīcas trimdā archibīskaps un Baznīcas virsvalde.

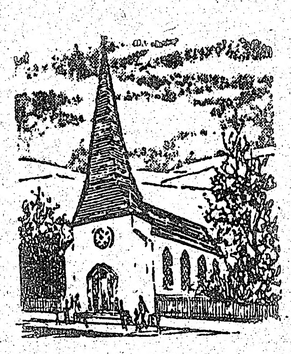

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Sv. Jāņa draudzes māc. I. Gaide vasaras mēnešos sastopams baznīcā pirms un pēc dievkalpojumiem, vai citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālrunis 766-5525, Saulainē — 1(705) 424-1118.

21. un 28. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojumi Saulainē ar mācītāju viesu piedalīšanos sakarā ar Draudžu dienām.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis vasaras mēnešos būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālr. 482-5743 vai Sidrabenē, tālr. 1-335-2030.

21. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums dievnamā. Māc. Ā. Čops.

28. augustā pl. 11 no rīta Draudžu dienu dievkalpojums Saulainē. Māc. M. Grīvāns.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

28. augustā pl. 1 pēcp. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Lūgšanas trešdienas vakaros jūnijā, jūlijā un augustā nenotiks. Atsāks atkal septembrī.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi būs vienu stundu agrāk nekā parasts — pl. 10 no rīta.

21. augustā pl. 1o no rīta dievkalpojums baznīcā.

28. augustā pl. 11 no rīta Draudžu dienu kopējais dievkalpojums Saulainē.

4. septembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums baznīcā.

MONTREALA

Prāv. A. Veitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

28. augustā pl. 7 vak. dievkalpojums.

11. septembrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3966, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

21. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums baznīcā.

4. septembrī pl. 2 dienā dievkalpojums baznīcā bērniem un jauniešiem sakarā ar jaunā mācības gada sākšanos. Pēc tam jauniešu I grupas sanāksme.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

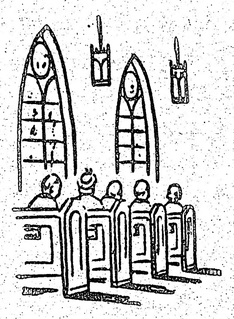

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, 700 CLUB, CRN FM radio tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

Mūžīgā miegā iemidzis mūsu mīļais

vīrs, tēvs un sievastēvs

ZOBĀRSTS

Alberts Podnieks

dzimis 1900. gada 16. aprīlī Elejas pagastā,

miris 1977. gada 10. augustā Toronto

Savās sirdīs klusi, klusi
Turēsim Tev' piemiņā.

Dziļās sērās

sieva, meita un znots

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Skyline Real Estate Ltd.

2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA

Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

EAGLESNEST

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3384

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Īpašnieki Arvīds Tīrums

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kurā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāra bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules karš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

Gaŗezera vairogs milvokiešiem

Gadskārtējās ASV vidējo rietumu DV apvienību šaušanas sacensībās Gaŗezera vairoga izcīņai, kas nesen notika Gaŗezera šautuvē, ar 1971 punktu (no iespējamiem 2000) uzvarēja Milvoku apvienības komanda, 2. vietā atstājot Kalamazū apvienību, ar 1729 un 3,v. Indianapoles apvienību, ar 1586 p. Milvokieši šo goda balvu ceļojošo vairogu izcīnīja otru gadu no vietas. Sacensības vadīja Žanis Butkus, tiesneša un sekretāra pienākumus veica V. Rinkušs.

Individuālie rezultāti šadi: Meistarklasē: M. Kalniņš (Milvoki) -539 p (no iesp. 600), A. Kalmanis (Kalamazū) - 499 un A. Tabaks (Milvoki) - 492p.

Strēlnieku klasē: Arnis Minka (Kalam.) - 420, Silvija Kalmane (Kalam.) -420, Gunvids Jansons (Indianapole) -396 p.

Dāmū klasē uzvarēja Livija Kalmane (Kalam.) ar 308 p. (400). 15 - 18 gadīgo jauniešu klasē 1.v. izcīnīja detroitiete Astra Lenša ar 253 p(no iesp. 400), bet 2.v. palika J. Šmits (Kalam.), ar 215 p.

Līdz 15 gadiem: Silvija Kļaviņa (Čikaga) -176(200) un Viesturs Lenšs (Detroita) -152.

Ar pistolēm: M. Kalniņš (Milv.) -157(200). A. Kalmanis (Kalam.) 135, Verners Lenšs (Detr.) -124. Ar šauteni un pistoli: M. Kalniņš -696(800), A. Kalmanis -634 un I. Švānfelds (Čikaga) -605. R.C.

V. Rulliņas piemiņas balva Bradfordas deju kopai Sakta

Latviešu jaunekļu un jauno sieviešu kristīgās savienības (JKS) Vēras Rulliņas piemiņas balva piešķirta tautas deju kopai Sakta Bradfordā, Anglijā. Balvu un atzinības rakstu pasniedza 4. Eiropas latviešu dziesmu svētkos Londonā, tautas deju uzvedumā 30. jūlijā. Atzinības rakstu darinājis Pēteris Purmalis Minsterē.

Godinot jaunatnes audzinātāju un tautas deju skolotāju Veru Rulliņu, kas mira 1974. g. 11. maijā, JKS centrālā valde Vācijā nolēma labākai tautas deju kopai Eiropā piešķirt viņas vārdā nosaukto balvu. Pirmo reizi šo balvu saņēma Veras Rulliņas dibinātā tautas deju kopa Sakta. Tā piešķirta par izciliem nopelniem latviešu tautas deju saglabāšanā, jaunatnes nacionālās stājas veidošanā un mūsu kultūras vērtību popularizēšanā starptautiskos sarīkojumos.

V. Rulliņas piemiņas balvu nodibināja JKS centrālās valdes sēdē 1974. g. 8. jūnijā, nepilnu mēnesi pēc viņas nāves. To piešķir ne biežāk kā reizi gadā, līdzekļus iegūstot no priv. personu un organizāciju ziedojumiem. A. L.

BRĀĻU KAPOS, Katskiļu kalnos

Kapu svētku dievkalpojums

ar urnu izvadi

notiks svētdien, 21. augustā, pl. 1. dienā.

Dievkalpojumu vadīs

māc. R. Zariņš, piedaloties māc. M. Ķirsonam, M. Millerei-Grasmanei (arpa) un A. Šturmam (flauta).

Sestdien, 20. augustā, pl. 9. vak. svētbrīdis Brāļu kapos.

Brāļu kapu pārvalde

Roberta Krūklīša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

Latvijas armija 20 gados. Lielformāta, grezns izdevums. 453 lpp. 302 ilustrācijas. Virsredaktors ģen. H. Rozenšteins. Otrs iespiedums.

Saturā: Latvju karavīrs neatkarīgajā Senlatvijā. Latvju karavīrs poļu valdīšanas laikā. Latvju karavīrs ordeņa laikos, zviedru laikos, Kurzemes hercogistē, krievu laikos līdz Pirmajam pasaules karam. Pirmajā Pasaules kara laikā. Latvija armijas sākumi. Pulkveža Baloža brigāde. Rīgas atgūšana. Austrumfrontes izveidošanās. Cīņas Austrumfrontē 1919. g. vasarā. Bermonta uzbrukums Rīgai. Kaujas pie Cēsīm. Strazdumuižas līgums. Veckalniņa, Malienas, Augškurzemes un Latgales partizāni. Kara darbības izbeigšanās. Kalpakieši. Ziemeļnieki. Robežsargi. Aizsargi.

Grāmatas cena Kanadas dol. 25.-.

INDIANAPOLE

Gadskārtējās plostu sacīkstēs „Baltupē", kas šķērso šo Indianas pavalsts galvaspilsētu, šgad piedalās arī trīs latviešu jaunieši ar pašbūvētiem plostiem. Ātruma katēgorijā pieteikts „Rīga 3." plosts, ko vadīs studenti Juris Kancs un Jānis Circenis.

Internacionālajā festivālā no 7.-9. oktobrim, ko rīko Indianapoles starptautiskais centrs ar etnisko grupu un organizāciju piedalīšanos, sagaida vismaz 25.000 apmeklētāju. Latvieši iecerējuši savu etnografisko novietni ar tautas deju kopas priekšnesumiem.

K.V.

Skolotāju seminārs Rietummičigenas universitātē

(Turpinājums no 5. lp.)

cāmo vielu, ierosina domas jaunām idejām, stiprina pārliecību par skolas darba nepieciešamību un ciešāk sien draudzības saites skolas darba darītāju starpā.

Ko saka pašas semināra dalībnieces—Dace Galēna: „Seminārs man devis daudz jaunu ideju, mana domāšana ir atbrīvojusies." (Viņa māca latviešu skolā 5 gadus bērnu dārzu, 3 g. dziedāšanu un 4 g. rotaļas). Aija Vikmane (māca Mineapoles latviešu skolā 1. klasi) :"Seminārā esmu otra gadu, izjūtu tā absolūtu nepieciešamību, jo skolas darbā iesaistījos bez paidagoģiskās izglītības. Dažādu lektoru dotā informācija ir lielisks palīgs, piem. latvietības būtības izpratnē deva kopīgas pārrunas mācītāja Juŗa Cāliša vadībā, Māras Ziediņas, Ņujorkas skolotājas, izskaidrojums par Montessori sistēmu bija vērtīgs pienesums, jo līdz šim šo sistēmu nebiju izpratusi. Sarma Spure: "Man bija radusies vēlēšanās strādāt latviešu skolā. Meklēju ievirzi, kā iesākt strādāt ar latviešu bērnu teātri. Viss, ko šeit redzēju un dzirdēju, noderēs." Edīte Franklina (mācības vielu koordinātore Čikagas Kr. Baronā skolā): "Personisks kontakts ar Dr. Veltu Rūķi-Draviņu bija vienreizēji nozīmīgs." Aiva Vintere (skolotāja pamatskolas klasē) : "Man imponēja, ka skolotājas nemēģināja aizstāvēt savas metodes ar kādām autora tiesībām, bet brīvi ar tām dalījās."

Julieta Rumberga

SPECIĀLS PIEDĀVĀJUMS

Par katru jaunu noguldījumu virs $5000 saņemsit dāvanu — olimpiskās monētas. Šis piedāvājums sākas ar 1977. g. 17. augustu un būs spēkā tik ilgi, kamēr izsiks monētu krājumi, vai līdz š.g. 1. oktobrim.

Ieteicam pasteigties.

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība

Atkal v

JŪLIJA POPEĻA

(2 turpin

Tepat aizskri
Certozas kloster
bijis viens no g
tuziāņu saimes
gad tas atstāts
mēlē pārvērstais
visstiprākais liķi
tenais vai zaļais

Kremona, v
Stradivārija dzi
ir tepat. Viņš s
gados esot radīj
violas un citus
Tagad esot tūkst
joju atdarināju
arī tagad darin
vecām meistara

Modena —
Tās sākums me
Pastāvēšanas vē
aar revolūcijām
Tagad tā sevi atg
saimniecības izs
šīgo zamponi —
kas kājām. Kā
šo laiku varenīb

Boloņa; torņu
ru mācību piep
dibināta simtie
Kristus dzimšan
sitāte dibināta 4
padsmitā gadu
gudrību smēluši
tu. Daži tā laika
bijuši sievietes.
Novella d'Ande
tik skaista „se
ka lekcijas viņ
aiz priekškara,
tu studentus mi
Cik viegli ietek
laika studenti!
visplašāk laikan
tās vārdā nosa
sa...

Autobuss mū
dienvidiem. Arv
vīna dārzus. J
Sausākās vietā
pērkones nokr
plankumus. Vie
gāž uz laukie
vēja nestās sm
gatavojušos.

Florencē iebr
su. Pēc vakari
dziņā iedzert
liķierīti. Ramas
liela diena! S
mākslās visbag
pilsētu. Flore
jau 12.g.s. aiz
žādiem Eiropa
Labā peļņa iza
dzimtas. Slave
či dinastija.
paspārnē uzpla
terātūra, celtn

Atkal vecajā Eiropā

JŪLIJA POPEĻA CEĻOJUMA PIEZĪMES

(2 turpinājums)

Tepat aizskrienam garām Certozas klosterim. Tas esot bijis viens no greznākiem kartuziāņu sāimes mājokļiem. Tagad tas atstāts. Bet franču mēlē pārvērstais Chartreuse ir visstiprākais liķieŗa vārds. Dzeltenais vai zaļais, abi labi.

Kremona, vijoļu meistara Stradivārija dzimtā vieta, arī ir tepat. Viņš savas dzīves 70 gados esot radījis 1116 vijoles, violas un citus instrumentus. Tagad esot tūkstošiem viņa vijoļu atdarinājumu. Kremonā arī tagad darina vijoles pēc vecām meistara metodēm.

Modena — klusa pilsētiņa. Tās sākums meklējams 13. g.s. Pastāvēšanas vēsture pārpilna aar revolūcijām un dumpjiem. Tagad tā sevi atgādina ar lauksaimniecības izstādēm un garšīgo zamponi — pildītām cūkas kājām. Kā izplēn aizgājušo laiku varenība!

Boloņa; torņu pilsēta, gudru mācību piepildīta. Etrusku dibināta simtiem gadu pirms Kristus dzimšanas. Tās universitāte dibināta 425. gadā. Trīspadsmitā gadu simtenī tur gudrību smēlušies 10000 studentu. Daži tā laika profesori esot bijuši sievietes. Viena no tām, Novella d'Andea esot bijusi tik skaista „sejā un miesā", ka lekcijas viņai bijis jālasa aiz priekškara, lai neaizvilinātu studentus miesīgās iekārēs. Cik viegli ietekmējami bija tā laika studenti! Boloņas vārdu visplašāk laikam ir izplatījusi tās vārdā nosauktā tējas desa...

Autobuss mūs ved tālāk uz dienvidiem. Arvien vairāk redz vīna dārzus. Jau pļauj sienu. Sausākās vietās gundegas un pērkones nokrāsojušas lielus plankumus. Vietām ved un izgāž uz laukiem mēslus. Pēc vēja nestās smakas — labi nogatavojušos.

Florencē iebraucam ar tumsu. Pēc vakariņām noeju krodziņā iedzert tasi kafijas ar liķierīti. Ramasotti. Rīt priekšā liela diena! Skatīšu Florenci, mākslās visbagātāko Italijas pilsētu. Florences baņķieri jau 12.g.s. aizdeva naudu dažādiem Eiropas augstmaņiem. Labā peļņa izaudzēja bagātas dzimtas. Slavenākā bija Mediči dinastija. Bagāto dzimtu paspārnē uzplauka māksla, literātūra, celtniecība. Mikelandželo te granītā kala sava ģenija radītos tēlus. Te strādāja Leonardo da Vinči un Rafaels.

Cik no tā visa dabūšu redzēt vienā dienā? Kādu iespaidu uz mani atstās lielo meistaru darbi? Kā īstenībā izskatīsies tik daudz fotografijās redzētais?

Priekšpusdienā mūsu grupu vadā algots gids. Pirmo apmeklējam Accademi. Šauras telpas, patumšas. Mikelandželo rokām baltā marmorā cirsti tēli. Cilvēces cīņa pēc labākas dzīves, pēc pilnības. Tie laužas ārā no akmens masas. Daži uzvar, citi šo cīņu zaudē. Cik humāna māksla! Mūzeja degpunkts ir Dāvīda oriģināls, turpat 10 metru augsta statuja. Šī darba kopijas redzamas daudz citās vietās Florencē. Mūzejā ir arī viena no Pietas statujām, kas darināta 15 gadus pēc pirmās, visslavenākās. Pirmā tagad ir Romā, Sv. Pētera katedrālē. Tik daudz vēl būtu ko skatīt, bet vadītājs steidzina projām. Iemetu acis blakus telpās. Tur brīnišķīgi Florences skolas gobelēni, Giambologna statujas, bizantiešu svētbildes!

Katram esot jāredz katedrāle — Duomo. Ātrā gaitā autobuss turp aizved mūsu grupu. St. Maria del Fiore uzcelta par audēju ģildes naudu 14.g.s. Ļoti augstā baznīca gotu stilā raiba, jo sienām lietoti trīs krāsu marmori: balts, zaļš un zilgani pelēks. Lielajai baznīcai blakus ir mazākā ar slavenajiem „Paradīzes vārtiem". Neko no tās skaistuma nevaru saskatīt. Visapkārt tūristi, italiešu skolas bērni, troksnis. Ieeju baznīcā. Tā liela, tukša un tumša.

Tālāk trauc autobuss. Pāri Arno upei. Uzmetu skatu slavenajam Vecio tiltam (Ponto Vecio), kas apbūvēts mazām mājelēm kā bezdelīgu lizdām. Daudz mazāks nekā biju iedomājies. Gar upi sastājušies makšķernieki. Ēsmai viņi lieto dzeltenas mīklas piciņas. Laikam siers. Upē ūdens duļķains, brūngans. Šaubos, vai zivis var ēst. Italiešu makšķernieki tādi paši kā visur citur. Kaut tik ko var izvilkt. Ko ar zivīm pē: tam darīt, nav viņu bēda.

No Piazzale Michelangiolo (laukuma) atveras plašs skats uz pilsētu. Laukuma vidū Dāvīda statuja. Gar malām sīktirgotāju rateļi. Karsts. Slāpst.

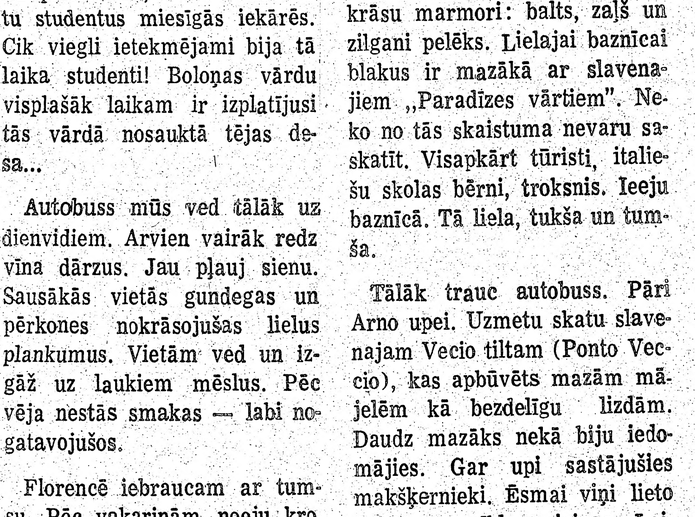

LOMBARDIJ

Etniskās preses izbraukuma dalībnieki Otavā. Aizmugurē parlamenta ēka.

Pieeju pie dzērienu stenda. Uz sienas saraksts ar cenām. Dažāda nosaukuma dzērieni. Pārdevējs veicīgi dala dzērienus vietējiem vīriem, kam arī slāpst. Kad pienāk mana kārta, parādu ar pirkstu, ko lai dod. Par 200 lirām. Ielej man sarkanu šķidrumu, gandrīz pilnu tējas glāzi. To visvairāk pasūtina arī citi. Vīns tik sīvs, ka vēders saraujas čokurā. Nav arī brīnums, jo kad pārrēķinu Kanadas naudā, tad izrādās, ka glāze vīna maksā 25 centus!

Vēl apmeklējam St. Croce baziliku pie tāda pašā nosaukuma laukuma. Tajā viens gals baznīcai, otrs dažādām laicīgām sanāksmēm. Bazilika celta 26 gadus par bagātu florenciešu naudu. Par to viņi dabūjuši tur „kapa vietas" — mauzolejus. Tie greznoti statujām un reljefiem. Te tpglabāti diži vīri ar visām ģimenēm: Michelandželo, Galilo Galilejs, Dante.

St. Croce laukumā cilvēki kā mudž. Tūristi un turienieši vairums italiešu. Staigāju arī es gar veikaliņiem, kas sarindojušies visapkārt laukumam. Daudz ir ādas izstrādājumu veikalu. Florence ir slavena ar ādas iespiestiem zelta ornamentiem uz somām, naudas makiem, kurpēm, dažādiem vākiem un piemiņas lietām.

Kādu laiku pastaigājis, nopērku alus skārdeni un, slāpes dzesēdams, vēroju ļaužu drūzmu. Līdz vakaram ikvienam dots brīvs laiks apskatīt pilsētu pašam. Pa laukuma vidu skraidelē bērni. Klaigā. Ir arī pa sunim. Uz akmens soliem sēž vecīši. Netālu no manis sasēdušies jaunieši un kaut ko zīmē uz papīra blokiem. Pieeju klāt, skatos. Viņi skicē vecus namus. Laikam mākslas skolas audzēkņi.

Visu aprīļa un maija mēnesi Florencē notiek mākslas un amatniecības kongress — „messe". Visās malu malās izstādes, gan lielas, gan mazas. Visvairāk mazas. Lielās telpas šinī pilsētā laikam ir tikai reliģiskām vajadzībām. Ap St. Croce laukumu atrodu vairākus privātus veikalus — mākslas salonus ar gleznām.

(Turpinājums sekos)

Mengheli galerijai Via de' Pepi ir divi veikali. Vienā izstādīti dažādu autoru akvareļi un pasteļi, pamaza formāta. Pārsvarā figurāli temati, samērā konvencionālā apdarē. Ieeju otrā. Tur visi darbi viena autora. Lieli, 1 x 2 metra audekli, bez rāmjiem. Divās telpās ducis vienas serijas darbu ar to pašu tematu. Gūžaina sieviete novelk spīļbikses. Kādos piecos vai sešos no priekšpuses, pārējos no mugurpuses. Sievietes figūras dabiskā lielumā. Tās pats modelis, tās pašas bikses, tik dažādā augstumā. Modeļa formas anatomiski pareizas, glītas, izteiksmīgas. Cik jau nu labi var izteikties cilvēka ķermenis bez galvas un bez kājām. Aizmugure plakana, kā nobalsināta siena. Gleznotājs to darījis ar nolūku, lai skatītāja uzmanība neaizklīstu no figurālā temata — sievietes torsa. Lai aizpildītu 2 metru plato audeklu, puse ir aptriepta ar abstraktiem krāsu plankumiem. Tas laikam ir mākslinieka jūtu mudžeklis, vērojot modeļa izdarības. Arī veikalnieciski tas labs atrisinājums: uz viena audekla abstraktais un pārreālais. Pārdzīvojumā iegrimis, es pat neuzzinu autoru vārdu...

Tepat ar stūri ir St. Groce galerija. Antonio Possenti eļļas. Dažāda lieluma, šaga'a stilā. Kropli cilvēku stāvi sasviesti kopā ar reāliem priekšmetiem un nereālām lietām. Darbu kopējais vadmotīvs „homo ludens" — rotaļnieks. Krāsas košas.

Kvartālu tālāk, Corso del Tintori, CBR galerijā izstādīti Vittorio Buseta darbi, eļļas noslaucījumi. Cilvēki grupās un pa vienam. 20 x 30 cm līdz 40 x 60 cm, vienkāršos rāmjos. Cenas divreiz augstākas nekā Toronto latviešu gleznotājiem.

(Turpinājums sekos)

Atbalsts latviešu raidījumiem

(Turpinājums no 9. lp.)

dzību par latviešu mūzikas programmu noraidīšanu un SDA vispasaules vadība izgādā programmu pavairošanu un izplatīšanu, tad latviešiem rodas ietaupījums 30 līdz 35 tūkstoš dolaru apmērā. Par to patiesi varam priecāties.

Pašu programmu sagatavošana uzticēta Austrai Balkai ar norādījumiem par to saturu un labskanīgumu. Jau no agras bērnības viņai bijusi iespēja iepazīties ar labas kvalitātes mūziku koncertos un citos sarīkojumos. A. Balka studējusi medicīnu, humānitārās zinātnes, mūziku un arī smalkmechaniku. Ieguvusi maģistres grādu psīchiskā problēmatikā (Guidance and Personel). Parallēli pievērsusies balss izkopšanai un dziedājusi gan koros, gan arī solo dziesmas latviešu un amerikāņu sabiedrībā, kā arī vietējā televīzijā. Pazīstama ar saviem dzejoļiem un jaunatnes lugām, kas izrādītas latviešu skolās ASV, Kanadā un Anglijā. Kā jau agrāk minēts, šajās programmās paredzēta mākslas, reliģiskā un tautas mūzika un dziesmas, pieskaņojoties raidītāju vēlmēm.

Tā kā Andrūs universitāte nepietiekami ienākušo līdzekļu dēļ nevarēja palīdzēt programmu sagatavošanā, tad neatlika nekas cits kā meklēt galvenās ieskaņošanas iespējas Kalamazū. Bet izrādījās, ka tas iznāktu vēl dārgāk. Tādēļ apsvērta iespēja izveidot privātstudiju programmu sagatavošanai. Tam nolūkam A. Balkai ir bijis nepieciešams aizņemties līdzekļus, joDV ziedotie 200 dol., ALA kultūras fonda piešķirtie 300 dol. un privāti saziedotie pāri par 300 dol. pa daļai izgājuši pasākuma organizēšanā un nepietiek tālākā darba pilnīgai financēšanai. Jācer, ka Latviešu fonds, citas organizācijas un privāti ziedotāji neskoposies ar līdzekļiem šī projekta atbalstam, ko var sūtīt uz A. Balkas vārdu, čekus izrakstot uz The Sound of Latvian Music, P.O. Box 575, Kalamazoo, MI 49005 U.S.A. Uz minēto adresi var rakstīt arī ikviens, kam būtu kādi jautājumi vai ieteikumi šiem raidījumiem, kā arī mūzikāli ieskaņojami materiāli — latviešu komponistu instrumentālā mūzika un dziesmas.

Austra Balka

1977. gada izpārdošana

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGAŅA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 8. vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
ceturtdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

A. Eglītis - TV RENTALS

161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3

Tel. 537-1401

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE,, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārdā

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950 — 5385 Yonge St. Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.

445-5325 — 72 Northdale Rd. Willowdale, Ont.

Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

Iznācis

ANNAS E. OZOLIŅAS

dzejoļu krājums

ATMIŅU ZIEDI

autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.

Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

JAUNAS GRĀMATAS

A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.		$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā		$9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni		$8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī		$ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom.		$ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom.		$ 7.50
Confrontations with tyranny, sešas lugas angļu valodā sak. A. Straumanis		$15.00
Archīvs I — V un XI — XVI	katrs	$10.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēst. atlants		$12.00
V. Klīve — Vai jums ir filozofija?		$ 7.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

PAVADIET ATVAĻINĀJUMU un
NEDĒĻAS NOGALES
skaistajā Nipissing ezera 10,5 akru salā

SANALULU CAMP

PRIEŽU MEŽS, ZIVJU BAGĀTĪBA, PELDĒŠANĀS SMILŠU LĪCĪ

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt: K. SUNTAŽS
Toronto, (416) 751-6829 — Nipissing (705) 724-5910,
vai rakstīt — 51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont. M1R 1L2

Melnā komēdija

(Turpinājums no 3. lp.)

Mindaugs ir Izabellas draugs un rotaļu biedrs. Mindaugs meiteni sauc zaķīti, meitene tēvu --- par Mindaugu, sauc tēvu vārdā, ka to dara amerikāņu bērni un pusaudži. Un viņiem nav nekādu seksa noslēpumu. Iedomu apsēstās meiteneš māte, dauzīdamās ar citiem vīriešiem ārpus mājas, spēlē ne brīdi neparādās uz skatuves. Bērnam dota pilnīga vaļa kā skolā, tā mājā. Tauriņi eksistē meitenes iedomās. Vientiesīgās rotaļās viņa spēlējas ar tauriņiem, mocīdama un nonāvēdama, tāpat kā pasaule spēlējas ar cilvēku dzīvībām. Kad skolotāja protestē pret Izabellas tauriņu mocīšanu, Izabella ar ēteri aizmidzina savu skolotāju, briesmoni, un novāc no skatuves ar mantu pārvietojamo divriču. Tas viņai ir tikai jauks joks. Arī Mindaugam iešļircināt indi vai citu šķidrumu ir tikai brangs joks.

Dekorātīvā iecere un īstenojums ir gleznotājas Veronikas Janelsiņas meistardarbs; patiesībā varētu teikt, ka tas ir īstenots ciešā sadarbībā ar spēles autoru. Darbs prasījis daudz laika un pūļu dažādu skatuvisku problēmu atrisināšanā: atsevišķo dekorāciju veidošanā, pārvietošanā, skatuves līmeņa pakāpeniskā paaugstināšanā, jo auditorijas skatuve aizņem 33 pēdu dziļumu un 48 pēdu plašumu.

Stilizētais dekorātīvais ietērps krāsu toņkārtā, smalkjūtīgi saskanēdams ar aktieŗu kostīmiem, atbilst uzveduma gaisotnei. Katrā cēlienā dominē cita krāsu toņkārta: pirmajā cēlienā melna — kā visu tērpi, tā arī dekorāciju figurālais fons, — otrā dārza aina dzeltenīga, trešajā cēlienā — meitenes tauriņu laboratorijā — zilganvioleta. Cik vareni dekorācijas pārsteidz skatītāju, Anšlavs Eglītis tēlo stāstā Gīmetne. Klāvs Raipals uzbūris lugas Spēlēju, dancoju rēgainajām ainām tādas dekorācijas, ka skatītājam liek "brīnā ieplēst muti, sastingt šausmās, atplaukt smaidā un tīksmē, vai tas nebija lielisks un reizē tīri velnišķīgs darbs".

Izrādes kopdarba veiksmīgu ritēšanu veicinājuši arī citi darbinieki: izrādes vadītājs un administrātors Pēteris Barons, mūzikas konsultants Andrejs Lindbergs, techniskais konsultants Odis Balls, skatuves meistari: Ādolfs Ābele un Ventis Ābele. Kostīmus aizdevuši Rietumu kostīmu sabiedrība Holivūdā, rekvizites — Kalifornijas valsts universitāte Losandželosā.

Šīs melnās komēdijas pirmizrāde ir vienīgā izrāde, tāda veida pirmklasīgā izpildījumā — vienreizēja un neatkārtojama. Cita režisora, citu aktieŗu, dekorātoru un citu teātŗa darbinieku tulkojumā un izpildījumā tā būs citāda, jo spēli kā mākslu var spēlēt dažādi.

Edmunds Zirnītis

ATRAITNE

pusmūžā, materiāli nodrošināta, vēlas iepazīties ar vientuļu tautieti no 50 — 60 g. v. draudzības nolūkos.

Rakstiet šai avīzei ar norādi:

Vientuļā atraitne

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

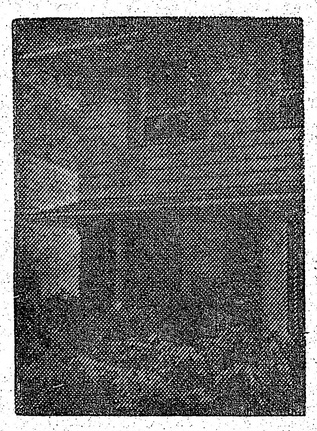

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mime
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

RATAS
— ACU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Torland Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KARKLIŅŠ
691-3873
$1000.- iemaksa. 6 istabu dubultķieģeļu māja.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

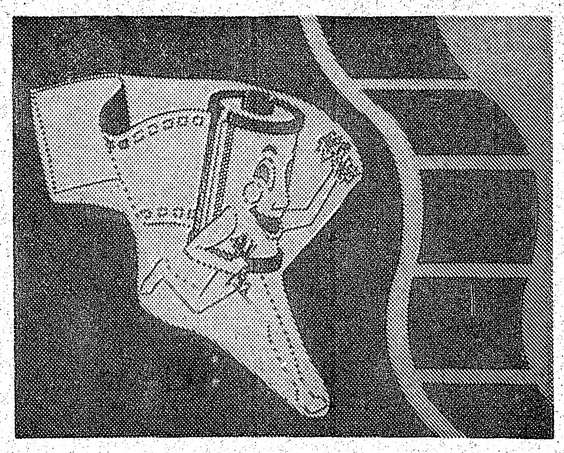

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4312 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

EDUARDS FREIMANIS
DIVAS PASAULES
ROMĀNS

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Johanna Benjamiņa šifona un zelta vakartērpā
Foto: The Toronto Star

Tērpi un mode

Laikraksta The Toronto Star 11. augusta izdevumā vesela lappuse bija veltīta dāmām, kas pērk 1000 dol. dārgus tērpus. Rakstu illustrē trīs vislabāk tērpto dāmu attēli, to vidū arī latvietes Johannas (Henijas) Benjamiņas attēls šifona un zelta vakartērpā. Parakstā teikts, ka viņa ir miljonāra filmu direktora Džordža Benjamiņa dzīvesbiedre, kas katru sezonu iegādājas pus duci modes zīmētāju tērpus.

Tālāk plašajā rakstā pastāstīts, ka Henija Benjamiņa savu garderobi izplāno jau iepriekš un katru sezonu iegādājas modistu zīmētus tērpus. „Man patīk labas kvalitātes gatavoti tērpi," viņa izteikusies intervijā laikraksta modes aprakstītājai Stasijai Evasukai. „Kad jāizvēlas ādas mētelis par 250 dol. un otrs par 1250 dol., es izšķiršos par dārgāko ar kažokādas apkakli."

Tālāk aprakstīts Henijas Benjamiņas dzīves stils, kas esot šāds: Pēc piecu nedēļu pavadīšanas Parīzē vai savā spāņu mājā Ibizā seko atgriešanās savā mājā Toronto, tad kopā ar dzīvesbiedru ceļojums uz Androsas salu Bahamā, nododoties miršanai. Ziemsvētkus kopā ar ģimeni viņa pavada St. Moricā, Šveicā, slēpējot. Tur tie uzturoties trīs mēnešus, šinī laikā apmeklējot arī Vīnes operas balli, kas ir liels sabiedrisks notikums pasaules elitē aprindās.

„Tur nevar ierasties tajā pašā tērpā, kāds bijis pērngad," J. Benjamiņa paskaidrojusi intervijā. „Tērpiem jābūt pēc pēdējās modes. Savus tērpus viņa atdāvinot draugiem, parasti tos paturot divus vai trīs gadus, dažreiz tikai sešus mēnešus. „Jūtu, ka man nepieciešamas pārmaiņas: vienas sezonas tērps var būt viss rūsas krāsā, bet nākošā sezonā man tas vairs nepatīk," interviju beidzot, izteikusies Henija Benjamiņa.

Rakstnieces jubileja

Rakstniecei Indrai Gubiņai 8. augustā apritēja 50 mūža gadu. Viņa dzimusi Līvbērzes pagastā, beigusi latviešu ģimnaziju Libekā, 1947. gadā izceļojusi uz Angliju un 1952. g. iecelojusi Kanadā, kur studējusi mākslas un zinātņu fakultātē. I. Gubiņas stāsti, tēlojumi, dzejoļi un romāni, sākot ar 1950. g., publicēti periodikā. Izdoti septiņi romāni un dzejoļu krājums — Paskaties kļavā — kopā ar Gunāru Janovski. Rakstniece savu jubileju nosvinēja Norvēģijā, atrodoties Eiropas ceļojumā.

Spoži izdevušās dziesmu dienas Gaŗezerā

Tās pulcināja ap 3000 apmeklētāju. Šīs bija piektās dziesmu dienas šai latviešu kultūras dzīves centrā, kur īpaša rosme izpaužas vasaras mēnešos. Dziesmu dienas ievadīja 12. augusta vakarā, tās atklājot Gaŗezera prezidentam A. Tidemanim, kam sekoja Filadelfijas meiteņu ansambļa Melodija koncerts Guntas Plostnieces vadībā ar pianistes Andas Zirnītes piedalīšanos. Izrādīja arī J. Ozoliņa uzņemto filmu par pērngada pirmajām tautas deju dienām Gaŗezerā un komponista Jāņa Norviļa 70 gadu jubilejas koncertu. Izrādi ievadīja Viļa Miķelsona uzruna par filmas pasākumu.

Nākamās dienas norisi ievadīja prof. Augusta Annusa un Jāņa Annusa gleznu izstāde, kuŗu atklāja mākslinieks A. Sildegs un uzrunu teica kultūras fonda priekšsēdis un Gaŗezera vidusskolas direktors A. Bolšteins. Tajā bija skatāmi abu mākslinieku 48 darbi. Zālē bija izvietoti arī citu glezno'āju darbi. Darbojās Tautas mākslas krātuves paplašināta skate ar audumiem, adījumiem, rotām un kalumiem, ko labā pārskatamībā bija iekārtojis krātuves pārzinis Osvalds Grīns. Pie vidusskolas mājas darbojās ASV vidienes apgabala podnieku skate, ko bija iekārtojis Harijs Celms, piedaloties 6 keramiķiem ar vairāk nekā 500 darbiem. Labi bija apmeklēti jauno mākslinieku un jaunatnes koncerti. Pēdējā īpaši izcēlās Klīvlandes apvienotās draudzes skolas instrumentālā ansambļa sniegums Zaigas Tēraudas vadībā ar nospēlētiem tautas maršiem, piedaloties 7 spēlētājiem. To derētu saukt jau par jauniešu orķestri, kas vēlāk pavadīja uz dziesmu leju ar tautas maršu koŗu gājienu.

Kopkoŗa koncertā, ieskaitot jaunatnes kori, bija ap 300 dziedātāju. To ievadīja prāvr. J. Turka lūgšana, rīcības komitejas priekšsēža Jāņa Meijas uzruna un LNAK valdes locekļa Imanta Purva atklāšanas runa. Programmā bija uzņemtas vairāk nekā 20 dziesmas diriģentu Daces Galēnas, Aijas Vinteres-Brugmanes, Anitas Rubenes, Voldemāra Meļķa, Vizmas Maksiņas, Ernesta Brusubārdas un Roberta Zuikas vadībā. Pēdējais arī paziņoja Gaŗezera piekto dziesmu dienu rīcības komitejas un Latviešu koŗu apvienības izsludinātās sacensības jaunatnes koŗu dziesmām rezultā'u. Žūrijas komisija, kuŗā darbojās prof. T. Ķeniņš, Gunta Plostniece un prof. A. Štrombergs, pirmo godalgu bija piešķīrusi bij. Dainotāju un koklētāju ansambļa vadītājai Ritai Strautiņai Montrealā par darbu Rikšiem bērīti es palaidu, jauniešu korim ar tenora so'o un trideksni. Pirmo godalgu izpelnījās arī Pēteris Aldiņš no Mančestras (Conn.) par 3 karavīru dziesmām jauktam korim, it īpaši par Ko, puisīti, tu domāji. Otras godalgas saņēma Jānis Vaivads par dziesmu Ziema nāca, trīsbalsīgam sieviešu korim un Eduards Stots no Ņujorkas par Šūpo mani, māmulīte, četrbalsīgam siev. korim. Trešās godalgas saņēmā Ed. Stots par vīru korim veltīto dziesmu Brāļi, kamēr jaunīb's zelts un P. Aldiņš par Gaismu. Bija ieteiktas trīs J. Vaivada dziesmas — Es zinu malu, Tev, tēvija un Darbs un dziesma.

Pēc koncerta beigu vārdus teica māc. V. Vārsbergs. Koncertu noklausījās ap 2500 apmeklētāju. Ballē spēlēja Hamiltonas Runči.

Svētdienas rīta dievkalpojums Gaŗezera brīvdabas baznīcā pulcināja ap 750 dievlūdzēju. Jaukais svētdienas rīts un dievlūdzēju kuplais pulks deva notikumam īpašu noskaņu. Svētrunu teica no dzimtenes brīvībā nesen izkluvušais mācītājs M. Grīvāns, piedaloties mācī'ājiem Laimdotim Grendzem no Klīvlandes un Vilim Vārsbergam no Čikagas.

Pēc dievkalpojuma notika Kārļa Ulmaņa 100 gadu dzimšanas dienas piemiņas brīdis brīvdabas baznīcā, kas arī pulcināja kuplu apmeklētāju skaitu. Šo sarīkojumu atklāja P. Austriņš, bet faktiem bagātu piemiņas runu — Kam tauta tuvāk par draugu stāv — teica bijušais ministrs un prezidenta Kārļa Ulmaņa tuvs līdzgaitnieks Alfrēds Bērziņš. Dziedāja apvienotais vīru koris R. Zuikas vadībā, piedaloties pianistei Dairai Kalnājai.

Osvalds Kļavenieks

Chruščova paregojums

(Turpinājums no 1. lp.)

kļāvusies zināmai sarkano un pasarkano profesoru ietekmei.

Kreiso ekstrēmistu kaujas grupas izveidojušās ļoti pakāpeniski un neuzkrītoši — sākumā veicinot un atbalstot jauniešu interesi un paštarbību dažādās zinātnes, mākslas un folkloras nodarbībās. Vēlāk sekmīgākiem un karstākiem marksisma ideju apjūsmotājiem dota iespēja piedalīties dažādos speciālos „vasaras kursos" Kubā un citās sociālistiskās dzimtenes „tautas republikās."

Atgriežoties savas nacionālās izcelsmes zemē, jaunajiem aktīvistiem sākumā uzticēti ļoti vienkārši un samērā viegli veicami uzdevumi — parasti skrejlapu kaisīšana un saukļu krāsošana uz pilsētas namu sienām un mūriem, lai sniegtu ideoloģisku uzmudinājumu un iedvesmi kreiso arodbiedrību vadītām streikojošo fabriku strādnieku masām. Nākošais uzdevums — lai aprastu ar partizānu kaŗa taktiku — daudziem bijis uzdots nolaupīt piena un gaļas produktu vairumtirgotāju smagās transporta automašīnas un kravu izdalīt par brīvu iedzīvotājiem rūpniecības priekšpilsētu rajonos.

Tā pamazām no maznozīmīgās „revolūcionārās" izrīcības rūdītām un saliedētām aktīvistu grupām tika izveidota apmēram tūkstoš vīru stipra sarkano mežabrāļu armija, kuŗa vēl nesen Tukumaņa provinces kalnos pārvaldīja vairākus ciemus un cukurniedŗu rūpniecības centrus. Arģentinas kaŗaspēkam bija nepieciešams aviācijas atbalsts, lai iznīcinātu grūti pieejamās klinšu sienās un tuneļos ierīkotās pretestības lizdas. Pēc gūstekņu un dezertieŗu liecībām, visi partizāņi ir paklauti sarkanarmijas disciplinai, kas no cīnītājiem prasa aklu paklausību savu komandieŗu un politruku pavēlēm. Gļēviem vai nepaklausīgiem lode pakausī! Kritušo mugursomās bieži atrastas narkotiskas vielas un kaņepāju cigaretes. Dūšas un cīņas spara pastiprināšanai dažos gadījumos palīdzējušas arī no Francijas importētas ļoti izskatīgas plintnieces. Lai īstenotu svarīgāko pavēli — dzīviem nepadoties gūstā — partizāniem obligāti jānēsā līdz ciankālija tabletes.

Liktenīgāko neveiksmi „tautas revolūcionārā armija" piedzīvoja uzbrukumā armijas ieroču noliktavām Buenosairesas priekšpilsētas Montečingolo tuvumā. Tur zem flotes helikopteru ložmetēju uguns salima vairāk nekā trīssimt dažādas Arģentīnas universitātēs mobilizētu aktīvistu, starp tiem arī Kordovas universitātes medicīnas fakultātes studente Anamaria Liendo, kuŗas māte atraitne dzīvo šo rindu rakstītāja dzīvesvietas tuvumā.

Teikto vērā ņemot, dažiem latviešu trimdas jaunekļiem un viņu profesoriem, kuŗi ar mieru atbalstīt Rīgas čekistu „kultūras sakaru" aktivitāti, varbūt būs vieglāk saprast mūsu tēvzemes okupācijas varas patiesos mērķus. Maskavas diktātoru aprēķins ir ļoti vienkāršs un skaidrs. — Ja latviešu strēlnieki tik brangi palīdzēja lielnieku varai nostiprināties Krievijā, kādēl gan šo pašu strēlnieku mazdēli līdzīgu pakalpojumu nevarētu izdarīt Amerikā?

Arnis Akmentiņš

Rietumu prese raksta par „Rīgas miesnieku"

The Sunday Sun savā 14. augusta izdevumā sniedz ziņojumu no Paragvajas, ka Asunsionas slimnīcā 10. augustā ar sirdstrieku miris 64 g. vecais vācietis Eduards Rošmans, kas 2. pasaules kaŗā esot pārraudzījis 40.000 žīdu un kādu pussimtu žīdu nošāvis arī pats. Tas nosaukts par „Rīgas miesnieku". 4. jūlijā viņš izbēdzis uz Paragvaju, kad Arģentīnas valdība to gribējusi izdot Rietumvācijai tiesāšanai par kaŗa noziegumiem. Rietumvācija izdošanu pieprasījusi jau pērngada oktobrī. Rošmans slimojis ar cukurslimību. Viņš esot bijis SS komandieris Rīgā. 1948. gadā izbēdzis uz Arģentīnu, vēlāk dzīvojis dažādās Dienvidamerikas valstīs ar pieņemtu Federiko Bernado Vegnera vārdu, ko lietojis 29 gadus. Mirušajam noņemti pirkstu nospiedumi, kas aizsūtīti uz Bonnu, lai salīdzinātu ar kartotēku. Nospiedumi sakrituši ar meklētā Rošmana aprakstu.

ELVIS PRESLIJS MIRIS

16. augusta pēcpusdienā 42 g. vecumā ar sirdstrieku miris „Rock and Roll" mūzikas kustības nodibinātājs Elvis Preslijs.